

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA v PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

**Hodnocení bonity malých a středních podniků
s důrazem na kvalitativní ukazatele**

**Assessment of creditworthiness of small and
medium enterprises with an emphasis on qualitative
indicators**

Bc. Lada Dvořáková

Plzeň 2014

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lada DVOŘÁKOVÁ**
Osobní číslo: **K12N0010K**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Hodnocení bonity malých a středních podniků s důrazem na kvalitativní ukazatele**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Proveďte rešerši literatury k dané problematice.
2. Stanovte postup pro finanční analýzu.
3. Stanovte postup pro nefinanční analýzu.
4. Shrňte a zhodnoňte zjištěné výsledky.

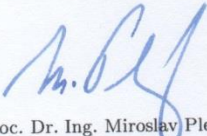
V Plzni dne 25. října 2013

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah pracovní zprávy: **60 - 80 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

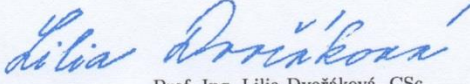
- **HIGGINS, Robert C.** *Analysis for financial management*. New York: The McGraw-Hill Companies, 2004. ISBN 0-07-253656-x
- **MUGLER, Josef.** *Podnikové hospodářství malých a středních podniků I. 2. přepracované vydání*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2001. ISBN 80-708-2729-7
- **ŠULÁK, Milan; VACÍK, Emil.** *Měření výkonnosti firem*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2003. ISBN 80-7043-258-6

Vedoucí diplomové práce: **RNDr. Jaroslav Potměšil, CSc.**
Katedra ekonomie a kvantitativních metod

Datum zadání diplomové práce: **25. října 2013**
Termín odevzdání diplomové práce: **25. dubna 2014**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2013

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma:

„Hodnocení bonity malých a středních podniků s důrazem na kvalitativní ukazatele“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni dne

.....

podpis autora

Poděkování

Ráda bych poděkovala všem osobám, které mi pomohly s tvorbou diplomové práce.

Především bych chtěla poděkovat vedoucímu diplomové práce panu RNDr. Jaroslavovi Potměšilovi, CSc. za čas, který mi věnoval, jeho vstřícný přístup, cenné rady a odborné vedení.

Obsah

Úvod.....	6
1 Malé a střední podniky	7
1.1 Význam MSP	8
1.2 Výhody a nevýhody MSP	10
2 Hodnocení bonity MSP	12
2.1 Účel hodnocení bonity	13
3 Způsoby posouzení bonity	14
3.1 Kvantitativní ukazatele.....	14
3.2 Systém výpočtu kvantitativních ukazatelů.....	17
3.3 Kvalitativní ukazatele.....	22
3.4 Návrh systému ohodnocení skupin a částí kvalitativních ukazatelů.....	24
3.5 Metoda vyhodnocení kvalitativních ukazatelů.....	43
4 Hodnocení bonity s důrazem na kvalitativní ukazatele na vybraném vzorku MSP	44
4.1 Stavebnictví.....	45
4.1.1. Kvantitativní analýza MSP ve stavebnictví.....	46
4.1.2. Kvalitativní analýza MSP ve stavebnictví.....	52
4.2 Strojírenství	62
4.2.1. Kvantitativní analýza MSP ve strojírenství.....	63
4.2.2. Kvalitativní analýza MSP ve strojírenství.....	69
5 Shrnutí výsledků	81
Závěr	83
Seznam tabulek	85
Seznam grafů	87
Seznam použitých zkratk.....	88
Seznam použitých zdrojů	89
Seznam příloh	93

Úvod

Malé a střední podniky tvoří významnou část české ekonomiky. Přispívají k ekonomické stabilitě, vytvářejí pracovní příležitosti a zvyšují dynamiku trhu. Jejich nevýhodou je však omezený kapitál, kterým disponují. Často tedy používají i cizí kapitál a to především ve formě úvěrových produktů.

Toho také využívá bankovní sektor, pro který se stává segment malých a středních podniků stále atraktivnější a to nejen kvůli jeho početnosti, ale také z důvodu ziskovosti. Vyšší zisk však bývá často spojen s vyšším rizikem a nejinak tomu je i u úvěrových produktů pro malé a střední podniky. Banky se snaží předejít riziku z nesplaceného úvěru především pomocí hodnocení bonity. Hodnocení je založeno na finanční analýze klienta, jejíž data jsou čerpána především z účetních výkazů podniku.

S rozvojem ekonomického prostředí se rozvíjí i přístupy a metody hodnocení podniků. v průběhu 20. století vznikla snaha o celistvé posouzení podniku, které není založeno pouze na finanční analýze. Jedná se především o koncepty zaměřené na kvantitativní ukazatele, mezi něž patří např. Balanced Scorecard, Model excellence aj. [12].

Všechny tyto modely a přístupy však řeší otázku výkonnosti podniku, nikoli jeho bonity pro úvěrové produkty. v literatuře je možné nalézt mnoho informací o finanční analýze a hodnocení bonity, ale je velmi málo odborných pramenů věnujících se nefinanční analýze podniku.

V diplomové práci jsem si tedy dala za úkol vytvořit a podrobně popsat především tu část posouzení žádosti o úvěr, která vychází z kvalitativních hledisek, tj. z nefinanční analýzy. Práce má dva hlavní cíle:

Prvním cílem je navržení modelu pro hodnocení bonity malých a středních podniků při posuzování žádosti o úvěr s důrazem na kvalitativní informace. Metoda, kterou použiji, bude založena na jednoduchém bodovém hodnocení uvnitř jednotlivých skupin informací, které budou navíc váhově rozlišeny. Rozdělení do skupin, váhy skupin a bodové ohodnocení bude vycházet z osobních několikaletých zkušeností práce v bance.

Druhým cílem práce je navržený model ověřit na vybrané skupině podniků ze dvou různých odvětví, které spolu nesouvisejí. Jedná se o vlastní průzkum, kde budou zpracovány osobní poznatky do navrženého modelu a výsledky posléze vyhodnoceny. v práci nejsou zveřejněny názvy podniků z důvodu ochrany citlivých dat.

Závěrem této práce je posouzení možností využití navrženého modelu v praxi.

1 Malé a střední podniky

Malé a střední podniky (MSP) jsou významným sektorem tržní ekonomiky. Jsou definovány jako specifická kategorie podniků podle počtu zaměstnanců a obratu. Odborná literatura uvádí rozdílné definice pro různé země [7],[10],[14],[15],[16].

Dle legislativy evropské unie jsou MSP složeny z podniků, které zaměstnávají méně než 250 osob a jejichž roční obrat nepřesahuje 50 milionů EUR, anebo jejichž bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 43 milionů EUR [14]. Přičemž „podnikem se rozumí každý subjekt vykonávající hospodářskou činnost bez ohledu na jeho právní formu. Hospodářskou činností se rozumí nabízení služeb a zboží na trhu“. [14] Definici MSP vytváří Evropská unie s každým novým operačním programem novou ve formě nařízení Evropské komise.

Evropská komise definuje MSP především z důvodu udělování veřejné podpory těmto podnikům. Jde zejména o udělování dotací z evropského fondu pro regionální rozvoj. Pro období 2007-2013 může Česká republika čerpat z celkem 26 operačních programů, které jsou rozděleny podle hospodářských cílů a sociální soudržnosti. Jedním z těchto operačních programů je operační program podnikání a inovace, který je zaměřený hlavně na podporu rozvoje podnikatelského prostředí a podporu přenosu výsledků výzkumu a vývoje do podnikatelské praxe. [15] Tento operační program definuje MSP následovně:

1. Mikrofirma - do 10 zaměstnanců, obrat nebo celková bilance do 2 milionů EUR
2. Malá firma - do 50 zaměstnanců obrat nebo celková bilance do 10 milionů EUR
3. Střední firma - do 250 zaměstnanců, obrat do 50 milionů EUR nebo celková bilance do 43 milionů EUR

V českém právním systému je podstata malého a středního podnikání vymezena zákonem č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání. Česká legislativa považuje za MSP ty, které splňují kritéria stanovená předpisem Evropských společenství.

Kvantitativní kritéria, která využívá při posuzování podniků Evropská komise, nebudou v této práci brány jako stěžejní. Pro vymezení MSP pro účely diplomové práce jsou definovány MSP jako specifická skupinu podniků s obratem do 50 milionů CZK. Je to především z důvodu rozdělení podniků a hodnocení jejich bonity finančními skupinami, se kterými bylo v průběhu práce spolupracováno.

Každá bankovní instituce si volí různá segmentační kritéria pro rozdělení klientů. Segmentační kritéria největších bank na českém trhu jsou dosti podobná a zaměřují se především na obrat firem. v rámci vlastního průzkumu jsem se nesetkala s bankovní institucí, která by zohledňovala počet zaměstnanců jako kritérium pro rozřazení klientů do segmentů.

1.1 Význam MSP

MSP jsou důležitou součástí každé ekonomiky, neboť jsou hlavním zdrojem pracovních příležitostí, podnikatelských dovedností a inovací. Jen v České republice zajišťuje (dle zprávy ministerstva průmyslu a obchodu z roku 2011) 1 067 000 právnických a fyzických osob z řad MSP 1 856 000 pracovních příležitostí a představuje 99,84% všech aktivních podnikatelských subjektů [17],[18].

Počet aktivních subjektů v segmentu MSP v České republice od roku 2001 vzrostl, avšak růst byl v jednotlivých letech dosti rozmanitý a celkový vývoj tohoto segmentu ovlivňovaly především fyzické osoby, které jsou oproti právnickým osobám dominantnější skupinou viz graf 1.

Graf 1: Vývoj počtu aktivních subjektů MSP v ČR v letech 2001 -2011

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2011[18]

Na grafu je vidět i další přínos MSP, a to sice jejich zmírňování dopadu strukturálních změn absorpcí uvolněných pracovních sil. Například v roce 2009, kdy se ekonomika propadla v reálném vyjádření HDP meziročně téměř o 5% je vidět nejvyšší nárůst počtu MSP[18]. z tohoto důvodu jsou MSP považovány za stabilizující prvek, který státu přináší úsporu finančních prostředků v podobě snížení mandatorních výdajů státního rozpočtu, neboť lidé, kteří našli uplatnění jako samostatně podnikající jednotky, již nečerpají podporu v nezaměstnanosti [7].

MSP jsou obecně považovány za velmi flexibilní součást podnikatelského prostředí. Flexibilita MSP je chápána jako schopnost rychle měnit směr či možnost odchýlit se od předem stanoveného postupu. Jinými slovy dělat něco jiného, než podnik původně zamýšlel. MSP se mohou hlavně rychleji a pružněji přizpůsobovat potřebám trhu a změnám ekonomických a politických podmínek, což je dáno jejich nižším stupněm byrokracie, plošší organizační strukturou a znalostí lokálních trhů. Velké firmy této flexibility využívají v rámci subdodávek, které jsou v poslední době velmi oblíbenou součástí podnikové strategie velkých společností. Spolupráce MSP a velkých firem zajišťuje mimo jiné i různorodost nabídky produktů a služeb. Menší podniky se zpravidla specializují na individuální potřeby a okrajové segmenty trhu. v rámci subdodávek pak svými produkty rozšiřují sortiment zboží velkých podniků [7].

Podnikání MSP je významnou součástí rozvoje nových výrobků a technologií a to i přes to, že na výzkum a vývoj vynakládají mnohem menší prostředky než velké společnosti. Inovace a neustálé zlepšování je pro MSP nezbytnou podmínkou přežití na trhu, a proto je kladen velký důraz na to, aby byly základní výsledky výzkumu dováděné až do stadia použití.

V neposlední řadě mají MSP též společenské přínosy. Jak již bylo zmiňováno na začátku, jsou MSP významným zaměstnavatelem v České republice. U malých podniků, či podnikatelů je kladen větší důraz na individuální iniciativu jednotlivce. Zaměstnanci jsou nuceni být univerzálními pracovníky, kteří se spolupodílejí na rozhodování a řízení firmy, což napomáhá jejich rozvoji, vzdělanosti a osobní seberealizaci. MSP jsou často výrazně propojeny s regionem, který ovlivňují nejen zaměstnaností, ale také kulturně. Zisky MSP zůstávají převážně v tuzemsku a jsou vynakládány mimo jiné i na kulturní, společenské či sportovní akce[7].

1.2 Výhody a nevýhody MSP

MSP mají díky svým vlastnostem mnoho pozitiv např. flexibilitu, ale samozřejmě jejich velikost a charakter přináší i mnohá negativa např. přístup k finančním zdrojům. Hlavní výhody a nevýhody vypsali ve své publikaci Miloslav Synek [10]. Mezi výhody MSP bezesporu patří:

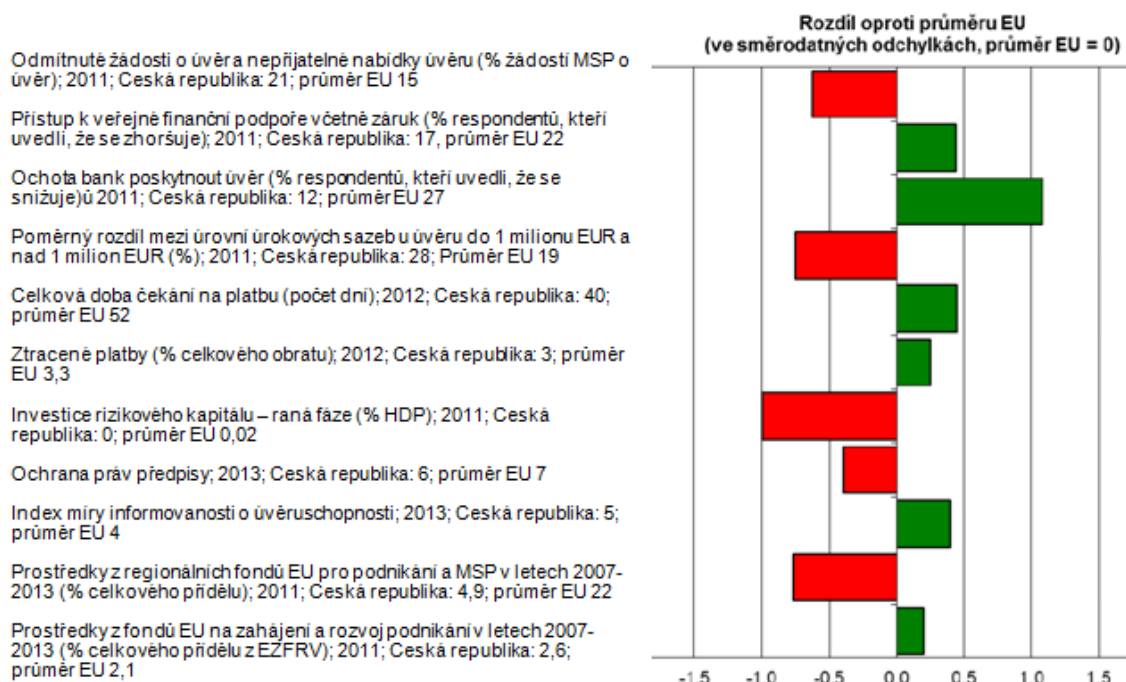
- jednodušší řídicí struktura
- pružnost (např. rychlost přijímání podnikatelských rozhodnutí)
- větší citlivost na požadavky trhu
- aktivní účast na inovačním procesu
- vytváření nových pracovních příležitostí (při nízkých kapitálových nákladech) a tím podněcování ekonomického růstu
- zmírňování negativních důsledků strukturálních změn
- schopnost symbiózy s velkými podniky (působení jako dodavatelé a subdodavatelé)
- vyplňování okrajových oblastí trhu, které nejsou zájmem větších podniků
- napomáhání rychlejšímu rozvoji regionů
- podněcování osobního rozvoje

Mezi jednoznačné nevýhody patří:

- nízký tržní podíl, který znamená nižší docilovanou rentabilitu
- špatná orientace ve správních, legislativních a daňových předpisech a jejich změnách
- ztížený přístup k veřejným dražbám
- ztížené možnosti pro samostatné pronikání na zahraniční trhy
- absence výhod z rozsahu produkce
- nedostatek kapitálového vybavení

Právě nedostatek kapitálového vybavení je brán jako jeden z největších problémů, neboť představuje významné omezení přístupu podnikatelů k finančním zdrojům. Často tedy dochází k samofinancování a nevyužití cizích zdrojů jako formy kapitálu. Bankovní sféra považuje MSP za více rizikovou skupinu, což zhoršuje nejen jejich přístup ke kapitálu, ale i cenu kapitálu. Nevýhodou financovaných MSP bývá také nedostatečný prostor pro kontinuální refinancování.

V rámci průzkumů Small Business Act for Europe (SBA), iniciativy Evropské unie v oblasti podpory MSP bylo zjištěno, že Česká republika je pod průměrem Evropské unie v rámci dostupnosti půjček a jejich nákladů viz **Graf 2: Přístup MSP k financím** kde můžeme vidět podíl neúspěšných žádostí o bankovní úvěr a rozdíl v úrokových mírách[19].

Graf 2: Přístup MSP k financím

Poznámka: horizontální sloupce orientované doprava znázorňují výkon nad průměrem EU a horizontální sloupce orientované doleva výkon slabší

Zdroj: Přehled údajů SBA 2012, Česká republika [19]

2 Hodnocení bonity MSP

„Bonita vyjadřuje hodnotu a důvěryhodnost ekonomického subjektu (firmy, jednotlivce, ale i obce nebo státu) na finančním trhu. Souvisí s hospodařením subjektu a vyjadřuje tak jeho solventnost, kredibilitu, schopnost zhodnotit vkládaný kapitál, dostát svým závazkům. v širším pohledu souvisí i s dobrou pověstí.“ [20] Solventností se rozumí schopnost splácet finanční závazky v předem dohodnutých lhůtách. Kredibilita hovoří o důvěryhodnosti podniku[13], která je založena mnohdy na kvalitativních ukazatelích, kterými se zabývá podrobněji tato diplomová práce.

2.1 Účel hodnocení bonity

Se vstupem České republiky do Evropské unie roste zainteresovanost MSP na mezinárodním obchodu, čímž zároveň vzrůstá zájem o jejich produkty a služby a to nejen v rámci České republiky ale i v mezinárodním měřítku.

MSP jsou nejen v rámci bankovní sféry, ale i v obchodním styku považovány za rizikovou skupinu. Je to především z důvodu nízké vypovídající schopnosti jejich finančních výkazů, nízkého obrátu a jejich vysoké zranitelnosti. Přesto všechno však mohou být pro banky z hlediska možného zisku stále zajímavým obchodním partnerem. Především pro banky, které mohou využít zájmu MSP investovat do kvalitních výrobních technologií, vlastních nemovitostí, růstu podílu svého know-how ve výrobcích a službách, či jejich pronikání na zahraniční trhy, představují MSP výnosnou skupinu. Toto vše indikuje potřebu naleznout vhodné nástroje pro hodnocení bonity.

Vyhodnocení bonity podniků je důležité především pro bankovní a finanční instituce jakožto věřitele. Bonita kompiluje ohodnocení minulosti, současnosti a předpokládané budoucnosti[13]. Její účel tkví v identifikování finančního zdraví firmy, rozpoznání slabých a silných stránek a vyhodnocení její celkové důvěryhodnosti a možnosti poskytnutí úvěrového obchodu. S tím úzce souvisí i řízení úvěrového rizika banky.

Jelikož většina úvěrových produktů je nabízena bez zajištění, nemá banka žádnou záruku od dlužníka, že svůj závazek splní. Z tohoto důvodu musí mít bankovní instituce velmi dobře řízené úvěrové riziko jako ochranu proti závažným komplikacím. Bankovní úvěrové riziko se vztahuje na portfolio všech úvěrů, které jsou bankou poskytovány klientům. Riziko spočívá v možnosti nedodržení smluvního závazku daného bance, tedy případ, ve kterém dlužník půjčku nesplácí, či jí splácí se zpožděním. v případě, že by většina dlužníků banky své závazky neplnila, nastalo by vážné ohrožení jejího efektivního fungování. Nejlepším způsobem jak předejít riziku špatného úvěru je prevence jeho vzniku pomocí ohodnocení bonity klienta.

Banky jsou svým podnikáním zcela odlišné od ostatních oborů. Bankovní systém je charakteristický především vysokou mírou cizích zdrojů, a proto je bankovní sektor velmi přísně regulován a pod dohledem státních orgánů především centrální banky. Cílem této regulace je zlepšení odolnosti obchodních bank prostřednictvím stanovení kapitálové přiměřenosti. Globální a dobrovolná pravidla používána pro

hodnocení kapitálové přiměřenosti obchodních bank se nazývá Basel III. Soubor reformních opatření byl vytvořen Basilejským výborem pro bankovní dohled v letech 2010-2011, aby se posílilo řízení rizika v bankovním sektoru [21].

V České republice se v současné době zpracovávají tato opatření do příslušných regulí České národní banky. v rámci konceptu Basel III je potřebná míra kapitálové přiměřenosti banky vypočítávána v závislosti na bonitě příjemců úvěrů. Obecně tedy platí, že čím vyšší je bonita klienta, tím nižší jsou náklady banky na rezervy a tím nižší jsou pro klienta náklady na financování.

Jak již bylo výše uvedeno, je segment trhu MSP rozdílný od velkých podniků. MSP nemají velký podíl na trhu a využívají méně přístupu k informacím o trhu. Je zde velká konkurence a mnoho dalších jedinečných rysů, které jsou specifické pro tuto skupinu. Je tedy třeba pro posuzování bonity subjektů ze skupiny MSP zvolit jiné nástroje a metody hodnocení než u velkých firem.

3 Způsoby posouzení bonity

Je velmi důležité uvědomit si, že proces schvalování úvěru u MSP není pouze vyhodnocením finančních údajů. Správné vyhodnocení bonity klienta pro bankovní účely zahrnuje velmi podrobnou analýzu celému podniku. Banky v České republice ohodnocení bonity zákazníka provádí pomocí vlastních modelů vnitřního ratingu. Bonita a rating, jsou často vnímány jako totožné názvy, avšak bonita je širšího rozsahu a rating je jen jedna její složka[13]. Práce se zabývá vyhodnocením bonity zahrnující jak kvantitativní, tak kvalitativní informace.

3.1 Kvantitativní ukazatele

"Finanční analýza je základním stavebním kamenem pro většinu používaných predikčních modelů finančního zdraví." [6] Základní technika finanční analýzy vychází především z rozboru finanční situace společnosti. Zdrojem pro vytvoření této analýzy jsou primárně účetní výkazy tvořené rozvahou, výkazem zisků a ztrát, a případně také výkazem cashflow. Položky z účetních výkazů je možné analyzovat přímo, nebo pomocí poměru položek z účetních výkazů [1].

V případě přímo zjištěných údajů z účetnictví rozlišujeme *stavové* a *tokové* ukazatele[3].

Stavové ukazatele jsou k dispozici v rozvaze a určují nám stav k určitému časovému okamžiku.

Tokové ukazatele se vztahují k určitému časovému období a vypovídají o vývoji ekonomické skutečnosti v tomto časovém intervalu. Nalezneme je ve výkazu zisku a ztrát [4].

Tyto ukazatele nás informují o objemovém rozsahu a představují kvantitu v peněžních jednotkách. Jsou pro nás důležité z hlediska prvotní orientace v hospodaření podniku a představují základní výsledek analýzy účetních výkazů. Upozorňují nás na sporné oblasti, které je nutné podrobit hlubšímu zkoumání a protože jsou velmi závislé na velikosti podniku. Nejčastěji srovnáváme výsledky v rámci jednoho podniku v různých časových intervalech. Výsledky lze také porovnávat s hodnotami obvyklými u jiných srovnatelných podniků [4].

Poměrem tokových a stavových ukazatelů vznikají *poměrové ukazatele*.

Poměrové ukazatele považujeme za nejdůležitější metodickou součást finanční analýzy. Jsou formou číselného vztahu, ve kterém jsou uváděny finančně-účetní informace. Postupem času se vyvinulo velké množství poměrových ukazatelů, které nám určují úvěrové zatížení, odhadují míru likvidity, zjišťují ziskovou marži aj. Finanční data se však musí vzájemně porovnávat s přihlédnutím na rozhodnutí, které realizujeme, a proto je vhodné vytyčit si pouze ty poměrové ukazatele, které nám umožní zjistit jejich vzájemné vazby a závislosti [26].

Protože každá finanční instituce považuje své modely finanční analýzy za vnitropodnikové tajemství, je v této práci navržen vlastní model finanční analýzy pomocí uvedené literatury [12],[3],[13],[6]. Případná podoba s jiným skutečným modelem finanční analýzy je tedy čistě náhodná. Pro hodnocení bonity daných firem budu používat poměrovou analýzu, což je nejběžnější nástroj finanční analýzy. Výběr ukazatelů jsem omezila následovně:

A. Ukazatele rentability

Jsou měřítkem schopnosti podniku dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Mezi ukazatele vhodné pro posouzení bonity podniku jsem zařadila: EBITDA, EBITDA marže, ROS, ROA, ROE. Ukazatele jsou vysvětleny v kapitole 3.2 [3].

B. Ukazatele platební schopnosti firmy (likvidita)

Jedná se o ukazatele informující o schopnosti podniku dostát včas svým závazkům. Vysvětlují vztah mezi oběžnými aktivy a krátkodobými pasivy. Zjednodušeně řečeno poměřují to, čím je možno platit s tím, co je nutno platit. [12] Běžně užívané ukazatele likvidity jsou běžná likvidita a pohotová likvidita viz kapitola 3.2.

C. Ukazatel finanční stability

Bankovní společnosti spolu s ukazateli výnosnosti sledují také ukazatel celkové zadluženosti. Pravidlem je, že čím vyšší je celková zadluženost podniku, tím vyšší je úrok za půjčený kapitál, protože věřitel podstupuje vyšší riziko [3].

D. Ukazatel úrovně řízení aktiv

Úroveň řízení aktiv je schopnost podniku využívat svých zdrojů. Ukazatelem charakterizující celkové využití majetku je obrat aktiv, měřící efektivnost využití veškerých aktiv v podniku bez ohledu na zdroje jejich krytí [3].

E. Model finanční důvěryhodnosti podniku

Existuje nepřeberné množství teoretických modelů založených na matematicko-statistickém aparátu, které určují optimální kombinaci ukazatelů včetně jejich vah. Mezi nejznámější české predikční modely patří modely manželů Neumaierových. Pro finanční analýzu je vybrán index IN05, protože spojuje jak věřitelský, tak i vlastnický pohled. Zkoumá tedy hrozbu bankrotu firmy a zároveň tvorbu její hodnoty[23].

3.2 Systém výpočtu kvantitativních ukazatelů

Finanční analýza využívá různé metody k posouzení majetkových, finančních a výnosových poměrů daného podniku. Pro účely zjišťování bonity je v diplomové práci využívána *poměrová analýza*, která vyjadřuje vztah jednotlivých ukazatelů. Zdrojem informací pro poměrovou analýzu jsou především účetní výkazy. v předchozí kapitole jsou vymezeny, poměrové ukazatele, které budou kvantitativní analýzu zastřešovat. Vzhledem k různým modifikacím výpočtů ukazatelů v uvedené literatuře, je v této kapitole uveden systém výpočtu pro jednotlivé ukazatele.

A. Ukazatele rentability

Poměřují dosažený výsledek podnikání k určitému vstupu. Patří mezi nejdůležitější poměrové ukazatele, neboť nám přináší obraz o celkové efektivitě podnikání. Posuzují, zda je vhodnější pracovat s cizím či vlastním kapitálem a informují o tom, jak byl vlastní kapitál v podnikání zhodnocen. Ukazatele rentability, které jsou v rámci bonity posuzovány:

EBITDA

Jedná se o finanční ukazatel rentability, jehož název je převzat z anglického názvu *earnings before interest, taxes, depreciation and amortization*, tedy zisk před odečtením úroků, daní, odpisů a amortizace. Ukazuje nám především provozní výkonnost podniku [8]. Výpočet daného ukazatele je dle literatury [8],[11] upraven pro potřeby výpočtu bonity do následující podoby:

$$\text{EBITDA} = \text{PHV} - \text{T} + \text{ZC} + \text{ZR} + \text{O} \quad (3.2.1)$$

- kde: PHV... provozní výsledek hospodaření,
T...tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu,
ZC...zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu,
ZR...změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období,
O...odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku.

EBITDA marže

Vyjadřuje zisk před započtením úroků, daní, odpisů a amortizace jako procentní podíl výnosů. Jedná se o poměr provozních zisků realizovaných do hotovosti [8]. Výpočet daného ukazatele je opět vytvořen na základě informací z literatury [8][11] a jeho výpočet je následovný:

$$\text{EBITDA marže} = \frac{\text{PHV} - \text{T} + \text{ZC} + \text{ZR} + \text{O}}{\text{TZ}} * 100 \quad (3.2.1)$$

kde: PHV...provozní výsledek hospodaření,
T... tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu,
ZC... zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu,
ZR... změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období,
O...odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku,
TZ...tržby za prodej zboží a výkony.

ROA

Zkratka z anglického názvu *return on assets* vyjadřující rentabilitu úhrnných vložených prostředků. Ukazatel nás informuje o celkové efektivnosti podniku. Ukazatel se stanovuje podle vztahu [12]:

$$\text{ROA} = \frac{\text{EBIT} * 100}{\text{CA}} \quad (3.2.2)$$

kde: EBIT...zisk před zdaněním a odečtením úroků,
CA...celková aktiva.

ROE

Jedná se o zkratku označující ukazatel rentability vlastního kapitálu z anglického názvu *return on equity*. Ukazatel poměřuje čistý zisk, který připadá již pouze vlastníkům. Vyjadřuje se jako [12]:

$$\text{ROE} = \frac{\text{EAT} * 100}{\text{VK}} \quad (3.2.3)$$

kde: EAT...zisk po zdanění,
VK...vlastní kapitál.

ROS

Ukazatel ROS je ukazatelem rentability tržeb. Zkratka je převzata opět z anglického názvu *return on sales*. Rentabilita tržeb vyjadřuje podíl čistého zisku na tržbách. „V čitateli zlomku se uvádí hospodářský výsledek před zdaněním očištěný o vliv mimořádných nákladů a výnosů“ [12]:

$$\text{ROS} = \frac{\text{EBIT} * 100}{\text{T}} \quad (3.2.4)$$

kde: EBIT...zisk před zdaněním a odečtením úroků,
T...roční tržby.

B. Ukazatele platební schopnosti firmy (likvidita)

Odpovídají na otázku, jak si stojí naše firma ve vztahu ke krátkodobým závazkům, tedy jak rychle je schopna tyto své závazky splácet. v praktické části výpočtu finanční analýzy je pracováno s následujícími ukazateli:

BĚŽNÁ LIKVIDITA

Ukazatel běžné likvidity avizuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Což zjednodušeně znamená, „kolikrát je společnost schopna uspokojit své věřitele, kdyby proměnila svá krátkodobá aktiva v daném okamžiku v hotovost“[1]. Běžnou likviditu označujeme jako L1. Výpočet hodnoty ukazatele je [12]:

$$\text{L1} = \frac{\text{OA}}{\text{KZ}} \quad (3.2.5)$$

kde: OA...oběžná aktiva, KZ...krátkodobé závazky.

POHOTOVÁ LIKVIDITA

Je považována za přísnější ukazatel likvidity, neboť je očištěna o ne příliš likvidní položky, jimiž jsou zásoby a nedokončená výroba. Tento ukazatel se značí L2 a stanoví se podle vztahu [12]:

$$L2 = \frac{OA - Z}{KZ} \quad (3.2.6)$$

kde: OA...oběžná aktiva,

Z...zásoby,

KZ...krátkodobé závazky.

C. Ukazatel finanční stability

Jako ukazatel finanční stability byl vybrán ukazatel celkové zadluženosti, vyjadřující vztah mezi cizími a vlastními zdroji. Struktura vlastních a cizích zdrojů identifikuje výši rizika, kterou podnik podstupuje. Jedná se o „poměr celkového cizího kapitálu k celkovému kapitálu“ [12]:

$$\text{CELKOVÁ ZADLUŽENOST} = \frac{CZ * 100}{CK} \quad (3.2.7)$$

kde: CZ...celkový cizí kapitál,

CK...celkový kapitál.

D. Ukazatel úrovně řízení aktiv

Pro komplexní pohled na hospodaření firmy byl vybrán ukazatel, který je označován jako obrat aktiv, neboť je měřítkem celkového využití majetku. Udává se jako [12]:

$$\text{OBRAT AKTIV} = \frac{T}{A} \quad (3.2.8)$$

kde: T...roční tržby,

A...Aktiva.

E. Model finanční důvěryhodnosti podniku

Pro hodnocení českých podniků je pro ekonomy vhodné pracovat s modely autorů Inky a Ivana Neumaierových. Je to především z důvodu jejich vysoké predikční schopnosti, neboť byly odvozeny z dat českých podniků. Mezi nejnovější modely patří model IN05 zkonstruovaný v roce 2005 a jak autoři sami uvádějí, jedná se o aktualizaci modelu IN01 [23].

IN05

Model, který posuzuje nejen celkovou bonitu, ale také schopnost podniku odolávat finanční tísní. Představuje souhrnný index pro hodnocení finančního zdraví podniku. Výpočet je následující [23]

$$IN05 = 0,13 * \frac{A}{CZ} + 0,04 * \frac{EBIT}{Ú} + 3,97 * \frac{EBIT}{A} + 0,21 * \frac{VÝN}{A} + 0,09 * \frac{OA}{KZ+KBÚ} \quad (3.2.9)$$

kde: A...aktiva resp. pasiva

CZ...cizí zdroje

EBIT...zisk před úroky a zdaněním (hospodářský výsledek před zdaněním + nákladové úroky)

Ú...nákladové úroky

VÝN...celkové výnosy

OA...oběžná aktiva

KZ...krátkodobé závazky

KBÚ...krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci

Výsledné hodnoty indexu IN05 dělí podniky do třech kategorií: podnik pod dolní hranicí, podnik nad horní hranicí a podnik mezi dolní a horní hranicí. Dolní hranicí je hodnota 0,90 a horní hranicí je hodnota 1,60. Podniky, které se nacházejí pod minimální hodnotou s 97% pravděpodobností, spějí ke krachu a se 76% pravděpodobností, nebudou vytvářet hodnotu. Podniky, které se nacházejí v rozmezí hodnot 0,9-1,6, mají 50% pravděpodobnost bankrotu, ale 70% pravděpodobnost, že budou tvořit hodnotu. Podniky nad horní hranicí s 92% pravděpodobností nezkracují a s 95% pravděpodobností budou vytvářet hodnotu.

Výši limitů pro jednotlivé kategorie autoři indexu měnili v roce 2005, proto je možné, že v roce 2014 už může být vypovídací schopnost indexu odlišná [23].

3.3 Kvalitativní ukazatele

Na základě finančních údajů je sice možné popsat dosavadní vývoj podniku, stanovit jeho aktuální výkonnost a zrealizovat srovnání oproti ostatním podnikům na trhu, avšak musíme mít na paměti, že bonita klienta má informovat nejen o jeho dosavadních výsledcích, ale také o jeho perspektivách v budoucnosti. Jestliže chceme zjistit i budoucí úspěšnost firmy není možné vycházet pouze z účetních výkazů.

Účetnictví každého podniku by mělo zobrazovat pravdivý a věrný obraz o stavu jejich aktiv, pasiv a hospodářských výsledků. v angličtině můžeme například najít pojmy z účetnictví jako *accounting* a *accountability*, což můžeme přeložit jako účetnictví a důvěryhodnost. Účetní systém v České republice je však postaven na výkazech, podle kterých se vybírají daně. Myslím, že především z tohoto důvodu je účetní závěrka mnohdy záměrně podnikateli zkreslována a údaje, které jsou uváděny v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty nemůžeme považovat za zcela věrohodné. V případech kdy podnik potřebuje zajistit financování pomocí cizích zdrojů, můžeme vidět snahu o vylepšování výsledků. Hodnoty položek v účetnictví, které se výrazně odchyľují od obvyklých hodnot, je tedy třeba ověřovat, protože bychom je měli považovat za podezřelé. Každý podnik má možnost určité volby účtovacích metod, což může mít samozřejmě také dopad na výsledek hospodaření. Jedná se například o možnost volby odepisování, či volby zaúčtování reálné transakce.

Ačkoliv si velmi dobře uvědomuji, že přesto všechno, co zde bylo řečeno, budou finanční ukazatele vždy základem k posuzování bonity podniku, myslím, že u MSP by měli mít menší význam než u velkých firem. Čím menší je podnik, tím větší vliv na hodnocení by měly mít ukazatele kvalitativní. Nejsou to čísla, ale jde především o prvotně slovní vyjádření stavu a je velmi těžké je nějak ocenit, či vyjádřit a proto nejsou při hodnocení bonity podniku tolik využívány. Dle mého názoru by se však bankovní instituce neměly opírat pouze o finanční výsledky, ale měly by zahrnout do svého hodnocení také i kvalitativní aspekty podnikání, neboť právě kvalitativní aspekty

popisují potenciál a zjišťují šance a rizika, u kterých se očekává, že se dříve nebo později odrazí také ve finančních výsledcích firmy.

Základem pro komplexní hodnocení bonity MSP je vyhodnocení jak kvantitativních, tak kvalitativních ukazatelů. Zjištěné hodnoty z hodnocených ukazatelů by měly být nakonec posouzeny a podle své významnosti vyhodnoceny. Hodnocení kvalitativních ukazatelů lze provádět různým způsobem, v různé míře podrobnosti a pomocí různých technik. Okruh kritérií pro hodnocení by však měl obsahovat těchto pět základních oblastí:

A. Základní charakteristika podniku

Předmětem zájmu této oblasti je posouzení obecných informací o podniku, ke kterým patří: sídlo podniku, stáří podniku a jeho působení v oboru, vlastnická struktura, možnost zastupitelnosti vedoucího pracovníka v podniku a informační systém podniku.

B. Odvětví podnikání

Jedná se o zjištění hlavní činnosti podniku. U jistých typů podnikání existují určitá rizika, z nichž vyplývá celková atraktivita odvětví. Za rizikový druh podnikatelských činností se považují činnosti, ve kterých je vysoká konkurence, kolísavá poptávka a nadprůměrná kapitálová intenzita. Často se v případě rizikových odvětví hovoří o odvětvích závislých na sezónním cyklu. Dále se zjišťuje další možný růst, včetně vývoje technologie a cen. Banky si také hlídají všeobecnou platební morálku odvětví.

C. Zdroje podniku

Kritérium je zaměřeno na schopnost podniku efektivně využívat zdroje. Zjišťují se také inovační a investiční aktivity podniku. v malých podnicích mají zvláštní význam informace o zaměstnancích a vedoucích pracovnících, kteří jsou většinou i majiteli firmy. Tyto osoby jsou totiž často spojovány s pozitivním ekonomickým vývojem podniku.

D. Tržní aspekty

Smyslem hodnocení je posoudit dodavatele, odběratele a konkurenci podniku. Zisk podniku a jeho schopnost splatit své závazky jsou velmi vázány na dostatku dlouhodobých a solventních odběratelů, který může zajistit pomocí spolehlivých dodavatelů. To např. znamená, že v případě spolupráce podniku s nesolventním odběratelem, je zde pravděpodobné riziko druhotné platební neschopnosti, které může vést k nesplácení závazku u banky.

E. Ostatní kvalitativní ukazatele

Mezi další kritéria, která mohou ovlivnit ohodnocení podniku, jsou jeho hodnoty, kultura a goodwill. Důležitým aspektem může být i zařazení sociální odpovědnosti podniku do své strategie. Odpovědné chování podniku a budování si dobré pověsti posiluje loajalitu jeho zaměstnanců a posiluje hodnotu značky.

3.4 Návrh systému ohodnocení skupin a částí kvalitativních ukazatelů

V rámci diplomové práce je vytvořen vlastní systém hodnocení kvalitativních ukazatelů, které jsou v rámci vyhodnocení bonity pro bankovní společnosti důležité. Systém hodnocení je postaven na posouzení skupiny kritérií týkajících se nefinančních charakteristik hodnoceného subjektu, odvětví jeho podnikání a příslušného regionu. Každé kritérium má svou váhu. Kvalitativní ukazatele jsou dle kapitoly 3.2 rozděleny do pěti skupin, přičemž každá skupina má svou váhu a je rozdělena na pět částí, které jsou také váhově rozlišeny. Každá část je bodově ohodnocena škálou od 0-10 bodů, přičemž hodnota 0 bodů představuje nejnižší možné hodnocení a hodnota 10 bodů představuje nejvyšší možné hodnocení. Body jsou poté násobeny váhou, která je pro každou část určena. Váhy i body jsou přiřazeny podle prostudované odborné literatury a podle mého subjektivního názoru, který vychází ze zkušeností získaných působením v obchodním oddělení bankovního sektoru.

Váhy jednotlivých oblastí hodnocení jsou přiřazeny následovně:

Tabulka 1: Váhové ohodnocení jednotlivých skupin

Váha	Oblast hodnocení
25%	Základní charakteristika podniku
20%	Odvětví podnikání
16%	Zdroje podniku
19%	Tržní aspekty
20%	Ostatní kvalitativní ukazatele

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Tabulka 1 je patrné, že nejvyšší váhu jsem dala oblasti základní charakteristiky podniku, neboť představuje skupinu hlavních identifikátorů podniku. Banka si zde ověřuje právní a faktickou existenci podniku, zajímá se o management podniku a zjišťuje, zda je fungování společnosti závislé pouze na jednatele, či majiteli podniku.

Stejně váhově ohodnoceny jsou oblasti odvětví podnikání a ostatní kvalitativní ukazatele. Odvětví, ve kterém se podnik nachází, významným způsobem ovlivňuje celkové hodnocení bonity. Obecně jsou za rizikovější považována ta odvětví, u nichž je závislost na sezónním cyklu. Hodnotí se zde platební morálka, technologie, možnosti růstu a kvalita výrobků oproti jiným podnikům v odvětví. Ostatní kvalitativní ukazatele jsou váhově postaveny na stejnou úroveň, neboť je zde zjišťována celková důvěryhodnost žadatele a jeho platební morálka vůči jiným společnostem.

Nižší váhu mají tržní aspekty zjišťující strukturu dodavatelů, odběratelů, pohledávek, závazků a konkurence. Banka se zde především zaměřuje na strukturu dodavatelů a odběratelů. Jaké společnosti s žadatelem obchodují a jak je žadatel na jednotlivých dodavatelích a odběratelích závislý. S tím úzce souvisí platební vztahy podnikatelů a jejich závazky a pohledávky. Hodnotí se zde také zájmy a síla konkurence podniku.

Nejnižší váhu jsem přiřadila oblasti zdrojů podniku, neboť jsou zde hodnoceny aspekty, které v případě nízkého bodového ohodnocení nezpůsobí vyloučení a ukončení hodnocení bonity žadatele při praxi obvyklé v bankovních institucích.

A. Základní charakteristika podniku

První skupina kvalitativních ukazatelů je tvořena základní charakteristikou podniku. Je rozdělena do pěti částí, které mají následující váhové ohodnocení:

Tabulka 2: Váhové ohodnocení jednotlivých částí ve skupině základní charakteristiky podniku

Váha	Část ve skupině Základní charakteristika podniku
20%	Sídlo podniku
25%	Stáří podniku a jeho působení v oboru
20%	Management a vlastnická struktura
25%	Zastupitelnost vedoucích pracovníků
10%	Informační systém

Zdroj: Vlastní zpracování

První část se zabývá sídlem podniku a hodnotí ho z hlediska rizika adresy, kde klient sídlí a celkového vzhledu místa a okolí. Zde se může dle situace přidělit za každé oddělení tabulky daný počet bodů. Body jsou v této části přidělovány dle následující struktury:

Tabulka 3: Bodové hodnocení v části "Sídlo podniku"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Jestliže sídlo podniku je na tzv. "blacklistu" banky, neboli seznamu adres, které jsou často využívány podvodnými podniky, získá hodnocený subjekt automaticky 0 bodů a jeho žádost o úvěrový produkt je ihned zamítnuta.
1 – 4	Ohodnocení umístění sídla, nebo provozovny podniku (centrum, periferie města atd.) s přihlédnutím k oboru podnikání. Důležitým faktorem hodnocení je také okolí sídla, možnost parkování aj.
1 – 3	Ohodnocení délky působení podniku na stávající adrese a vzhledu budovy sídla podniku. Vliv má také vlastník budovy.
1 – 3	Ohodnocení materiálního vybavení kanceláře. Vizuelní kontrola pracovníků a dokumentů v kanceláři.

Zdroj: Vlastní zpracování

V druhé části se hodnotí stáří podniku a jeho působení v oboru, neboť mnoho faktorů výkonnosti je spjata s délkou působení v odvětví. Hodnotící škála je následující:

Tabulka 4: Bodové hodnocení v části "Stáří podniku a jeho působení v oboru"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	0 bodů získává podnik, který svou činnost provozuje méně než jeden rok a jeho žádost je automaticky zamítnuta.
1 – 4	Jeden bod za každý rok existence podniku.
5 – 8	Jeden bod za každý rok existence podniku.
9 – 10	Podnik na trhu působí 9 a více let a je dlouhodobě stabilní.

Zdroj: Vlastní zpracování

Třetí část se zabývá zhodnocením kvality managementu a vlastnickou strukturou podniku. Na rozdíl od druhé části se zde hodnotí řídicí osoby podniku, nikoli podnik samotný. Analyzují se zde historické výsledky, délka působení na trhu, strategické plánování a finanční politika [13]. Zde se může dle situace přidělit za každé oddělení tabulky daný počet bodů. Body jsou v třetí části přiřazovány následovně:

Tabulka 5: Bodové hodnocení v části "Management a vlastnická struktura"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Jednatel či majitel podniku je osoba, která nemá trvalý pobyt v České republice. v managementu podniku není osoba, která má trvalý pobyt na území České republiky a má zájem se zaručit za podnik, že úvěr bude řádně splácen. Žádost o úvěrový produkt je automaticky zamítána.
1 – 4	Hodnocení délky působení jednatele a majitele v podniku. Zjištění, zda podnik či její vedoucí pracovníci a majitelé nejsou propojeni s jinými společnostmi, např. tichým společenstvím, věřitelskými a řídicími vztahy.
1 – 3	Ohodnocení odborné kvalifikace jednatele, jeho odborné vzdělání a praxe v oboru.
1 – 3	Ohodnocení plánů podniku jako základního nástroje řízení.

Zdroj: Vlastní zpracování

Čtvrtá část první skupiny ukazatelů zkoumá zastupitelnost v podniku v případě nepřítomnosti vedení. Jedná se o proces, kdy se řídicí pracovníci dělí o moc se svými podřízenými. Neudělují jim pouze úkoly, ale zmocňují je k řízení podniku v případě jejich delší nepřítomnosti. Bodové ohodnocení je následující:

Tabulka 6: Bodové hodnocení v části "Zastupitelnost vedoucích pracovníků "

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Ve firmě není žádný zástupce vedoucího pracovníka. v případě jeho dlouhodobé nepřítomnosti podnik nefunguje. 0 bodů v této části není důvodem k vyřazení úvěrové žádosti.
1 – 4	Podnik nemá zástupce vedoucího pracovníka, ale v případě, že by bylo nutné na delší dobu činnost podniku přerušit, jsou vytvořeny rezervy. Případně má podnik zástupce, který v případě dlouhodobé nepřítomnosti manažera dokáže řídit podnik, ale jedná se o přímého rodinného příslušníka.
5 – 8	Ve firmě existuje zástupce, který není rodinným příslušníkem řídicího pracovníka, ale podnik řídit sám dlouhodobě nedokáže. Hodnotí se zde také kvalita zástupce.
9 -10	Podnik má zástupce, který v případě dlouhodobé nepřítomnosti vedení umí řídit podnik. Zisky podniku se v případě jednání zástupce nijak nemění.

Zdroj: Vlastní zpracování

V páté části je zjišťován stav informačního systému, a způsob, jakým se podnik přizpůsobuje moderním trendům v informačních technologiích a zdali využívá účetní informační systém. "Účetní informační systém, přispívá k efektivnímu řízení faktorů ovlivňujících výnosnost vloženého kapitálu a finanční pozici podniku. Řada progresivních podniků dokazuje, že k jejich výkonnosti a úspěchu v konkurenčním prostředí 21. století významně pomáhají hodnotové informace manažerského účetnictví, potřebné k běžnému řízení hospodárnosti, produktivity a efektivnosti a ke zhodnocení podnikatelských rozhodovacích variant spojených s řízením budoucnosti podniku." [2]

Tabulka 7: Bodové hodnocení v části "Informační systém"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Podnik nevyužívá žádné moderní technologie. 0 bodů v této části však není důvodem k vyřazení úvěrové žádosti.
1 – 4	Podnik využívá klientské stanice pro základní administrativu (účetnictví, personální agendu, psaní dokumentů, fakturace atd.)
5 – 8	Podnik využívá svůj informační systém nejen pro základní administrativu, ale také k tvorbě základních přehledů o výkonnosti firmy. Management podniku s těmito přehledy pracuje.
9 – 10	V podniku jsou pravidelné investice do nových informačních systémů, které jsou pro jeho práci potřebné.

Zdroj: Vlastní zpracování

První skupina kvalitativních faktorů hodnocení bonity MSP představuje základní informace o žadateli úvěrového produktu. Informace si bankovní společnost zajistí rozhovorem se žadatelem, osobní návštěvou místa podnikání a kontrolou informací z různých registrů a databází (např. justice, databáze neplatičů, registr klientských informací atd.).

B. Odvětví podnikání

Druhá skupina kvalitativních faktorů zkoumá atraktivitu daného odvětví z hlediska existujících rizik v podnikání. Každé odvětví má svou specifikaci a ovlivňuje podnikání MSP, proto se vysoké riziko odvětví výrazně promítá i do celkového hodnocení bonity a to celými 20%. Skupina je stejně jako předchozí rozdělena do pěti částí, které jsou váhově ohodnoceny. Největší důraz je v této skupině kladen na platební morálku, a to nejen v celém odvětví, ale také v okolí podniku, ve kterém úvěrový žadatel podniká, a sezónním cyklu, kde bankovní společnosti hodnotí kolísavost poptávky či závislost podniku na konjunkturu. Tyto dvě části ovlivňují svou vahou 50% celkové hodnocení skupiny. Analýza v rámci skupiny odvětví podnikání se dále zaměřuje na rozvoj odvětví, včetně možnosti podnikového růstu v oboru, vývoj technologií, či kvality služeb a výrobků firmy. Váhové ohodnocení jednotlivých částí nalezneme v Tabulka 8.

Tabulka 8: Váhové ohodnocení jednotlivých částí ve skupině odvětví podnikání

Váha	Část ve skupině Odvětví podnikání
15%	Technologie
20%	Možnosti růstu v oboru
25%	Sezónnost
15%	Kvalita výrobků/služeb
25%	Platební morálka v odvětví a okruhu podniku

Zdroj: Vlastní zpracování

V první části se zaměřuji na technologie v odvětví. Zkoumám, jaký postoj má dané odvětví a podnik k podpoře inovací, a jak se snaží o zvýšení konkurenceschopnosti. Firmy jsou bodově hodnoceny dle dané struktury:

Tabulka 9: Bodové hodnocení v části "Technologie"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Podnik nevyvíjí ani se nezapojuje do inovačních či vývojových aktivit. Nevlastní žádné nové technologie.
1 – 4	Podnik v současnosti provádí nebo nedávné minulosti prováděl intenzivnější vývojové a výzkumné aktivity, které jsou/byly financovány neveřejnými finančními zdroji. Nebo vlastní nové technologie, díky nimž odlišují svojí činnost od konkurence.
5 – 8	Podnik v současnosti provádí nebo nedávné minulosti prováděl intenzivnější vývojové a výzkumné aktivity, které jsou/byly spolufinancovány z veřejných zdrojů.
9 – 10	Existuje aktivní spolupráce se specializovanými výzkumnými institucemi či univerzitami.

Zdroj: Vlastní zpracování

Druhá část hodnotí možnosti růstu v daném odvětví. Pro každé odvětví jsou charakteristické trendy, které vyžadují určité strategické reakce podniků. Body jsou přidělovány následovně:

Tabulka 10: Bodové hodnocení v části "Možnosti růstu v odvětví"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Podnik nemá možnost dalšího růstu ve svém odvětví.
1 – 4	Existuje potenciál růstu na současném domácím či zahraničním trhu.
5 – 8	Existují příležitosti ve vývoji nového produktu nebo služby, zájem úvěrového žadatele o vytvoření společného podniku či strategické aliance.
9 – 10	Možnost geografická expanze na nové trhy a jiné příležitosti.

Zdroj: Vlastní zpracování

V třetí části je řešena rizikovost podniku vzhledem ke kolísavosti poptávky po jeho produktech či službách v závislosti na konjunkturálních a sezónních cyklech. Bodové ohodnocení viz Tabulka 11

Tabulka 11: Bodové hodnocení v části "Sezónnost"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Závislost odvětví podniku na sezónním cyklu je velmi silná a mohla by ovlivnit jeho schopnost budoucího splácení.
1 – 4	Závislost odvětví podniku na sezónním cyklu je velmi silná, avšak schopnost splácení nemusí být ovlivněna (podnik má například vedlejší zdroj příjmu).
5 – 8	Sezónnost ovlivňuje odvětví jen 2 měsíce v roce.
9 – 10	Odvětví se nevyznačuje žádnou závislostí na sezónních cyklech.

Zdroj: Vlastní zpracování

Kvalita výrobku a služeb žadatele o úvěr je opět zkoumána s přihlédnutím k odvětví a oboru podniku. Bodové ohodnocení se řeší ve čtvrté fázi následovně:

Tabulka 12: Bodové hodnocení v části "Kvalita výrobků a služeb"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Podnik poskytuje nekvalitní výrobky/služby. Individuálně se posuzuje pokračování v žádosti.
1 – 4	Kvalita výrobků/služeb je nízká.
5 – 8	Kvalita výrobků/služeb je obvyklá.
9 – 10	Kvalita výrobků/služeb je vysoká.

Zdroj: Vlastní zpracování

Poslední část ve skupině odvětví podnikání tvoří platební morálka v odvětví a okruhu podniku. Banka má k dispozici informace o stavu platební morálky v odvětví jak z vlastních statistik, tak z veřejně dostupných informací. Banka přihlíží také k platební morálce v rámci okruhu podniku. Body přiděluje dle zjištěných informací podle Tabulka 13.

Tabulka 13: Bodové hodnocení v části "Platební morálka v odvětví a okruhu podniku"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Žadatel nesplácí své závazky nebo má neuhrazené závazky vůči jiným institucím. Individuálně se posuzuje pokračování v žádosti.
1 – 4	Odvětví, ve kterém podnik působí, se vyznačuje vysokou mírou pohledávek po splatnosti. Hodnotí se zde také platební morálka v okruhu podobných podniků v daném regionu.
5 – 8	Odvětví, nebo okruh podobných firem v daném regionu, ve kterém podnik působí, se vyznačuje krátkou dobou splatností pohledávek a není zde problém s druhotnou platební neschopností.
9 – 10	Odvětví a okruh podobných podniků v regionu, ve kterém podnik působí, má dobrou platební morálku.

Zdroj: Vlastní zpracování

Každé odvětví se vyvíjí a má svá specifika, která hodnocený podnik ovlivňují. Proto se v rámci hodnocení bonity zabýváme důležitými skutečnostmi, které mohou ovlivnit budoucí splácení zapůjčených financí.

C. Zdroje podniku

Podnik sestává z hmotných a nehmotných zdrojů, díky nimž zvyšuje svou konkurenceschopnost a u finančních institucí také svoji bonitu. Třetí skupina ukazatelů zjišťuje nehmotné, hmotné, finanční a lidské zdroje podniku. Celá skupina zdrojů podniku má na hodnocení bonity vliv 16%. Jednotlivé části jsou váhově rozlišeny dle tabulky Tabulka 14.

Tabulka 14: Váhové ohodnocení jednotlivých částí ve skupině Zdroje podniku

Váha	Část ve skupině Zdroje podniku
10%	Nehmotné zdroje
30%	Možnosti zástavy
15%	Využití subdodavatelů
20%	Investiční aktivity
25%	Zaměstnanci

Zdroj: Vlastní zpracování

Nehmotné zdroje řešené v první části mohou existovat v různých formách a nemusí být nutně závislé na lidech (např. autorská práva, patenty, nebo obchodní značka, která je chráněná zákonem) anebo naopak vycházejí přímo ze schopností a dovedností klíčových pracovníků (např. know-how). Body jsou přidělovány následovně:

Tabulka 15: Bodové hodnocení v části "Nehmotné zdroje"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Nehmotné zdroje v podniku neexistují a není zde ani žádná snaha nějaké vytvářet.
1 – 4	Podnik se podílí, nebo má přístup k nehmotným zdrojům prostřednictvím kompetencí pracovníka či organizačním uspořádáním.
5 – 8	Podnik má nehmotné zdroje nezávislé na lidech, např. autorská práva, patenty, obchodní značku, certifikáty atd.
9 – 10	Podnik má významné know-how vycházející ze schopností a dovedností zaměstnanců. Nutné individuální posouzení, zdali je tato skutečnost pro podnik kladem, či záparem.

Zdroj: Vlastní zpracování

Ve druhé části se řeší možnost zástavy nemovitosti, jakožto hmotný zdroj podniku. Finanční instituce si tímto získává určité záruky ze strany dlužníka, že jí dluh bude řádně hradit. Druhá část má tedy nejvyšší váhu z celé skupiny a to sice 30%. Celkové body z druhé části jsou získány dle Tabulka 16.

Tabulka 16: Bodové hodnocení v části "Možnosti zástavy"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Podnik, ani žádná osoba s ním spřízněná nemá možnost dát bance zástavu vhodnou nemovitost.
1 – 4	Podnik, či osoba s podnikem spojená, má možnost dát zástavu nemovitosti, která není rezidenčního charakteru např. hala či výrobná.
5 – 8	Podnik, či osoba s podnikem spojená, má možnost dát zástavu nemovitosti, která není zcela rezidenčního charakteru např. budova spojená s provozovnou.
9 – 10	Podnik, či osoba s podnikem spojená, má možnost dát zástavu nemovitosti, která je rezidenčního charakteru např. byt či rodinný dům.

Zdroj: Vlastní zpracování

Část třetí, s názvem využití subdodavatelů, zkoumá, zda podnik využívá i třetích stran při řešení svých zakázek. Většina MSP nedisponuje všemi potřebnými licencemi, certifikáty či kvalifikovanou pracovní silou v celkovém rozsahu a využívá pro svou práci tedy i subdodavatele. Zde je důležité prověřit smluvní vztahy mezi oběma stranami, např. kdo má základní odpovědnost za kvalitu a plnění práce, jak dlouho spolu firmy spolupracují a zda a jak jsou vzájemně propojeny. Bodově jsou podniky ohodnoceny následovně:

Tabulka 17: Bodové hodnocení v části "Využití subdodavatelů"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Podnik nevyužívá žádné subdodavatele, nebo využívá subdodavatele, kteří jsou propojeni s majitelem podniku.
1 – 4	Podnik využívá subdodavatelů, ale jejich vztahy jsou pouze na základě ústní dohody. Klient může vzájemnou spolupráci doložit např. fakturami.
5 – 8	Žadatel využívá pro své zakázky kvalitní subdodavatele, kteří mají potřebnou odbornost pro svou činnost. Zakázky jsou zajištěny písemnou dohodou.
9 – 10	Podnik využívá pro své zakázky kvalitní subdodavatele, kteří mají potřebnou odbornost pro svou činnost. Zakázky jsou zajištěny písemnou dohodou. Z podkladů, které podnik předložil, je patrná výhoda ze spolupráce a udržení více peněžních prostředků v podniku, např. snížením nákladů.

Zdroj: Vlastní zpracování

Investiční aktivity jsou předmětem zkoumání ve čtvrté části ze skupiny zdroje podniku. Zde banka posuzuje, jak dokáže podnik pracovat s finančními zdroji a jak je umí přeměňovat v konkurenční výhodu, která má vliv na zisk podniku. Žadatel je bodově hodnocen dle Tabulka 18.

Tabulka 18: Bodové hodnocení v části "Investiční aktivity"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Podnik nemá žádné investiční aktivity.
1 – 4	Podnik nepravidelně investuje do rozvoje svého podnikání své, nebo cizí finanční zdroje.
5 – 8	Podnik pravidelně investuje do rozvoje svého podnikání své, nebo cizí finanční zdroje.
9 – 10	Podnik pravidelně investuje do rozvoje svého podnikání z vlastních finančních zdrojů.

Zdroj: Vlastní zpracování

V páté části je zhodnocován stav lidských zdrojů podniku. Zkoumá se, kolik je v organizaci zaměstnanců, jaká je jejich fluktuace, jak umí podnik s lidskými zdroji, jako s výrobním faktorem, pracovat a zda si dokáže prostřednictvím svých zaměstnanců zabezpečit plnění stanovených cílů. Body jsou přidělovány dle následující struktury:

Tabulka 19: Bodové hodnocení v části "Zaměstnanci"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Podnik nemá žádné zaměstnance.
1 – 4	Podnik nemá stálé zaměstnance, ale zaměstnává na základě dohod o provedení práce, nebo brigádníky.
5 – 8	Podnik má stálé zaměstnance. Body jsou přidělovány s přihlédnutím na fluktuaci zaměstnanců.
9 – 10	Podnik má dostatečný počet stálých zaměstnanců. Fungují zde efektivní pracovní týmy, které mají dobré mezilidské vztahy. Zaměstnavatel zajišťuje zaměstnancům vhodné pracovní prostředí.

Zdroj: Vlastní zpracování

Analýza zdrojů podniku v rámci posuzování jeho bonity by neměla být pouze vytvořeným seznamem zdrojů, ale měla by také zjišťovat, jaké zdroje podnik využívá, jaké vazby mezi nimi existují a jak jsou využívány pro činnosti podniku.

D. Tržní aspekty

Chování a aktivitu zkoumaných podniků, které by mohlo mít vliv na jejich bonitu, mapuje hodnotící skupina, kterou jsem nazvala tržní aspekty. Jedná se o zjišťování struktury dodavatelů, odběratelů, konkurence, závazků a pohledávek v rámci obchodního styku. Jednotlivé části skupiny jsou váhově shodné dle Tabulka 20.

Tabulka 20: Váhové ohodnocení jednotlivých částí ve skupině Tržní aspekty

Váha	Část ve skupině Tržní aspekty
20%	Dodavatelé
20%	Odběratelé
20%	Konkurence
20%	Závazky
20%	Pohledávky

Zdroj: Vlastní zpracování

Dodavatelé jsou první zkoumanou částí ve skupině nazvané tržní aspekty. Jedná se o kontrolu a zjišťování struktury dodavatelů podniku. Body získávají subjekty dle Tabulka 21.

Tabulka 21: Bodové hodnocení v části "Dodavatelé"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Podnik je plně závislý na jednom dodavateli.
1 – 4	Podnik je z více než 75% závislý na jednom dodavateli, není však závislý 100%. Více bodů lze přiřadit podniku, který s dodavatelem spolupracuje dlouhodobě, a jejímž dodavatelem je fungující a prosperující podnik.
5 – 8	Podnik je více než z 50% závislý na jednom dodavateli, závislost však není více než 75%. Více bodů lze přiřadit podniku, který s dodavatelem spolupracuje dlouhodobě, a jejímž dodavatelem je fungující a prosperující podnik.
9 – 10	Podnik má diverzifikovanou síť dodavatelů. Jsou zde dlouhodobé obchodní vztahy, které je možné doložit i např. smlouvou, či fakturami.

Zdroj: Vlastní zpracování

Podobně jako první část hodnotí bonitu podniku na základě struktury dodavatelů, hodnotí druhá část bonitu na základě struktury jejich zákazníků. Podnik, který je plně závislá na jednom odběrateli, je pro banku rizikovější a získává méně bodů, jak ukazuje Tabulka 22.

Tabulka 22: Bodové hodnocení v části "Odběratelé"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Podnik je plně závislý na jednom odběrateli.
1 – 4	Podnik je z více než 75% závislá na jednom odběrateli, není však závislá na 100%. Více bodů lze přiřadit podniku, který s odběratelem spolupracuje dlouhodobě, a jejímž odběratelem je fungující a prosperující podni.
5 – 8	Podnik je z více než 50% závislý na jednom odběrateli, závislost však není více než 75%. Více bodů lze přiřadit podniku, který s odběratelem spolupracuje dlouhodobě, a jejímž odběratelem je fungující a prosperující podnik.
9 – 10	Podnik má diverzifikovanou síť odběratelů. Jsou zde dlouhodobé obchodní vztahy, které je možné doložit např. smlouvou, či fakturami.

Zdroj: Vlastní zpracování

Třetí část analyzuje konkurenční prostředí podniku. V rámci mikroekonomie rozlišujeme konkurenci na straně nabídky s monopolistickou strukturou, strukturou monopolistické konkurence a oligopolní strukturou [10]. Úvěrový žadatel, který podniká v prostředí, kde je velmi málo konkurentů nebo dokonce ve svém oboru nemá konkurenci, má na svůj budoucí vývoj mnohem větší vliv, než úvěrový žadatel spadající do struktury s větší konkurencí. Je totiž v postavení, kdy si může v menší či větší míře určovat cenu svých produktů a služeb. Čím větší a tvrdší je konkurenční prostředí, tím více bonita podniku klesá, a tím méně získává bodů, viz Tabulka 23.

Tabulka 23: Bodové hodnocení v části "Konkurence"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Podnik působí v téměř dokonalé konkurenci. v jejím oboru a okolí existuje velký počet podobných firem.
1 – 4	Podnik působí ve struktuře monopolistické konkurence.
5 – 8	Podnik působí v oligopolní struktuře.
9 – 10	Podnik má téměř monopolní postavení.

Zdroj: Vlastní zpracování

Čtvrtá a pátá část zkoumá závazky a pohledávky úvěrového žadatele. Na rozdíl od části věnované platební morálce ve skupině odvětví podnikání jsou zde zkoumány pohledávky a závazky z obchodního styku. Banka si zjišťuje informace o stavu pohledávek a závazků každého žadatele. Více bodů získává podnik, jehož závazky i pohledávky jsou pravidelně spláceny. Bodové hodnocení je zobrazeno v tabulkách Tabulka 24 a Tabulka 25.

Tabulka 24: Bodové hodnocení v části "Závazky"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Žadatel má nesplacené závazky, které převyšují 50% jeho ročního obratu. Individuálně se posuzuje pokračování v žádosti.
1 – 4	Podnik má většinu závazků více než 30 dnů po splatnosti, závazky po splatnosti nepřevyšují 50% ročního obratu.
5 – 8	Podnik má většinu závazků do 90 dnů splatnosti a celková hodnota závazků nepřevyšuje 10% ročního obratu.
9 – 10	Podnik má závazky do 30 dnů splatnosti a nemá žádné po splatnosti. Celková hodnota závazků nepřevyšuje 10% ročního obratu.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 25: Bodové hodnocení v části "Pohledávky"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Žadatel má nedobytné pohledávky, které převyšují 50% jeho ročního obratu. Individuálně se posuzuje pokračování v žádosti.
1 – 4	Podnik má většinu pohledávek více než 30 dnů po splatnosti, pohledávky po splatnosti nepřevyšují 50% ročního obratu.
5 – 8	Podnik má většinu pohledávek do 90 dnů splatnosti a celková hodnota pohledávek nepřevyšuje 10% ročního obratu.
9 – 10	Podnik má pohledávky do 30 dnů splatnosti, nemá žádné po splatnosti a celková hodnota pohledávek nepřevyšuje 10% ročního obratu.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tržní aspekty se zabývají analýzou především vnějšího prostředí a to sice odběratelsko-dodavatelskými vztahy a z nich následně vzniklých závazků a pohledávek. Kromě obchodních vztahů se zde zkoumá i konkurenční prostředí podniku, v němž se podnik pohybuje. Celá skupina je váhově ohodnocena 19%.

E. Ostatní kvalitativní ukazatele

Poslední skupinou, která uzavírá hodnocení bonity je skupina nazvaná ostatní kvalitativní ukazatele, a jsou zde řešeny informace, které by mohli mít vliv na splácení úvěru. v rámci celého hodnocení má tato skupina celkovou váhu 20% a je rozdělena opět do pěti částí, z nichž každá část je váhově ohodnocena dle Tabulka 26.

Tabulka 26: Váhové ohodnocení jednotlivých částí ve skupině Ostatní kvalitativní ukazatele

Váha	Část ve skupině Ostatní kvalitativní ukazatele
30%	Bankovní a nebankovní registry
10%	Internetové stránky podniku
25%	Vzhled daňového přiznání
25%	Bankovní historie
10%	Pověst podniku

Zdroj: Vlastní zpracování

Největší váhu v této skupině má informace z bankovního a nebankovního registru klientských informací a centrálního registru úvěrů. Jedná se o zprostředkované zkušenosti s úvěrovým žadatelem z jiných finančních a nefinančních institucí. Bodově je ohodnocen dle následujících kritérií:

Tabulka 27: Bodové hodnocení v části "Bankovní a nebankovní registry"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Žadatel má nesplacený dluh u jiné společnosti, který je způsoben např. nevědomostí klienta. Individuálně se posuzuje pokračování v žádosti.
1 – 4	Podnik má více než dva negativní záznamy v registrech. Posuzuje se bližší informace o záznamech.
5 – 8	Podnik má méně než dva negativní záznamy v registrech. Posuzuje se bližší informace o záznamech.
9 – 10	Podnik a s ní spřízněné osoby má v registrech záznamy o řádném plnění svých závazků vůči jiným institucím.

Zdroj: Vlastní zpracování

Druhou částí je existence a vzhled internetových stránek klienta. v dnešní době je již prezentace firmy na internetu běžnou záležitostí. Internetové stránky klienta umožňují udělat si ucelenější obraz o podniku. Body jsou podniku přidělovány následovně:

Tabulka 28: Bodové hodnocení v části "Internetové stránky podniku"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Podnik nemá žádné internetové stránky.
1 – 4	Podnik má internetové stránky, které informují o tom, co podnik dělá a jsou zde i informace a kontakty na podnik. Stránky však obsahují již neaktuální informace.
5 – 8	Podnik má aktuální a přehledné internetové stránky, které informují o tom, co podnik dělá a jsou zde i informace a kontakty na podnik.
9 – 10	Podnik má internetové stránky dohledatelné pomocí běžných vyhledávačů. Jsou zde aktuální informace jak pro zákazníky, tak pro obchodní partnery. Informace obsahují kontakty na podnik a je zde navíc možné najít aktuální reference od zákazníků podniku.

Zdroj: Vlastní zpracování

Vzhled daňového přiznání tvoří třetí část ve skupině nazvané ostatní kvalitativní ukazatele. Na rozdíl od finanční analýzy se zde nehodnotí informace o finančních výsledcích, ale vizuální stránka a formální správnost. U formální správnosti kontrolujeme zda:

- 1) Součet aktiv je roven součtu pasiv,
- 2) Výsledek hospodaření za běžné období v pasivech je roven výsledku hospodaření za běžné období ve výkazu zisku a ztráty,
- 3) Výsledek hospodaření před zdaněním ve výkazu zisku a ztráty je roven výsledku uvedenému v daňovém přiznání,
- 4) Výsledná daň ve výkazu zisku a ztráty je rovna dani uvedené v daňovém přiznání,
- 5) Roční úhrn čistého obratu v daňovém přiznání je roven tržbám nebo výkonům nebo součtu tržeb a výkonů ve výkazu zisku a ztráty.

Dále se vizuálně kontroluje jakákoliv odchylka od běžných správně vyplněných formulářů. Takovou kontrolu si můžeme nejlépe předvést na příkladu daňového přiznání, které je přiloženo v Příloze a (zhoršená kvalita je způsobena pořízením kopie z kopie).

- Není splněna formální správnost dle bodu č. 5 v předchozím textu
- Obrat firmy uvedený v tabulce K není roven tržbám ve výkazu zisku a ztráty

- Podnik sídlí ve Františkových lázních, potvrzení je však z banky v Brně a žádost o úvěr je podána v Praze
- Razítko finančního úřadu nemá obvyklý tvar
- Dále jsou na první pohled vidět nezvyklé sumy: vysoký zisk oproti nákladům, vysoký základní kapitál, nejsou zde placeny žádné zálohy

V rámci vizuální kontroly je možné tedy žádost ihned zamítnout.

Bodové hodnocení v této části je dáno následovně:

Tabulka 29: Bodové hodnocení v části "Vzhled daňového přiznání"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Daňové přiznání má formální chyby, či vykazuje zvláštnosti, které není možné přehlédnout.
5	Daňové přiznání obsahuje drobné chyby, např. chybějící podpis, razítko finančního úřadu, atd. Klient má možnost nedostatky opravit.
10	Daňové přiznání je po vizuální stránce v pořádku.

Zdroj: Vlastní zpracování

Bankovní historie a celkové zkušenosti banky s podnikem jsou zjišťovány ve čtvrté části. Lepší bonitu a možnost dosažení úvěru má dlouholetý klient banky, se kterým již banka spolupracuje. Bodové hodnocení je následující

Tabulka 30: Bodové hodnocení v části "Bankovní historie"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Podnik není a nikdy nebyl klientem banky, nebo byl či je klientem banky, ale banka nemá s podnikem dobrou zkušenost.
1 – 4	Podnik je klientem banky méně než 2 roky a zatím nevyužíval žádný úvěrový produkt.
5 – 8	Podnik je klientem banky více než 2 roky, využívá, nebo v minulosti využíval úvěrový produkt a jsou zde občasné zpožděné platby.
9 – 10	Podnik je klientem banky více než 5 let, využívá, nebo v minulosti využíval úvěrový produkt a neměl žádné problémy se splácením.

Zdroj: Vlastní zpracování

V poslední části ve skupině, nazvané ostatní kvalitativní ukazatele, se zjišťuje pověst podniku. Jestliže se jedná o společensky významný podnik, zvyšuje se hodnocení její bonity. Body může podnik získat dle Tabulka 31.

Tabulka 31: Bodové hodnocení v části "Pověst"

Počet bodů	Slovní vysvětlení
0	Podnik se špatnou pověstí a negativními referencemi od jeho zákazníků. Individuálně se posuzuje pokračování v žádosti.
1 – 4	Podnik není obecně známý, avšak má pozitivní reference od svých zákazníků.
5 – 8	Podnik je společensky odpovědný, chrání životní prostředí, zapojuje se do dobročinných, kulturních, sportovních a společenských aktivit.
9 – 10	Podnik dodržuje zásady společenské odpovědnosti a získal již ocenění za svou práci, např. výhra v soutěži, podpora státu atd.

Zdroj: Vlastní zpracování

3.5 Metoda vyhodnocení kvalitativních ukazatelů

V předchozí části byly popsány jednotlivé skupiny a části kvalitativních ukazatelů, které vstupují do hodnocení bonity na základě těchto ukazatelů. U metody hodnocení bonity na základě kvalitativních ukazatelů se vždy sečtou body z jednotlivých částí, které se následně vynásobí váhou přidělenou každé části. Výsledné hodnoty jednotlivých částí se sečtou a vynásobí celkovou váhou skupiny. Postup výpočtu celkového hodnocení nefinanční analýzy vyjadřuje následující vzorec:

$$y = \sum_{j=1}^{n=5} \left(\sum_{i=1}^{n=5} B_{ij} * V_i \right) * W_j$$

kde

B bodová hodnota i-té části v j-té skupině

V_i váha i-té částiW_j váha j-té skupiny

Celkový výsledek je porovnáván s horní a dolní hranicí. Horní hranice je určena hodnotou 8,5 a dolní hranice je dána hodnotou 5,5. Výsledné hodnocení nefinanční analýzy se řídí podle celkového dosaženého výsledku. Podle mé zkušenosti platí:

- Celkový výsledek kvalitativní analýzy je pod dolní hranicí 5,5. Podnik nemá dostatečnou bonitu a je zde vysoká pravděpodobnost, že nebude schopen dostát svých závazků. Podnik není doporučován pro financování.
- Celkový výsledek kvalitativní analýzy je v rozmezí hodnot 5,5 – 8,5. Jedná se o podnik s dostatečnou bonitou pro získání financování. Podnik je poměrně stabilní a je schopný dostát svým závazkům.
- Celkový výsledek kvalitativní analýzy je nad horní hranicí 8,5. Jedná se o stabilní podnik s vysokou bonitou, která informuje o velmi vysoké schopnosti podniku dostát svých závazků. Podnik je vhodný pro financování.

4 Hodnocení bonity s důrazem na kvalitativní ukazatele na vybraném vzorku MSP

V rámci zhodnocení důvodů pro zahrnutí kvalitativních ukazatelů do celkového hodnocení bonity byl realizován vlastní výzkum. Výzkum se zabývá aplikací získaných poznatků z kvalitativních ukazatelů do účelové analýzy podniků při úvěrovém procesu. Jako vzorek bylo použito 30 podniků ze segmentu MSP, které požádaly o financování bankovní společností. Pro účely analýzy jsem si vybrala záměrně dvě odvětví, které spolu nesouvisí, aby bylo patrné, že hodnocení bonity s důrazem na kvalitativní ukazatele je možné realizovat po drobných úpravách váhových hodnocení na všechny firmy ze segmentu MSP. V každém odvětví jsem zkoumala 15 podniků, který nepřetržitě podnikají alespoň 12 měsíců. Tato studie se zabývá hodnocením bonity MSP pro účely získání úvěru u bankovních institucí. Zdrojem informací o podnicích byly jejich finanční výkazy, volně dostupné zdroje a osobní průzkum. V rámci kvantitativních ukazatelů jsem u každého podniku posuzovala jedno daňové přiznání za poslední uzavřené účetní období, neboť u většiny bank v České republice je pro úvěrový proces MSP postačující právě jedno daňové přiznání. Průzkum hodnotí z každého

odvětví dva podniky, kterým financování nebylo poskytnuto a 13 podniků, kterým byl úvěr poskytnutý. Není zkoumán druh financování, tzn., že se zde nerozlišuje, zdali se jedná o financování provozní či investiční.

Výsledky pro ukazatel EBITDA marže jsou porovnávány s oborovými daty finanční instituce S&P Capital IQ, které jsou zveřejněny na stránkách profesora Aswatha Damodarana [24]. Průměrné hodnoty jsou tedy porovnávány s výsledky v odvětví v mezinárodním měřítku, jelikož nebyly nalezeny dostatečně důvěryhodné zdroje uvádějící průměrnou hodnotu pouze pro Českou republiku. Ostatní ukazatele jsou porovnávány s průměrnými hodnotami, které uvádí ministerstvo průmyslu a obchodu na svých stránkách [25].

Pro svůj výzkum jsem si vybrala podniky ze stavebnictví a strojírenství.

4.1 Stavebnictví

Podle zprávy Ministerstva průmyslu a obchodu [18] byl v roce 2011 zaznamenáván pokles MSP působících ve stavebnictví. v roce 2011 byl počet ekonomicky aktivních MSP ve stavebnictví 162 029 subjektů, což je o 5 360 subjektů méně než v roce 2010. Stavebnictví je bráno pro financování jako rizikový obor podnikání. Je to dáno nejen sezónností a dlouhodobou stagnací oboru, ale také nedostatkem zakázek, špatnou platební morálkou a problémy v dodavatelsko-odběratelských vztazích.

Zkoumané podniky výhledově uváděly obavu z možného nedostatku zakázek v budoucnosti z důvodu nynějšího stavu celého hospodářství v České republice i ve světě, což výrazně ovlivňuje poptávku po jejich službách. Dále se na snížení jejich zakázek může podepsat omezení vládních výdajů a demografická situace. Snaha ušetřit na straně vládních výdajů a veřejných zakázek se projevuje omezením, někdy i úplným zastavením stavebních prací. Omezení vládních výdajů má na některé podniky likvidační dopad a postihuje také výrobce a prodejce stavebního materiálu. Silné populační ročníky 70. let, svoji poptávku po bydlení již uskutečnily a to především v roce 2007, kdy byla poptávka po bydlení podpořena následným zvýšením DPH.

Banky jsou z tohoto důvodu vůči stavebním podnikům dosti nedůvěřivé a velmi pečlivě zvažují financování MSP ze stavebního odvětví. Pro správné posouzení bonity klientů je důležité poznat žádající podnik. V průzkumu jsou vyhodnocovány podniky,

kteří si v roce 2010 – 2012 požádali o úvěr a uvedli jako hlavní činnost podnikání stavebnictví.

4.1.1. Kvantitativní analýza MSP ve stavebnictví

U vybraného vzorku 15 podniků, které jako svou hlavní činnost uvedli stavebnictví, byly aplikovány poměrové ukazatele, které jsou popsány v kapitole 3.1. Podkladem pro výpočet těchto ukazatelů byly ekonomické informace, které byly zjištěny z výkazů podniků. Názvy podniků nejsou v diplomové práci zveřejněny. Jednotlivé podniky jsou označeny číselnou hodnotou a zkratkou Stav tzn. 1 Stav, 2 Stav,... Podnik 1 Stav a 2 Stav, prošel úvěrovým procesem a žádost jim byla zamítnuta. Podniky 3 Stav až 15 Stav byly bankou financovány.

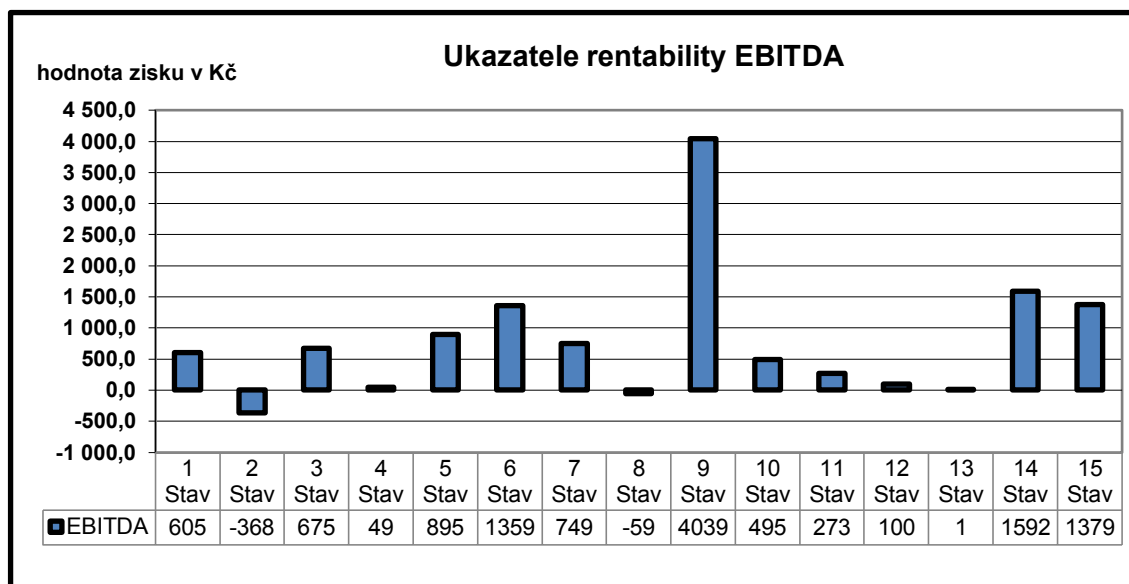
A. Ukazatele rentability

Tabulka 32: Ukazatele rentability ve stavebnictví

Podnik	EBITDA [Kč]	EBITDA marže [%]	ROA [%]	ROE [%]	ROS [%]
1 Stav	605	2,53	1,65	47,50	0,40
2 Stav	-368	-48,87	-20,51	x	-90,44
3 Stav	675	1,35	0,52	-0,03	0,08
4 Stav	49	0,48	-5,25	x	-2,50
5 Stav	895	2,21	4,14	77,95	1,05
6 Stav	1359	6,01	12,38	30,66	2,52
7 Stav	749	5,48	3,43	-81,48	2,13
8 Stav	-59	-41,84	-3,16	x	-42,55
9 Stav	4039	67,02	55,82	145,97	59,57
10 Stav	495	5,07	5,81	21,83	3,15
11 Stav	273	6,98	20,48	40,33	5,50
12 Stav	100	3,72	0,30	1,45	0,15
13 Stav	1	0,02	-4,33	-5,01	-4,71
14 Stav	1592	10,20	25,33	46,36	6,20
15 Stav	1379	24,94	73,45	72,60	19,71

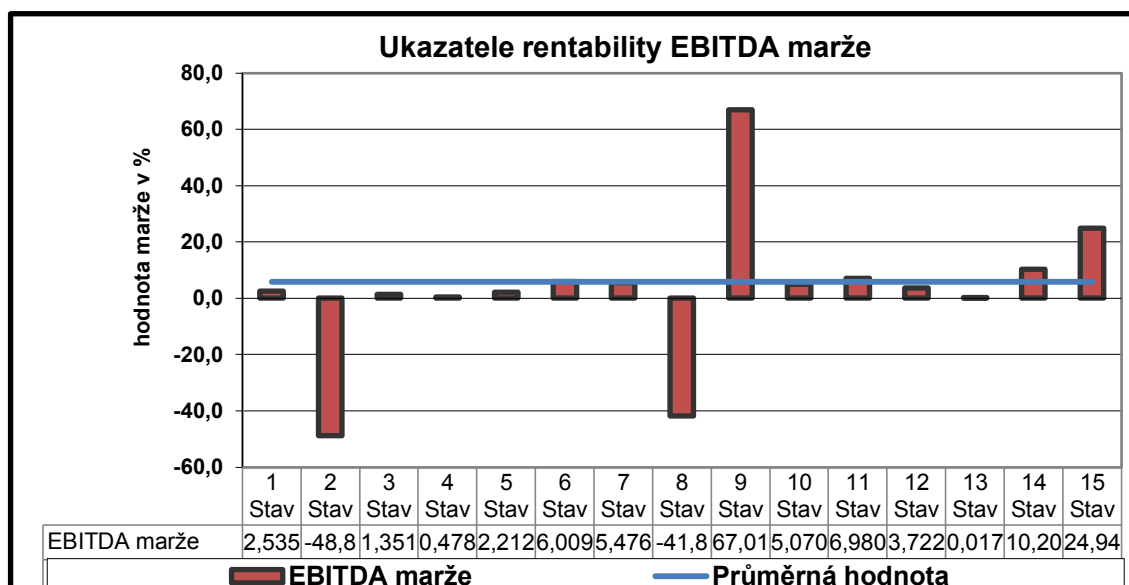
Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatelem EBITDA je zde prezentována výdělečná síla organizace. EBITDA je jedním z nejsilnějších ukazatelů v rámci finančního hodnocení podniků, které si žádají o úvěrový produkt. Graf 3 ukazuje přehledněji výkonnost jednotlivých podniků. Z grafu je na první pohled vidět, že dva podniky jsou v záporných číslech a dva podniky dosahují minimálního výsledku. Nejvyššího zisku dosahuje podnik označen jako 9 Stav.

Graf 3: Ukazatele rentability – EBITDA, odvětví stavebnictví

Zdroj: Vlastní zpracování

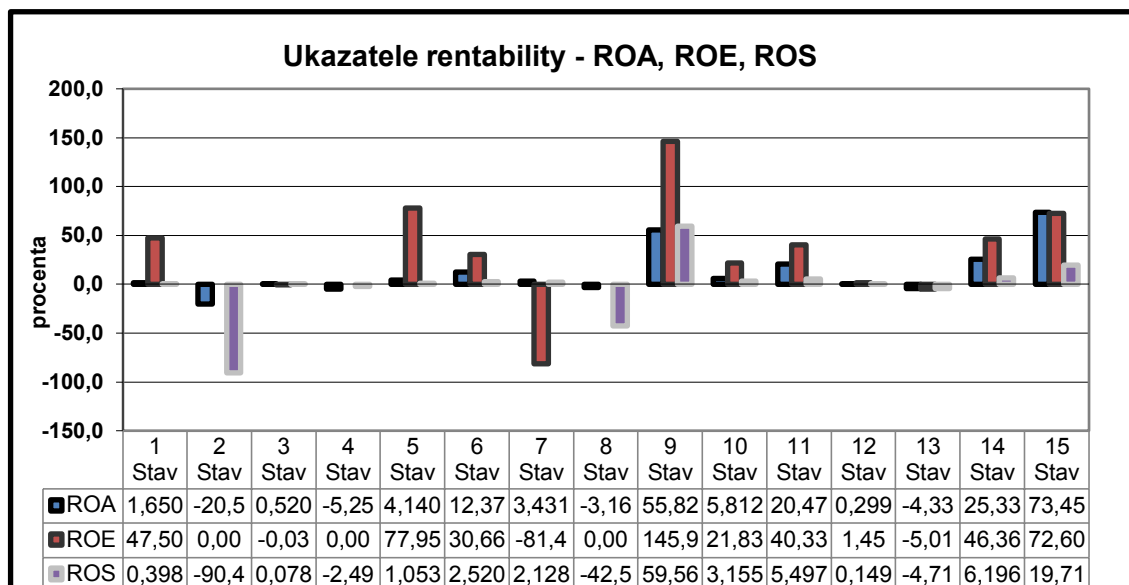
Realističtější obrázek o skutečném zisku podniku nám zobrazuje ukazatel EBITDA marže vypočtený podle vzorce (3.2.9). Průměrné hodnoty v oboru stavebnictví jsou podle profesora Damodarana [24] rovny 5,84%. Jak lze přehledně vidět na grafu 4 pouze pět podniků dosahuje či převyšuje průměrnou hodnotu. Osm z celkové 13 podniků, kterým bylo financování poskytnuto, průměrné hodnoty nedosahují a z toho jeden podnik dokonce v rámci tohoto ukazatele dosahuje výrazně záporných hodnot.

Graf 4:Ukazatele rentability – EBITDA marže, odvětví stavebnictví

Zdroj: Vlastní zpracování

Ostatní ukazatele rentability jsou zobrazeny v Grafu 5.

Graf 5: Ukazatele rentability –ROA, ROE, ROS, odvětví stavebnictví

Zdroj: Vlastní zpracování

Průměrná hodnota rentability aktiv (ROA) je podle MPO dle finanční analýzy za rok 2012 ve stavebnictví 3,32% [25]. Z celkově 15 zkoumaných podniků dosáhlo osm průměrné či nadprůměrné hodnoty. Čtyři podniky dosáhly záporné hodnoty, což znamená, že podniky nemají efektivní řízení a umístění zdrojů.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE), jejíž průměrná hodnota je v oboru stavebnictví 6,76% [25], nebylo možné hodnotit ji u podniků 2 Stav, 4 Stav a 8 Stav, neboť zde ztrácí tento ukazatel vypovídající schopnost. V těchto případech byly podniky ve ztrátě a měly záporný vlastní kapitál. Výsledná rentabilita pak nabývala kladných hodnot, což by nedávalo smysl. Záporných hodnot poté dosahují tři podniky. Osm podniků nabývá hodnot nadprůměrných. Kapitál v těchto podnicích je tedy dostatečně reprodukován.

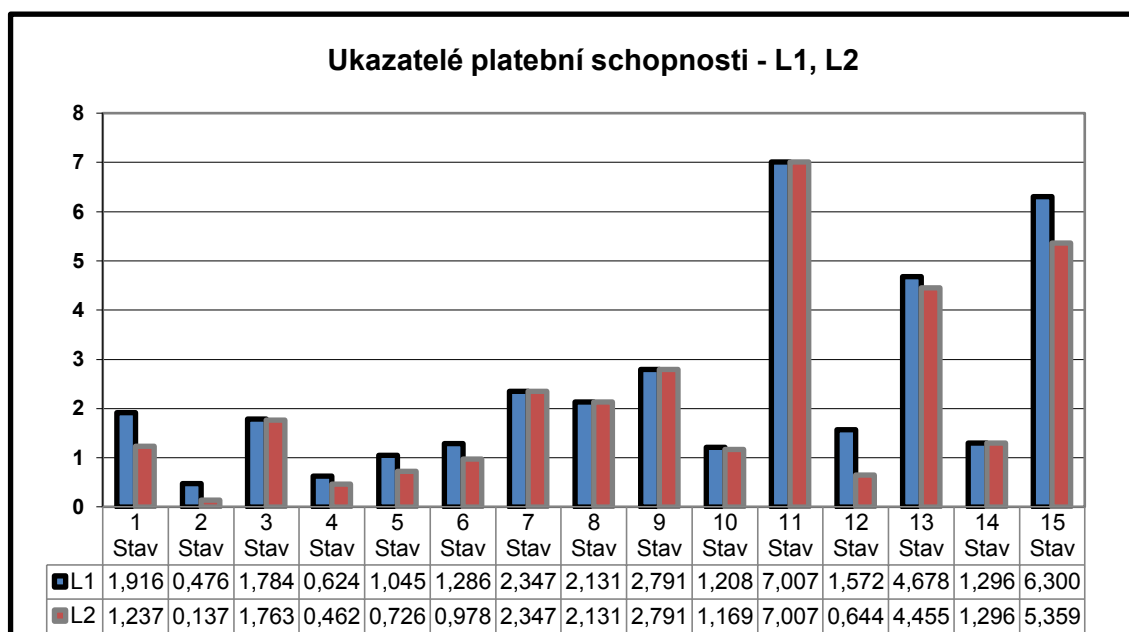
V oboru stavebnictví je kladen důraz především na rentabilitu tržeb. Průměrná hodnota v oboru dle MPO je 3,75% [25]. Ze zkoumaného vzorku podniků čtyři dosahují nadprůměrných hodnot a čtyři hodnot záporných. Lze tedy říci, že u 11 podniků je ukazatel nižší, než oborový průměr a je tedy otázkou, zda cena výrobků a služeb podniku není oproti vysokým nákladům nízká.

B. Ukazatele platební schopnosti

V rámci oborového srovnání podle MPO je běžná likvidita ve stavebnictví 1,85 a pohotová likvidita 1,62 [25]. Likvidita u zkoumaných podniků v oboru stavebnictví je u sedmi podniků nad průměrem v oboru. Je to způsobeno především vysokými pohledávkami a krátkodobým finančním majetkem v oběžných aktivech. Stavební podniky mají dost často na účtech pohledávek z obchodních vztahů evidované zádržné za stavbu, či drží finanční majetek pro záruky za stavby. Některé podniky si například záměrně udržují vyšší likviditu pro případ, že by se jim sešlo v jednom měsíci dokončení více zakázek, které jsou zajišťovány subdodavateli, což má velký vliv na odliv peněžních prostředků.

Pro přehlednější zobrazení dat jsou hodnoty přepracovány do grafu 6. Nejvyšší likvidity dosahují podniky 11 Stav, 13 Stav a 15 Stav. Naopak nejnižší likvidity dosahují podniky 2 Stav a 4 Stav, které jsou i pod oborovým průměrem.

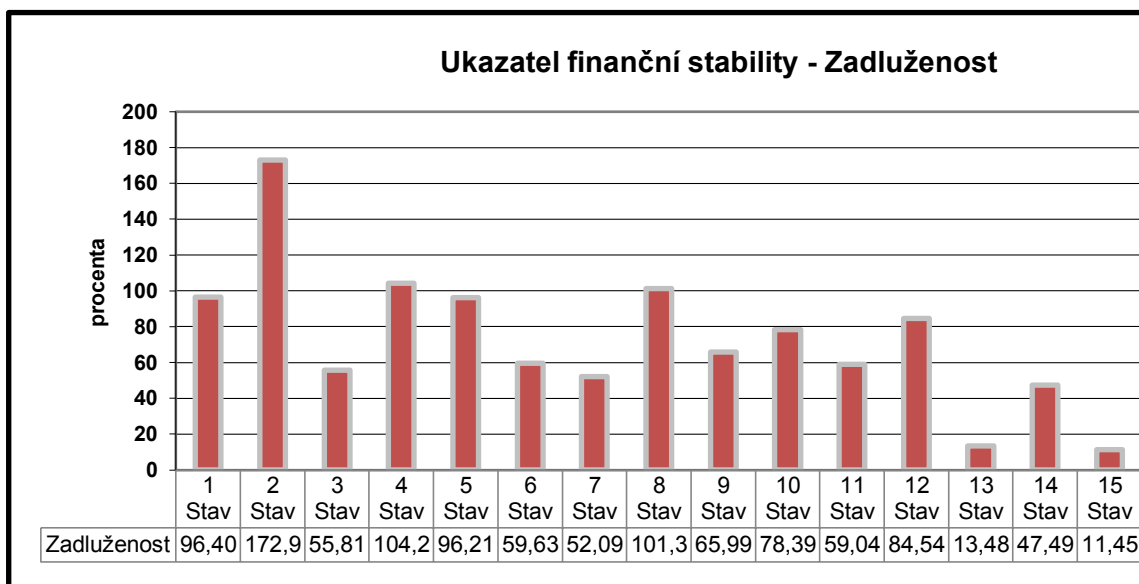
Graf 6: Ukazatele platební schopnosti, odvětví stavebnictví

Zdroj: Vlastní zpracování

C. Ukazatel finanční stability

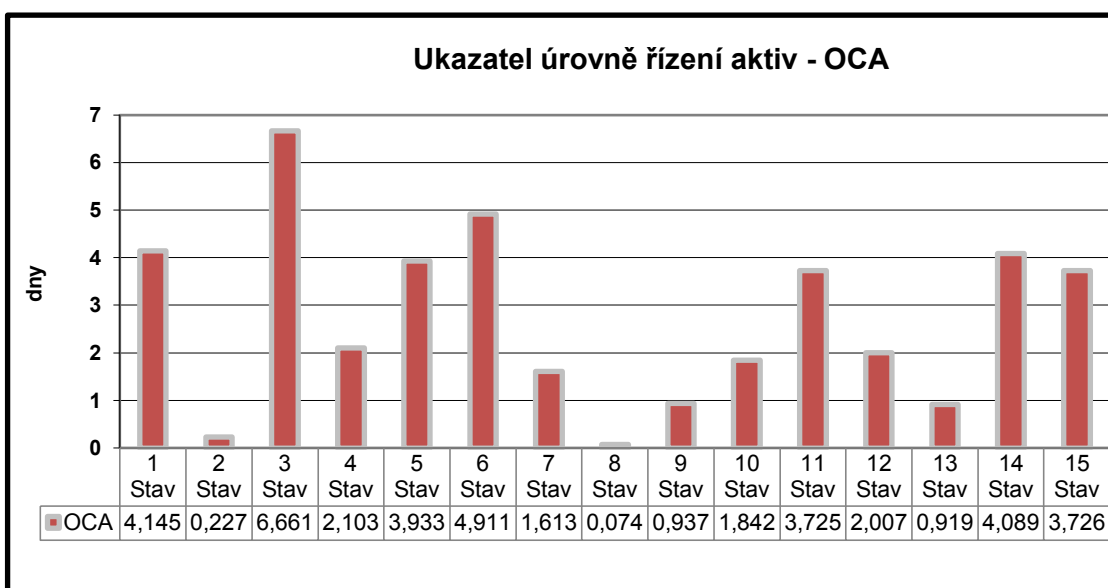
Celková zadluženost ve zkoumaném vzorku 15 podniků je u 12 nad 50%. Tři podniky dokonce přesahují 100% hodnotu a jeden se k této hodnotě velmi blíží. Každá finanční instituce, která se rozhoduje, zda bude podnik financovat, si propočítává jeho celkovou zadluženost. U stavebních podniků je však zadluženost způsobena dost často pouze závazky vůči dodavatelům. Přehledná vizualizace je dána v grafu 7.

Graf 7: Ukazatel finanční stability, odvětví stavebnictví

Zdroj: Vlastní zpracování

D. Ukazatel úrovně řízení aktiv

Minimální doporučená hodnota pro ukazatel obratu celkových aktiv je okolo hodnoty 1. V případě oboru stavebnictví, dle statistik MPO, se průměrná hodnota oboru pohybuje pod minimální doporučenou hodnotou a to sice na hodnotě 0,89 [25]. Ve zkoumaném vzorku 15 podniků se pouze dva nacházejí pod oborovým průměrem, viz graf 8.

Graf 8: Ukazatel úrovně řízení aktiv, odvětví stavebnictví

Zdroj: Vlastní zpracování

E. Model finanční důvěryhodnosti podniku

Pro finanční důvěryhodnost podniku je vybrán model IN05, který jsem popisovala v kapitole 3.2. Při výpočtu Indexu IN05 vyvstal problém s nákladovými úroky u podniků 2 Stav, 4 Stav, 5 Stav, 8 Stav, 10 Stav, 12 Stav, 15 Stav, neboť nákladové úroky se rovnají 0. Dle autorů indexu je v tomto případě vhodné nahradit položku poměrového ukazatele (zisk/nákladové úroky) hodnotou 9, což bylo u těchto sedmi podniků realizováno. Tabulka 33 zobrazuje výsledné hodnoty indexu v rámci zkoumaného vzorku podniků.

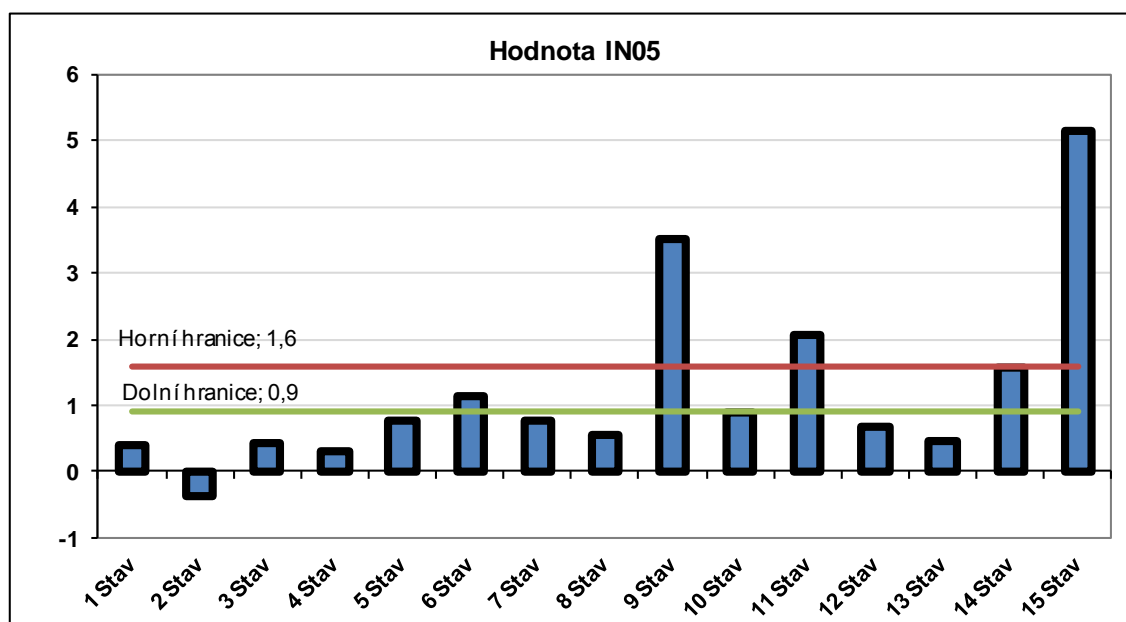
Tabulka 33: Index IN05, odvětví stavebnictví

Podnik	1 Stav	2 Stav	3 Stav	4 Stav	5 Stav	6 Stav	7 Stav	8 Stav	9 Stav	10 Stav	11 Stav	12 Stav	13 Stav	14 Stav	15 Stav
Index IN05	0,40	-0,38	0,44	0,32	0,77	1,13	0,76	0,55	3,50	0,88	2,06	0,67	0,45	1,57	5,13

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 9: zobrazuje přehled podniků, které jsou nad horní hranicí indexu a které jsou pod spodní hranicí. Z celkového počtu 15 podniků je pod dolní hranicí 10 podniků. Největší vliv na špatné výsledky má především nízká hodnota vykazovaného zisku před úroky a zdaněním.

Graf 9: Model finanční důvěryhodnosti, odvětví stavebnictví

Zdroj: Vlastní zpracování

4.1.2. Kvalitativní analýza MSP ve stavebnictví

Výkon podniku se neodráží pouze ve finančních výsledcích, a proto při vyhodnocování bonity podniků by společně s finanční analýzou měla probíhat také nefinanční analýza firmy. 10 bodů je maximální možný výsledek pro každou skupinu. v nefinanční analýze je použit postup z kapitoly 3.4. U každé skupiny je detailně popsán systém ohodnocení podniku s nejnižším a nejvyšším ohodnocením.

První skupina nefinančních ukazatelů se zabývá *základní charakteristikou podniku*. Výsledné hodnocení podniků viz Tabulka 34.

Tabulka 34: Základní charakteristika podniku, odvětví stavebnictví

Základní charakteristika podniku						
Podnik	Sídlo podniku	Stáří podniku a jeho působení v oboru	Management a vlastnická struktura	Zastupitelnost vedoucích pracovníků	Informační systém	Celkem
1 Stav	1,00	2,50	2,00	2,50	0,20	8,20
2 Stav	0,20	2,50	0,2	1,00	0,30	4,20
3 Stav	2,00	2,50	2,00	2,50	0,90	9,90
4 Stav	2,00	1,25	2,00	1,25	1,00	7,50
5 Stav	1,40	2,50	1,20	1,75	0,80	7,65
6 Stav	2,00	2,50	2,00	2,00	1,00	9,50
7 Stav	1,40	1,25	2,00	0,50	1,00	6,15
8 Stav	2,00	1,00	2,00	0,75	1,00	6,75
9 Stav	2,00	1,50	2,00	1,75	1,00	8,25
10 Stav	2,00	1,25	0,40	0,50	0,30	4,45
11 Stav	1,60	1,50	2,00	0,75	1,00	6,85
12 Stav	2,00	1,50	2,00	0,75	1,00	7,25
13 Stav	1,80	2,50	1,60	0,75	1,00	7,65
14 Stav	2,00	2,50	2,00	1,75	1,00	9,25
15 Stav	2,00	2,50	2,00	1,00	1,00	8,50

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvyššího výsledku dosáhl podnik označen jako 3 Stav. Celkové hodnocení 9,90 je velmi blízko maximální hodnotě. Hodnocení bylo podniku přiřazeno na základě následujících skutečností:

- Tento stavební podnik působí v rámci celé České republiky a sídlo má v Praze. Sídlo podniku je na Vinohradech, s dobrou dopravní dostupností, podnik zde má zřetelné označení. Provozovna podniku je v Karlových Varech a je vybavena dle potřeb podniku.
- Podnik na trhu působí již 10 let.
- V podniku existují 2 jednatele, kteří nejsou v příbuzenském vztahu a oba jsou zároveň svými zástupci. Jednatelé jsou zároveň také vlastníci podniku. Jednatelé a majitelé podniku jsou znalí oboru a praxi v oboru mají více než 20 let. Podnik má jasnou představu o svém budoucím podnikání.
- Informační systém podniku je vyhovující, jeden bod podnik ztratil z důvodu starší verze softwaru.

Nejnižšího výsledku dosáhl podnik, který nese označení 2Stav. Hodnoty byly podniku přiřazeny z těchto důvodů:

- Podnik často mění sídlo podnikání. V době podání žádosti měl podnik tři měsíce staré sídlo. Sídlí v Praze, kde doposud není označení organizace. Vzhled kanceláře vypadá nezabydleně.
- Podnik na trhu působí 12 let.
- Jednatelé podniku jsou často měněni. Majitelem podniku je právnická osoba, kterou z 50% vlastní opět právnická osoba. Existuje zde nejasná vlastnická struktura podniku a z tohoto důvodu získal podnik v části management a vlastnická struktura pouze jeden bod.
- Zástup v podniku existuje v podobě syna jednatele, který v případě nepřítomnosti dokáže podnik řídit.
- Podnik používá základní systémy pro administrativní správu.

Další skupinu kvalitativní analýzy tvoří *odvětví podnikání*. Vyhodnocení pro jednotlivé části a podniky ukazuje Tabulka 35.

Tabulka 35: Odvětví podnikání, odvětví stavebnictví

Odvětví podnikání						
Podnik	Technologie	Možnosti růstu v odvětví	Sezónnost	Kvalita výrobků/služeb	Platební morálka v odvětví a okruhu podniku	Celkem
1 Stav	0,30	0,40	0,50	1,50	0,50	3,20
2 Stav	1,05	0,40	0,25	0,90	0,50	3,10
3 Stav	1,20	1,20	1,50	1,05	0,50	5,45
4 Stav	1,05	0,80	1,00	1,05	1,00	4,90
5 Stav	1,20	0,80	1,50	1,05	1,00	5,55
6 Stav	1,20	0,80	1,25	1,20	1,25	5,70
7 Stav	1,35	1,20	1,75	1,35	0,75	6,40
8 Stav	1,20	1,40	2,00	1,20	1,75	7,55
9 Stav	0,90	1,40	2,50	1,50	2,00	8,30
10 Stav	0,90	0,80	1,75	0,60	1,00	5,05
11 Stav	1,20	0,80	1,00	1,05	2,00	6,05
12 Stav	1,20	0,80	1,25	1,35	2,00	6,60
13 Stav	0,75	0,60	0,50	0,90	0,50	3,25
14 Stav	1,20	0,80	1,50	1,50	1,00	6,00
15 Stav	1,20	0,80	1,75	1,20	2,00	6,95

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkové nejvyšší hodnocení 8,30 získal podnik 9 Stav a to především z následujících důvodů:

- Stavební podnik označený 9 Stav realizuje mimo jiné i výstavbu čistíren odpadních vod, vrtaných studen a zdrojů pitné vody. Podnik vlastní technologii, která v minulosti byla podpořena i v rámci veřejné zakázky.
- Služby poskytované podnikem jsou ve svém oboru unikátní a podnik má možnost i nadále růst v rámci svého odvětví.
- Podnik má jako hlavní obor podnikání stavebnictví, ale věnuje se také realitním činnostem, které eliminují sezónnost převažující činnosti.
- Kvalita služeb a výrobků poskytovaných podnikem je na vysoké úrovni.

- Odvětví stavebnictví je obecně známo svou špatnou platební morálkou a proto podnik nezískal více než osm bodů. Jednatelka podniku však doložila, že většina pohledávek podniku je se splatností do 30 dnů a není zde problém s druhotnou platební neschopností.

Naopak nejnižšího hodnocení dosáhl podnik 2 Stav stejně jako v předchozí skupině kvalitativních ukazatelů. Hodnocení poukazuje na následující skutečnosti:

- Podnik disponuje poměrně novým technologickým vybavením. Bodové hodnocení technologií tedy dosahuje celkem vysokého hodnocení sedmi bodů.
- Podnik má potenciál růstu na domácím trhu.
- Podnik je velmi silně ovlivněn sezónností. Během zimních měsíců je zde patrný zjevný útlum a největší nárůst je v jarním a letním období.
- Výrobky a služby podniku jsou na obvyklé úrovni.
- Odvětví i okruh podniku se vyznačují špatnou platební morálkou. V podniku jsou dlouhé doby splatnosti.

Skupinou, která je v této práci hodnocena jako třetí v pořadí, jsou *zdroje podniku*. Hodnocení vybraných podniků zobrazuje Tabulka 36.

Tabulka 36: Zdroje podniku, odvětví stavebnictví

Zdroje podniku						
Podnik	Nehmotné zdroje	Možnosti zástavy	Využití subdodavatelů	Investiční aktivity	Zaměstnanci	Celkem
1 Stav	1,00	0,60	0,15	0,60	2,25	4,60
2 Stav	0,40	0,60	0,60	0,60	0,00	2,20
3 Stav	0,70	1,80	1,05	0,80	2,25	6,60
4 Stav	0,80	0,00	1,05	1,20	2,50	5,55
5 Stav	0,70	1,80	1,05	1,40	1,25	6,20
6 Stav	0,90	0,00	1,05	1,20	2,50	5,65
7 Stav	1,00	0,00	1,05	2,00	2,25	6,30
8 Stav	1,00	3,00	1,50	2,00	0,00	7,50
9 Stav	0,50	1,80	0,00	1,00	2,25	5,55
10 Stav	1,00	1,20	1,20	2,00	1,50	6,90
11 Stav	0,50	0,00	1,50	0,60	0,00	2,60
12 Stav	0,80	2,70	0,90	1,60	2,50	8,50
13 Stav	0,60	3,00	1,05	1,60	2,25	8,50
14 Stav	1,00	3,00	1,20	2,00	2,50	9,70
15 Stav	0,90	0,00	1,05	2,00	2,50	6,45

Zdroj: Vlastní zpracování

Ve třetí skupině získal nejvíce bodů a to 9,70 podnik nazvaný pro účely práce 14 Stav. K výsledku jsem se dostala následujícím způsobem:

- Organizace se převážně zaměřuje na stavby a rekonstrukce památkově chráněných objektů, z pohledu oboru stavebnictví mají tedy specifické know-how, kterým mohou disponovat.
- Jednatel podniku nabídl bance do zástavy rodinný dům, který svou odhadní tržní hodnotou převyšuje částku financování.
- Podnik využívá řadu subdodavatelů, kteří se na práci podílejí, a spolupráci doložil písemnými smlouvami. Jedná se o existující podniky s dobrou platební morálkou, které jsou již bankou prověřeny.
- Podnik pravidelně investuje do rozvoje svého podnikání.
- Zaměstnanci pracují pro podnik dlouhodobě a je zde vytvořeno příjemné pracovní prostředí. Majitel podniku dbá na bezpečnost svých zaměstnanců.

Hodnota 2,20 je nejnižší hodnotou, kterou dosáhl podnik 2 Stav. Informace, které mě k výsledku dovedly:

- Existují zde vazby jednatele na osobu, který podnik doporučuje v rámci oblastních veřejných zakázek.
- Jednatel podniku bance do zástavy nabídl pozemek, který vlastní jako fyzická osoba.
- Podnik bance pomocí faktur doložil spolupráci se subdodavateli, se kterými spolupracuje na základě ústní dohody.
- Do rozvoje podniku je nepravidelně investováno (podnik koupil nové stroje atd.).
- Podnik nemá žádné zaměstnance.

Následující zkoumanou skupinou jsou *tržní aspekty*. Hodnocení jednotlivých částí a podniků udává Tabulka 37:

Tabulka 37: Tržní aspekty, odvětví stavebnictví

Tržní aspekty						
Podnik	Dodavatelé	Odběratelé	Konkurence	Závazky	Pohledávky	Celkem
1 Stav	0,40	0,80	0,40	0,40	0,60	2,60
2 Stav	0,40	0,40	0,60	2,00	2,00	5,40
3 Stav	0,80	1,20	0,40	1,20	1,20	4,80
4 Stav	1,40	1,40	0,00	1,20	1,20	5,20
5 Stav	1,60	1,60	1,00	0,80	0,80	5,80
6 Stav	1,60	1,80	0,60	1,00	0,80	5,80
7 Stav	1,40	2,00	0,60	0,80	1,80	6,60
8 Stav	1,60	1,60	1,20	1,80	1,80	8,00
9 Stav	2,00	2,00	1,40	2,00	2,00	9,40
10 Stav	1,60	1,40	1,00	1,60	1,20	6,80
11 Stav	0,40	0,40	0,40	2,00	2,00	5,20
12 Stav	0,40	1,80	0,60	1,60	1,60	6,00
13 Stav	1,20	1,80	0,40	0,80	0,60	4,80
14 Stav	1,60	1,80	1,20	1,60	0,80	7,00
15 Stav	1,00	0,60	0,60	1,20	1,80	5,20

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnota 9,40 je nejvyšší hodnotou pro zkoumanou skupinu a dosáhl jí podnik 9 Stav. Fakta vedoucí k bodovému hodnocení:

- Podnik má rozšířenou síť dodavatelů a odběratelů. Kvalita dodavatelsko-odběratelských vztahů je zde na vysoké úrovni. Není zde nalezena závislost podniku na hlavním dodavateli ani odběrateli.
- Podnik působí v oboru stavebnictví, ale má v rámci své činnosti specifickou činnost, kterou neprovozuje mnoho podniků. Konkurence na trhu není tedy z hlediska hlavní činnosti veliká.
- Pohledávky a závazky jsou řádně spláceny. Není zde dlouhá doba splatnosti.

Oproti tomu je výsledek 2,60 nejnižším. Získal ho podnik 1 Stav z těchto důvodů:

- Podíl největšího dodavatele na celkových tržbách podniku je 85% a podíl největšího odběratele na celkových tržbách podniku je 75%. Největší odběratel je dlouhodobým obchodním partnerem podniku.
- Konkurence v oboru i v okolí podniku je vysoká.
- Podnik eviduje závazky i pohledávky po splatnosti. V rámci jeho podnikání je tento jev častý.

Poslední zkoumanou oblastí jsou *ostatní kvalitativní ukazatele*. Výsledky zkoumání v rámci této skupiny zobrazuje Tabulka 38. Vzhled daňového přiznání mají všechny podniky v pořádku a je zde bodové ohodnocení maximální tzn. 10 bodů. Celkové hodnocení části vzhled daňového přiznání je po váhovém ohodnocení u všech podniků 2,50. Je to především z důvodu, že vzorek obsahuje 13 podniků, které prošly, a byl jim poskytnutý úvěr.

Tabulka 38: Ostatní kvalitativní ukazatele, odvětví stavebnictví

Ostatní kvalitativní ukazatele						
Podnik	Bankovní/nebankovní registr	Internetové stránky podniku	Vzhled daňového přiznání	Bankovní historie	Pověst podniku	Celkem
1 Stav	3,00	0,40	2,50	0,25	1,00	7,15
2 Stav	0,90	0,60	2,50	1,25	0,50	5,75
3 Stav	3,00	1,00	2,50	1,25	0,70	8,45
4 Stav	2,10	0,70	2,50	1,25	1,00	7,55
5 Stav	1,50	0,00	2,50	1,50	0,50	6,00
6 Stav	1,80	0,80	2,50	2,25	0,90	8,25
7 Stav	1,20	0,30	2,50	2,25	0,80	7,05
8 Stav	2,70	1,00	2,50	2,50	1,00	9,70
9 Stav	3,00	0,80	2,50	2,50	1,00	9,80
10 Stav	1,20	0,30	2,50	2,50	0,70	7,20
11 Stav	1,80	0,00	2,50	2,50	1,00	7,80
12 Stav	1,80	1,00	2,50	2,50	1,00	8,80
13 Stav	3,00	1,00	2,50	2,50	1,00	10,00
14 Stav	3,00	0,80	2,50	2,50	1,00	9,80
15 Stav	3,00	1,00	2,50	2,50	0,90	9,90

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejlepšího výsledku dosáhl podnik 13 Stav, který dosáhl maximálního možného výsledku. K nejlepšímu výsledku pomohli podniku následující skutečnosti:

- Podnik nemá žádné záznamy v bankovních a nebankovních registrech.
- Internetové stránky podniku obsahují veškeré potřebné informace a jsou na vysoké úrovni. Podnik na svých stránkách uvádí i aktuální realizované zakázky.
- Vzhled daňového přiznání je po vizuální stránce v pořádku.
- Jedná se o podnik, který s bankou spolupracuje téměř od svého založení. Platební morálka vůči bance byla vždy v pořádku, klient již využíval úvěrového produktu, u kterého nebyly evidovány žádné pozdní splátky.
- Podnik má ve svém okolí dobrou pověst, v rámci kvalitního zpracování státní zakázky má reference od českého velvyslanectví.

Nejhorší výsledek má hodnotu 5,75 a dostal jej podnik označena jako 2 Stav.

Podněty, na základě, kterých podnik nízké hodnocení získal:

- Podnik má vedeny záznamy v bankovních a nebankovních registrech.
- Internetové stránky podniku jsou aktuální a přehledné.
- Jedná se o klienta banky s historií více než dva roky, avšak jsou zde časté pozdní splátky.
- Podnik přispívá pravidelně na maturitní plesy nejmenované střední školy.

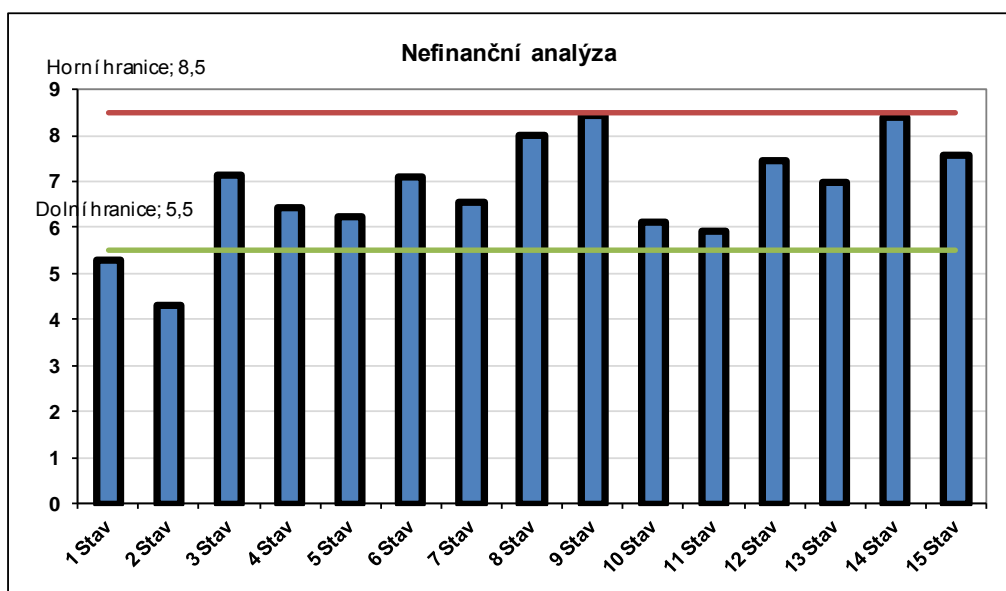
V rámci celkového hodnocení bonity s důrazem na kvalitativní ukazatele jsou podniky hodnoceny, viz Tabulka 39:

Tabulka 39: Celková nefinanční analýza, odvětví stavebnictví

Nefinanční analýza podniků						
Podnik	Celkem	Základní charakteristika podniku	Odvětví podnikání	Zdroje podniku	Tržní aspekty	Ostatní kvalitativní ukazatele
1 Stav	5,29	8,20	3,20	4,60	2,60	7,15
2 Stav	4,30	4,20	3,10	2,20	5,40	5,75
3 Stav	7,14	9,90	5,45	6,60	4,80	8,45
4 Stav	6,45	7,50	4,90	5,55	6,20	7,55
5 Stav	6,24	7,65	5,55	6,20	5,80	6,00
6 Stav	7,11	9,50	5,70	5,65	5,80	8,25
7 Stav	6,54	6,15	6,40	6,30	6,60	7,05
8 Stav	8,01	6,75	7,55	7,50	8,00	9,70
9 Stav	8,45	8,25	8,30	5,55	9,40	9,80
10 Stav	6,11	4,45	5,05	6,90	6,80	7,20
11 Stav	5,93	6,85	6,05	2,60	5,20	7,80
12 Stav	7,46	7,25	6,60	8,50	6,00	8,80
13 Stav	6,97	7,65	3,25	8,50	4,80	10,00
14 Stav	8,39	9,25	6,00	9,70	7,00	9,80
15 Stav	7,57	8,50	6,95	6,45	5,20	9,90

Zdroj: Vlastní zpracování

Názorné srovnání výsledků poskytuje Graf 10. Zde je zobrazena horní i dolní hranice, která byla stanovena v kapitole 3.5. Horní hranice zde není překročena žádnou firmou. Pod dolní hranicí jsou firmy 1Stav a 2Stav, což je ve své podstatě v pořádku, neboť firmy ani nebyly ze strany banky financovány.

Graf 10: Nefinanční analýza, odvětví stavebnictví

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejhoršího výsledku dosáhl podnik 2 Stav, který dosáhl i nejhoršího výsledku v rámci finanční analýzy. Při výsledku indexu IN05 byl jako jediný hodnocený podnik v záporných hodnotách. Podnik nebyl financován především z důvodu neziskového hospodaření, což nám ukazuje i finanční analýza. V případě kvalitativní analýzy. Zajímavé je že podnik dosáhl nejnižšího výsledku téměř ve všech zkoumaných skupinách, pouze ve skupině *tržních aspektů* měl nejméně bodů podnik 1 Stav. 1 Stav je podnik, který stejně jako 2 Stav, nebyl bankou financován. Její výsledek je také pod dolní hranicí, která byla určena pro akceptovatelnou bonitu (i když velmi těsně).

Naproti tomu nejlepšího výsledku dosáhl podnik 9 Stav, který byl nejlépe hodnoceným podnikem v rámci dvou skupin a to sice v odvětví podnikání a v tržních aspektech. Podnik je velmi dobře hodnocena i v kvantitativní analýze. Jedná se o podnik, který dosáhl nejvyšší ziskovosti. Index IN05 ho hodnotí jakou druhý nejlepší podnik ze zkoumaného vzorku.

Tři nejlépe hodnocené podniky v rámci IN05 jsou dle pořadí 15 Stav, 9 Stav a 11 Stav. Zde musíme přihlídnout ke skutečnosti, že podnik 15 Stav ve svém daňovém přiznání nemá žádné nákladové úroky a vzorec pro výpočet zde byl upravován. Dle autorů indexu se tedy jedná o podniky, které mají 92% pravděpodobnost, že nezbankrotují a 95% pravděpodobnost, že budou tvořit hodnotu [23].

Tři nejlépe hodnocené podniky v rámci hodnocení nefinančních ukazatelů tvoří 9 Stav, 14 Stav a 8 Stav. Oproti tomu 8 Stav v rámci kvantitativních ukazatelů

nedosahuje dobrých výsledků. Jedná se o podnik, který má zápornou ziskovost a je velmi zadlužen. V indexu IN05 vychází pod dolní hranicí a lze tedy říci, že s 97% pravděpodobností spěje k bankrotu a s 76% pravděpodobností nebude tvořit hodnotu. Z tohoto hlediska se tedy může jevit jako nefinancovatelný. Bankovní instituce však podniku financování poskytla především z důvodu zajištění úvěru rezidenční nemovitostí, jejíž hodnota převyšuje skoro trojnásobně hodnotu úvěru. Podnik byl velmi dobře hodnocený také v rámci skupiny *ostatní kvalitativní ukazatele* a banka tedy mohla vycházet nejen z finančních výkazů podniku, ale také z jeho historie a pohybů na účtu.

Další dobře hodnoceným podnikem v rámci kvalitativních ukazatelů je také podnik 14 Stav. Ten v rámci hodnocené skupiny *zdroje podniku* získal nejvyšší počet bodů a to z důvodu možnosti zástavy rezidenční nemovitosti, jejího know-how v oboru a investičních aktivit. Podnik dosahuje velmi dobrých výsledků i v rámci finanční analýzy, neboť se jedná o podnik, která je v indexu IN05 těsně pod horní hranicí. Vykazuje zisk a tvoří ziskovou marži, která je vyšší, než je v oboru stavebnictví obvyklé.

Z výsledků tedy můžeme říci, že hodnocení bonity na základě kvalitativních ukazatelů nekopíruje přesně výsledky analýzy provedené na základě kvantitativních výsledků, nicméně výsledky jsou velmi podobné. Nejhůře v nefinanční analýze dopadly podniky, které nebylo možné financovat a nejlépe dva podniky, které dosahovaly velmi dobrého hodnocení i ve finanční analýze.

4.2 Strojírenství

Dle informací MPO bylo v České republice k roku 2011 evidováno 173 292 aktivních subjektů z řad MSP pracujících v průmyslu [18]. Průmyslovým odvětvím, které je nejvíce rozšířené v České republice, je strojírenství, což dokazuje i fakt rovnoměrného zastoupení oboru ve všech částech České republiky. v tomto oboru je zaměstnáno také nejvíce lidí pracujících v průmyslu.

Strojírenství je nejdůležitějším odvětvím pro zahraničně obchodní bilanci i pro tvorbu HDP. V současnosti jsou na tento obor navázány různé vývojové a výzkumné aktivity, které jsou spojovány se vzdělávacími institucemi.

Důvodem je nejen udržení, ale také zvyšování úrovně konkurenceschopnosti, která je předmětem zájmu jak tuzemských tak i zahraničních investorů.

Strojírenství je především technický obor, který v sobě zahrnuje několik podoborů (těžké strojírenství, střední strojírenství, lehké strojírenství,...). Výzkum realizovaný v diplomové práci nerozlišuje jednotlivé podobory strojírenského odvětví.

4.2.1. Kvantitativní analýza MSP ve strojírenství

Výzkum analyzuje 15 podniků, které si v roce 2010 -2012 požádaly o úvěr, fungují nepřetržitě alespoň 12 měsíců a jejich obrat je do 50 miliónů korun českých. Mnohé podniky ze zkoumaného vzorku mají i vedlejší činnosti jako je doprava, velkoobchod, maloobchod aj.

Podniky nejsou z důvodu zachování bankovního tajemství v práci identifikovány jmenovitě, ale jsou označeny číslem a zkratkou Stroj tzn. 1 Stroj, 2 Stroj, 3 Stroj,... Podniky 1 Stroj, 2 Stroj, nebyly bankou financovány a žádost o úvěr byla těmto podnikům zamítnuta. Podniky 3 Stroj – 15 Stroj byly bankou financovány.

A. Ukazatele rentability

Tabulka 40: Ukazatele rentability ve strojírenství

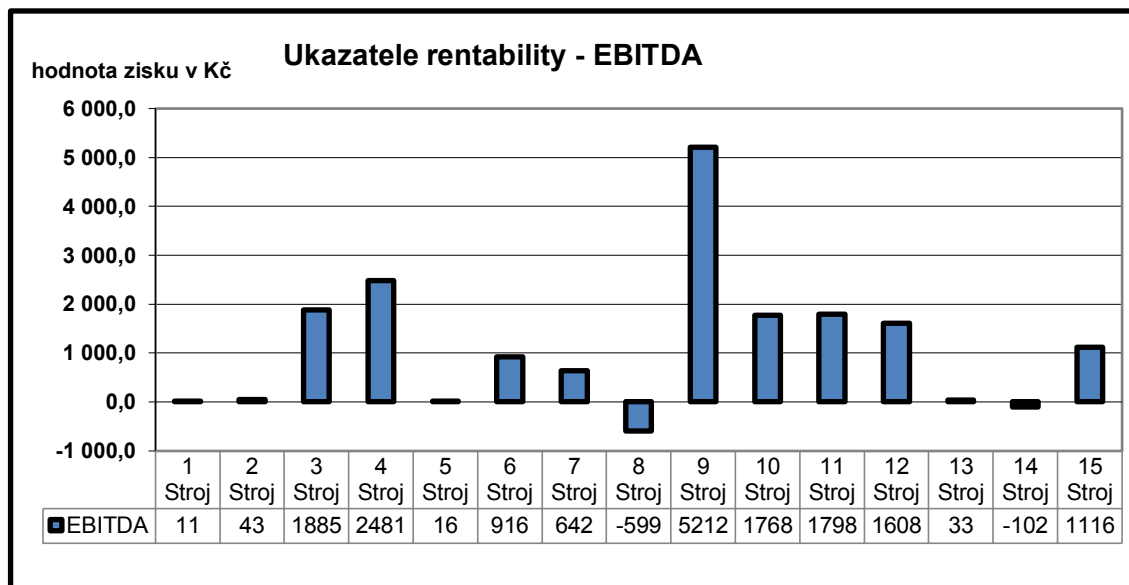
Podnik	EBITDA [Kč]	EBITDA marže [%]	ROA [%]	ROE [%]	ROS [%]
1 Stroj	11	0,38	-1,20	-14,49	-1,13
2 Stroj	43	0,69	-10,18	x	-1,81
3 Stroj	1885	3,97	6,15	113,80	2,69
4 Stroj	2481	7,46	18,97	33,34	6,12
5 Stroj	16	0,28	8,01	21,57	0,96
6 Stroj	916	11,91	3,19	6,87	2,09
7 Stroj	642	5,66	20,42	20,02	5,62
8 Stroj	-599	-6,15	0,71	-1,08	0,23
9 Stroj	5212	33,79	28,97	33,83	30,29
10 Stroj	1768	4,07	16,74	85,27	3,67
11 Stroj	1798	5,75	4,83	13,90	1,95
12 Stroj	1608	6,27	15,43	66,08	5,66
13 Stroj	33	0,70	0,51	3,14	0,19
14 Stroj	-102	-10,15	-11,95	-129,89	-11,24
15 Stroj	1116	5,22	7,40	8,99	1,82

Zdroj: Vlastní zpracování

Ziskovost podniku je zde zkoumána na základě výsledků ukazatele EBITDA, který je popsán v kapitole 3.2. Ve vybraném vzorku jsou dva podniky, které nevytvořily

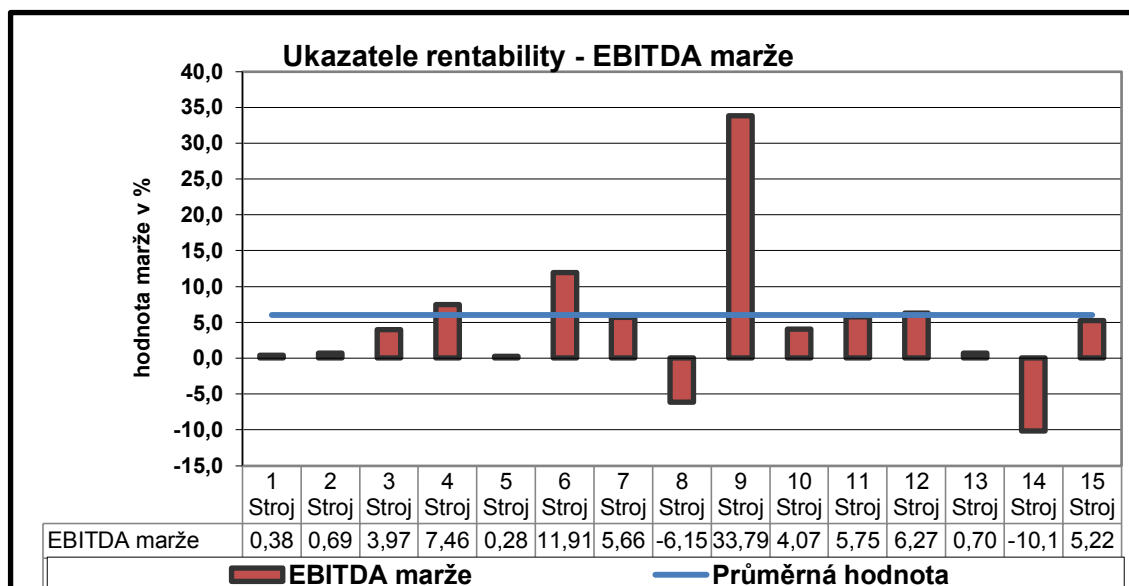
žádný zisk a čtyři podniky, které vytvořily pouze minimální zisk. Výsledky jsou přehledně zpracovány v grafu 11.

Graf 11: Ukazatele rentability – EBITDA, odvětví strojírenství

Zdroj: Vlastní zpracování

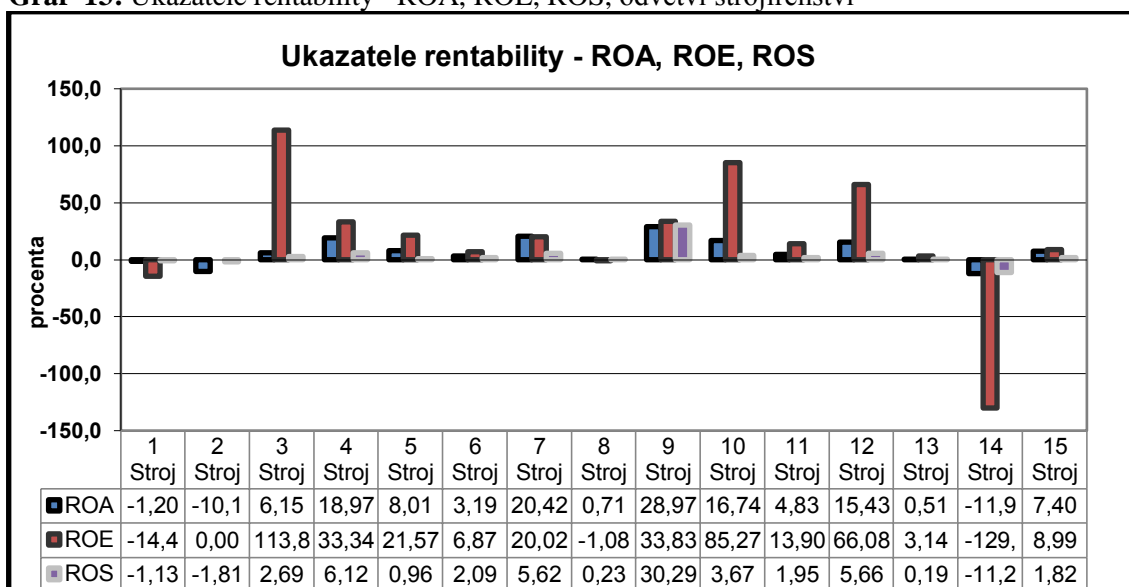
Porovnáme tedy zisk s tržbami, abychom měli lepší představu o ziskovosti podniků. Zde jsou hodnoty porovnávány s průměrem v oboru, který je o něco vyšší než ve stavebnictví. Hodnota EBITDA marže je ve strojírenství 6,01 [24]. Průměrnou ziskovost v oboru oproti zkoumanému vzorku firem je možné vidět na grafu 12.

Graf 12: Ukazatele rentability – EBITDA marže, odvětví strojírenství

Zdroj: Vlastní zpracování

Průměrnou hodnotu převyšují pouze čtyři podniky z 15 zkoumaných. Podniky se záporným ziskem jsou dle očekávání v záporných hodnotách i v rámci tohoto ukazatele.

Ostatní ukazatele rentability jsou zpracovány přehledně v Grafu 13.

Graf 13: Ukazatele rentability –ROA, ROE, ROS, odvětví strojírenství

Zdroj: Vlastní zpracování

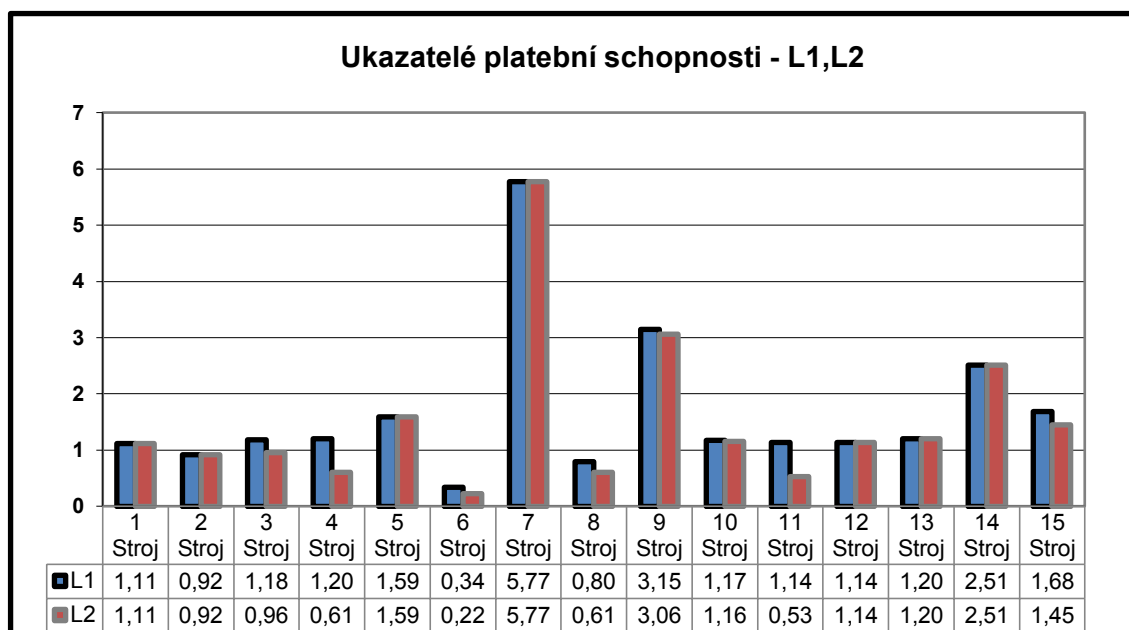
Průměr rentability aktiv (ROA) pro zpracovatelský průmysl činí dle MPO 7,98% [25]. (MPO nemá vedenou evidenci přímo pro strojírenství, proto jsou výsledky porovnávány s výsledky zpracovatelského průmyslu, jehož součástí je i strojírenství).

v porovnání s oborovým průměrem je 6 podniků nad průměrem rentability aktiv. Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) nebyla hodnocena u podniku 2 Stroj, neboť má záporný vlastní kapitál i zápornou hodnotu čistého zisku a ukazatel by nezobrazoval správné výsledky. Průměrná rentabilita vlastního kapitálu je ve zpracovatelském průmyslu 12,12% [25]. Průměrnou hodnotu rentability vlastního kapitálu překonalo osm podniků, zatímco průměrnou rentabilitu tržeb (ROS), jejíž hodnota je 5,64% překonaly pouze dva podniky.

B. Ukazatele platební schopnosti

Běžná likvidita (L1) je v oboru zpracovatelského průmyslu na nízkých hodnotách a to sice na 0,33 [25]. Průměrnou hodnotu v oboru převyšují všechny zkoumané podniky, viz graf 14. Nejvyšší hodnotu likvidity má podnik 7 Stroj, což je dáno nízkou hodnotou krátkodobých závazků a vysokou hodnotou pohledávek v oběžných aktivech. Výsledek může znamenat, že zatímco podnik své závazky platí brzy, doba obratu pohledávek je několikanásobně vyšší. Zde je tedy vhodné zjistit pomocí nefinanční analýzy čím je tato hodnota způsobena.

Graf 14: Ukazatele platební schopnosti, odvětví strojírenství

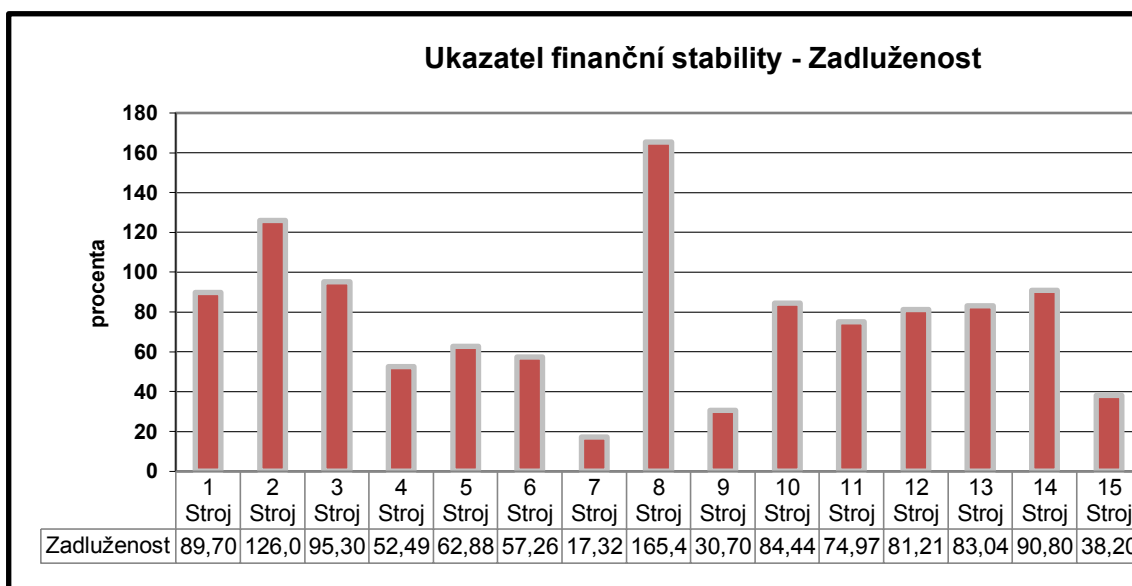
Zdroj: Vlastní zpracování

Pro pohotovou likviditu (L2) se doporučuje hodnota 1,5 [1]. Průměr v odvětví je nižší, neboť nabývá hodnot 1,17 [25]. 10 z celkově 15 zkoumaných podniků dosahují nižších hodnot než je průměr v odvětví. Hodnoty jsou opět způsobeny vysokou hodnotou krátkodobých závazků.

C. Ukazatel finanční stability

Zadluženost většiny zkoumaných podniků je vysoká, jak ostatně ukazuje graf 15, 10 podniků přesahuje 60% zadlužení. Vysoké zadlužení je opět způsobeno především krátkodobými závazky, které jsou převážně z obchodního styku. Nejhoršího výsledku dosáhly podniky 2 Stroj a 8 Stroj, které mají celkovou zadluženost přes 100%. Podnik 8 Stroj dokonce 165,4%

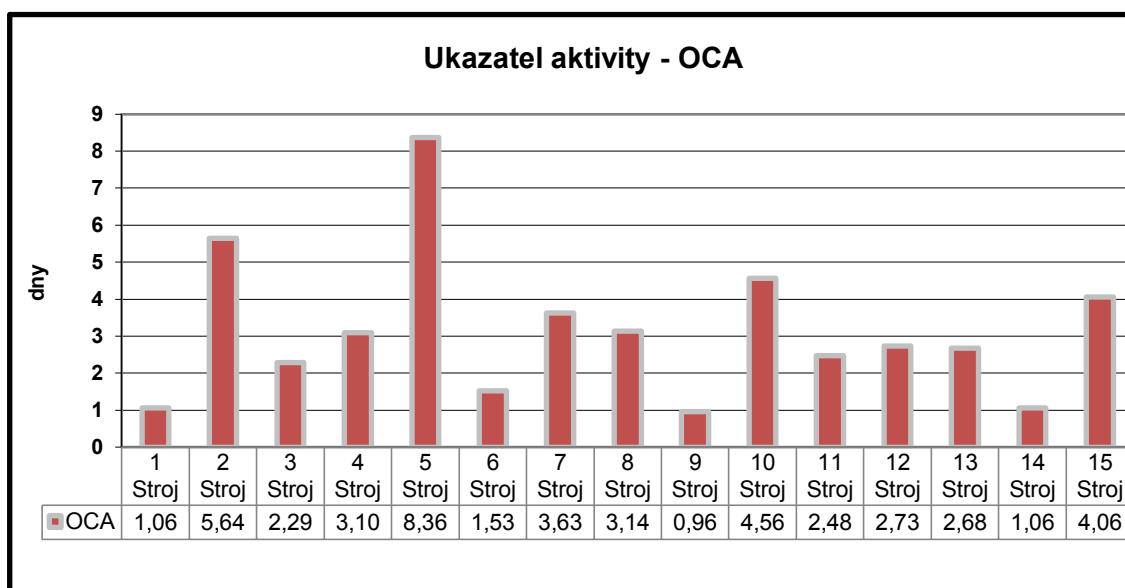
Graf 15: Ukazatel finanční stability, odvětví strojírenství

Zdroj: Vlastní zpracování

D. Ukazatel úrovně řízení aktiv

Obrat celkových aktiv zachycených v grafu 16, nám ukazuje hospodaření s aktivy. Ve srovnání s oborovým průměrem, který činí 1,42 [25] mají celkově tři podniky ukazatel pod průměrem. U ostatních podniků je vidět efektivní využití majetku. Nejvyšší hodnoty dosáhl podnik 5 Stroj, který průměrnou hodnotu oboru převyšuje skoro šestinásobně.

Graf 16: Ukazatel úrovně řízení aktiv, odvětví strojírenství

Zdroj: Vlastní zpracování

E. Model finanční důvěryhodnosti podniku

Stejně jako ve finanční analýze stavebních podniků je i u strojírenských podniků řešen problém s nákladovými úroky při výpočtu indexu IN05. Položka poměrového ukazatele (zisk/nákladové úroky) je zde nahrazena hodnotou 9 u podniků 1 Stroj, 5 Stroj, 7 Stroj a 14 Stroj. Dle uvedené literatury [23]. Výsledné hodnoty zobrazuje Tabulka 41.

Tabulka 41: Index IN05, odvětví strojírenství

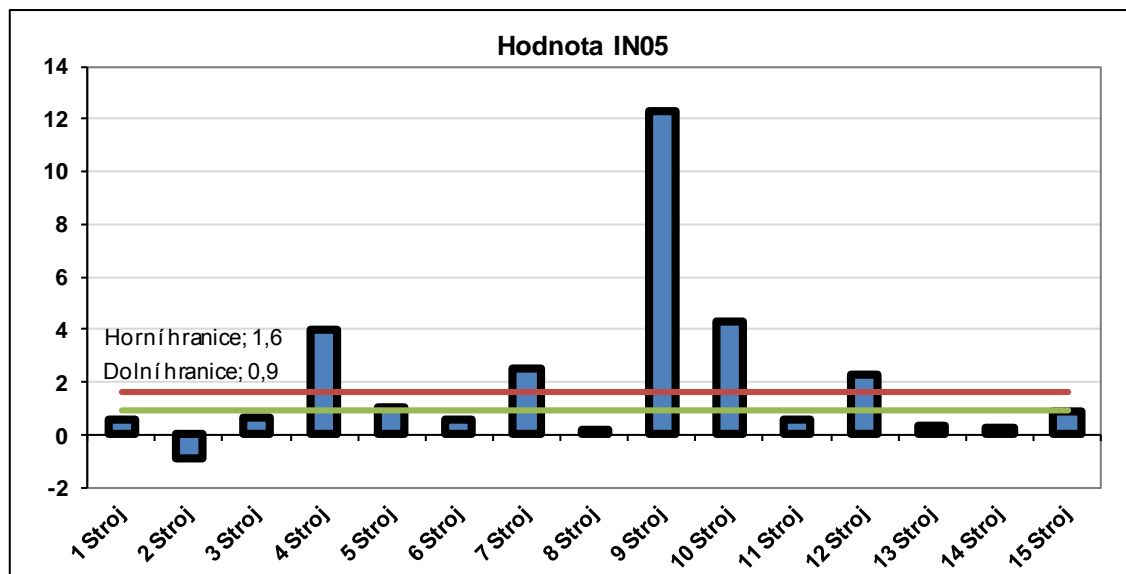
Podnik	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Stroj	Stroj	Stroj	Stroj	Stroj	Stroj	Stroj	Stroj	Stroj	Stroj	Stroj	Stroj	Stroj	Stroj	Stroj
Index IN05	0,56	-0,88	0,69	3,96	1,04	0,57	2,48	0,20	12,30	4,31	0,58	2,26	0,31	0,23	0,88

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 17 zachycuje podniky, které jsou pod dolní hranicí, a které jsou nad horní hranicí určené indexem. Pod dolní hranicí je devět podniků. Jestliže se podnik nachází pod dolní hranicí, je u něj 97% pravděpodobnost bankrotu a 76% pravděpodobnost, že podnik nebude vytvářet hodnotu. Dva z devíti podniků pod dolní hranicí nebyly financovány. Celkově tedy sedm podniků, i přes špatný výsledek hodnocení na základě kvantitativních ukazatelů, financováno bylo. Pouze čtyři z 15 hodnocených podniků jsou nad horní hranicí a mají 92% pravděpodobnost, že nebankrotují a 95% pravděpodobnost tvorby hodnoty. Pouze jeden podnik je v šedé zóně, která tvoří prostor

mezi dolní a horní hranicí. Tímto podnikem je 5 Stroj, u kterého je 50% pravděpodobnost bankrotu a 70% pravděpodobnost tvorby hodnoty.

Graf 17: Model finanční důvěryhodnosti, odvětví strojírenství

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2.2. Kvalitativní analýza MSP ve strojírenství

Stejně jako v předchozí kapitole stavební podniky, jsou i strojírenské podniky vyhodnoceny na základě nefinanční analýzy. V rámci každé skupiny je detailně popsáno, jakým způsobem a proč byly přiděleny body nejlépe a nejhůře hodnocenému podniku.

Základní charakteristika podniku je první skupinou nefinančních ukazatelů, které jsou v práci hodnoceny. Výsledky pro odvětví strojírenství jsou uvedeny v Tabulka 42 na následující straně.

Tabulka 42: Základní charakteristika podniku, odvětví strojírenství

Základní charakteristika podniku						
Podnik	Sídlo podniku	Stáří podniku a jeho působení v oboru	Management a vlastnická struktura	Zastupitelnost vedoucích pracovníků	Informační systém	Celkem
1 Stroj	1,40	0,75	1,00	0,00	0,60	3,75
2 Stroj	0,40	2,50	0,80	1,75	0,60	6,05
3 Stroj	1,60	2,50	2,00	0,75	0,70	7,55
4 Stroj	2,00	2,50	2,00	2,00	1,00	9,50
5 Stroj	2,00	0,50	1,80	1,75	0,70	6,75
6 Stroj	2,00	2,00	2,00	1,00	1,00	8,00
7 Stroj	0,60	0,75	1,40	2,25	1,00	6,00
8 Stroj	2,00	2,50	2,00	2,50	1,00	10,00
9 Stroj	2,00	2,50	2,00	2,50	0,80	9,80
10 Stroj	1,20	1,50	2,00	1,00	1,00	6,70
11 Stroj	1,00	1,50	2,00	1,00	0,30	5,80
12 Stroj	1,40	0,75	2,00	1,75	0,90	6,80
13 Stroj	2,00	1,00	2,00	1,25	1,00	7,25
14 Stroj	1,60	0,25	1,60	2,50	0,70	6,65
15 Stroj	2,00	1,25	2,00	2,50	1,00	8,75

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvyššího bodového ohodnocení dosáhl podnik 8 Stroj, který dosáhl maximálního počtu bodů. Vysoké bodové hodnocení podniku bylo způsobeno především tímto:

- Podnik sídlí nedaleko Plzně. Jedná se o větší tovární halu, s dobrou dopravní dostupností. Podnik sídlí na stávající adrese již od r. 2005. Vzhled budovy i kanceláře odpovídá činnosti firmy.
- Vznik podniku se datuje k r. 2003.
- Podnik řídí prokurista a jednatel, kteří mají praxi v oboru přes deset let. Podnik se potýkal v době krize s velkými problémy, které vedení dokázalo překonat, a podnik se stabilizoval. Vedení má jasnou vizi o budoucnosti

podniku. Podnik řídí jednatel a prokurista. Jedná se o nezávislé osoby, které se mohou plnohodnotně zastupovat.

- Informační systém podniku je pravidelně obnovován a je na vysoké úrovni. Řídící pracovníci využívají informační systémy ke kontrole výkonnosti a k jejímu řízení.

Nejnižšího výsledku dosáhl podnik nazvaný pro potřeby diplomové práce 1 Stroj. Informace o firmě, které vedly k nízkému hodnocení:

- Sídlo podniku se nachází v centru města. Okolí domu je zanedbané a kancelář je velmi sporadicky vybavena. Podnik však působí na adrese od počátku svého podnikání. Svoji hlavní činnost provozuje v prostorách svého odběratele.
- Podnik působí na trhu 3 roky.
- Jednatel podniku působí v oboru 3 roky, nemá jasnou představu a plány do budoucnosti.
- Vedoucí pracovník nemá žádného zástupce a v případě jeho nepřítomnosti není žádná osoba pověřena vedením.
- Informační systém podniku je využit nejen pro základní administrativu, ale i pro manažerské účetnictví.

Další hodnocenou skupinou dat o podnicích je *odvětví podnikání*. Zde jsou výsledky lepší než ve stavebnictví, neboť všechny hodnocené podniky mají vysoké hodnocení u sezónní činnosti. Na rozdíl od stavebních firem, není strojírenství závislé na sezónních pracích, ale může fungovat kontinuálně v průběhu celého roku.

Tabulka 43: Odvětví podnikání, odvětví strojírenství

Odvětví podnikání						
Podnik	Technologie	Možnosti růstu v odvětví	Sezónnost	Kvalita výrobků/služeb	Platební morálka v odvětví a okruhu firmy	Celkem
1 Stroj	0,60	0,00	2,50	1,35	0,75	5,20
2 Stroj	0,00	0,80	2,50	1,05	1,50	5,85
3 Stroj	0,60	1,40	2,50	1,35	1,75	7,60
4 Stroj	0,60	1,40	2,50	1,35	2,00	7,85
5 Stroj	0,00	0,80	2,50	1,20	1,75	6,25
6 Stroj	0,60	0,60	2,50	1,50	1,00	6,20
7 Stroj	0,60	0,80	2,50	1,05	0,25	5,20
8 Stroj	0,60	0,20	2,50	1,20	2,25	6,75
9 Stroj	0,60	0,60	2,50	1,50	1,75	6,95
10 Stroj	1,20	0,80	2,50	0,75	2,00	7,25
11 Stroj	1,20	1,60	2,50	1,50	2,00	8,80
12 Stroj	1,50	1,60	2,50	1,50	1,50	8,60
13 Stroj	0,60	0,80	2,50	0,90	1,00	5,80
14 Stroj	0,00	1,40	2,50	1,05	1,50	6,45
15 Stroj	0,60	0,60	2,50	1,20	0,75	5,65

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvyšší hodnocení 8,80 získal podnik 11 Stroj, který byl bodově hodnocen nejlépe z následujících důvodů:

- Podnik vyvíjí nové technologie, které jsou financovány i z veřejných zdrojů.
- Podnik má v rámci trhu možnost zaujmout svou výrobou. Vývoj nových produktů otevírá příležitosti k růstu prodeje.
- Odvětví a činnost provozována podnikem není závislá na sezónním cyklu.
- Kvalita výrobků a služeb je na vysoké úrovni.
- Podnik doložil krátkou dobu splatnosti pohledávek a není zde žádná obava z druhotné platební neschopnosti.

Hodnota 5,20 je nejnižším hodnocením, které získal jak podnik 1 Stroj, tak podnik 7 Stroj. U podniku 1 Stroj jsem body snížila za možnosti růstu v odvětví, zatímco u podniku 7 Stroj jsem body snížila z důvodu platební morálky v okolí firmy. K rozhodnutí o výsledných hodnotách jednotlivých podniků mě vedly tyto informace:

- Oba podniky v rámci své činnosti provádí řízené výzkumné aktivity, které vedou ke zlepšování jejich produktů a služeb. Výzkumné aktivity jsou financovány z vlastních zdrojů. Hodnocení této části mají oba podniky shodné.
- Podnik 1 Stroj, nemá v rámci své činnosti možnost ani zájem o další růst. Podnik 7 Stroj žádá o úvěr proto, aby své služby rozšířil pro několik lokálních podniků působících ve stejném okrese.
- Ani jeden z podniků není zatížen sezónními vlivy, proto oba dosáhly v této části maximálního počtu bodů.
- Kvalita výrobků a služeb podniku 1 Stroj je potvrzena přímo certifikátem kvality, vystaveným akreditovaným certifikačním orgánem. Kvalita výrobků a služeb podniku 7 Stroj je hodnocena jako obvyklá.
- Podnik 1 Stroj a okruh podniků s obdobným zaměřením se vyznačuje vysokou mírou pohledávek po splatnosti. Podnik 7 Stroj je hodnocen v této části ještě hůře a zde nezískal žádný bod. Je to z důvodu nevyřešených blokáží podniku v době podání žádosti o úvěr.

Zdroje podniku jsou hodnoceny v třetí skupině podniků. Výsledky jednotlivých podniků ukazuje tabulka 44.

Tabulka 44: Zdroje podniku, obor strojírenství

Podnik	Nehmotné zdroje	Možnosti zástavy	Využití subdodavatelů	Investiční aktivity	Zaměstnanci	Celkem
1 Stroj	0,00	0,00	0,00	0,60	1,75	2,35
2 Stroj	0,00	0,00	0,60	0,40	2,00	3,00
3 Stroj	0,40	0,00	1,20	0,80	2,50	4,90
4 Stroj	0,40	1,20	0,60	1,40	2,50	6,10
5 Stroj	0,00	0,00	0,60	0,80	2,50	3,90
6 Stroj	0,70	3,00	0,00	1,40	1,75	6,85
7 Stroj	0,60	3,00	0,60	1,60	1,50	7,30
8 Stroj	0,00	0,00	0,00	0,80	2,50	3,30
9 Stroj	0,70	0,00	0,45	0,80	1,75	3,70
10 Stroj	0,80	0,00	0,45	0,80	2,25	4,30
11 Stroj	1,00	0,00	1,05	0,80	2,50	5,35
12 Stroj	0,80	0,00	0,00	2,00	2,50	5,30
13 Stroj	0,90	0,00	0,60	1,60	2,50	5,60
14 Stroj	0,00	0,00	1,20	0,80	2,00	4,00
15 Stroj	0,00	0,00	0,30	1,60	2,50	4,40

Zdroj: Vlastní zpracování

Zatímco ve skupině odvětví podnikání jsem nejhůře hodnotila podnik 7 Stroj, ve skupině zdroje podniku jsem podnik hodnotila nejlépe a to z důvodu:

- V rámci nehmotných zdrojů je v podniku 7 Stroj oceněn software, který je na vysoké úrovni.
- Jednatel podniku je ochoten dát bance jako zástavu svůj nový rodinný dům, jehož cena převyšuje poptávaný úvěr.
- Spolupráce se subdodavateli je doložena výpisem z účtu.
- Investice do rozvoje svého podnikání realizuje podnik pravidelně a to i z cizích zdrojů. Úvěr, který podnik požaduje, má také investiční charakter.
- Podnik nedávno přijal dva nové zaměstnance na stálý pracovní poměr. Zaměstnanci již pro podnik v minulosti pracovali, ale nebyli v pracovním poměru.

Nejhůře hodnoceným podnikem byl s hodnotou 2,35 podnik 1 Stroj. Hodnocení bylo ovlivněno následujícími skutečnostmi:

- Podnik nevlastní žádné nehmotné zdroje.
- Není zde možnost zástavy.
- Podnik je sám subdodavatelem velké společnosti a nevyužívá žádných subdodavatelů.
- V podniku 1 Stroj jsou nepravidelné investice do rozvoje.
- Zaměstnanci podniku jsou zaměstnáváni na stálý pracovní poměr.

Výsledné hodnocení čtvrté skupiny kvalitativních ukazatelů je zobrazeno v tabulce 44. Jedná se o *tržní aspekty* podniků.

Tabulka 45: Tržní aspekty, odvětví strojírenství

Tržní aspekty						
Podnik	Dodavatelé	Odběratelé	Konkurence	Závazky	Pohledávky	Celkem
1 Stroj	0,80	0,00	0,80	1,40	0,20	3,20
2 Stroj	0,60	0,60	0,80	0,80	0,80	3,60
3 Stroj	1,40	1,40	0,80	1,60	1,60	6,80
4 Stroj	1,20	1,60	0,00	1,40	1,40	5,60
5 Stroj	1,20	1,40	0,80	0,80	0,80	5,00
6 Stroj	1,80	2,00	1,20	1,20	1,40	7,60
7 Stroj	2,00	1,80	0,20	1,80	1,80	7,60
8 Stroj	0,80	0,80	0,20	2,00	1,60	5,40
9 Stroj	1,40	1,60	0,80	2,00	2,00	7,80
10 Stroj	0,80	1,80	1,20	2,00	2,00	7,80
11 Stroj	1,80	2,00	1,20	1,00	1,00	7,00
12 Stroj	2,00	2,00	1,00	0,80	0,80	6,60
13 Stroj	2,00	1,40	0,80	0,80	2,00	7,00
14 Stroj	1,80	1,80	0,80	0,80	0,60	5,80
15 Stroj	1,80	1,60	0,80	0,80	1,00	6,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvyšší hodnocení získaly podniky 9 Stroj a 10 Stroj, neboť se v hodnocení zohledňuje:

- Závislost podniků na svém největším dodavateli je: 60% pro podnik 9Stroj a 75% pro podnik 10Stroj.
- Závislost podniků na svém největším odběrateli je: 50% pro podnik 9Stroj a u podniku 10Stroj nemá žádného výrazně převažujícího odběratele.
- Konkurenci u podniku 9 Stroj vidím jako monopolistickou a u podniku 10Stroj jako oligopolní strukturu. Podnik 10Stroj také v rámci odvětví podniká ve velmi specifickém oboru, který není až tak obvyklý.
- Závazky jsou u obou firem do 30 dnů splatnosti a nejsou zde žádné nesplacené.
- Pohledávky jsou u obou firem taktéž do 30 dnů splatnosti a nejsou zde žádné nesplacené.

Nejnižší bodové hodnocení jsem přidělila podniku 1Stroj. Nízké hodnocení podnik získal především v části odběratelů a pohledávky. Hodnocení bylo ovlivněno:

- Největší dodavatel podniku tvoří zhruba 80% celkových dodávek.
- Podnik 1Stroj pracuje jako subdodavatel pro jedinou firmu.
- Podnik je v prostředí monopolistické konkurence.
- Jsou zde nastaveny dlouhé doby splatnosti závazků a to sice 90 dnů.
- Pohledávky podniku jsou po splatnosti a dle vyjádření jednatele je jedna, která je po splatnosti více jak 365 dnů, nejspíše nedobytná.

Poslední skupinou hodnocených kritérií je skupina *ostatní kvalitativní ukazatele*. Tabulka 46 informuje o dosažených výsledcích jednotlivých podniků. Daňové příznání je u 14 podniků hodnoceno 10 body. Pouze u podniku 15 Stroj byla nalezena nesrovnalost v hospodářském výsledku v pasivech a ve výkazu zisku a ztráty, což bylo vysvětleno chybou účetní. Body byly však za chybu strženy.

Tabulka 46: Ostatní kvalitativní ukazatele, odvětví strojírenství

Ostatní kvalitativní ukazatele						
Podnik	Bankovní/nebankovní registr	Internetové stránky podniku	Vzhled daňového přiznání	Bankovní historie	Pověst podniku	Celkem
1 Stroj	3,00	0,00	2,50	0,00	0,40	5,90
2 Stroj	0,90	0,80	2,50	1,75	0,70	6,65
3 Stroj	3,00	0,00	2,50	2,50	0,80	8,80
4 Stroj	3,00	0,00	2,50	2,50	0,90	8,90
5 Stroj	2,40	0,00	2,50	1,00	1,00	6,90
6 Stroj	3,00	1,00	2,50	2,50	1,00	10,00
7 Stroj	0,90	0,00	2,50	1,25	0,40	5,05
8 Stroj	2,10	0,70	2,50	2,50	0,80	8,60
9 Stroj	3,00	0,40	2,50	2,50	0,50	8,90
10 Stroj	1,20	0,80	2,50	2,50	1,00	8,00
11 Stroj	2,40	0,00	2,50	2,50	1,00	8,40
12 Stroj	1,80	1,00	2,50	2,50	1,00	8,80
13 Stroj	3,00	1,00	2,50	2,50	0,40	9,40
14 Stroj	2,40	0,80	2,50	0,50	0,40	6,60
15 Stroj	3,00	0,80	1,25	2,50	0,60	8,15

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkově nejvyšší možný výsledek ze všech hodnocených částí získal podnik 6 Stroj. S výsledným hodnocením 10,00 je tedy nejlépe hodnoceným podnikem ve skupině *ostatní kvalitativní ukazatele*. Podnik obdržel nejvíce bodů, protože:

- Žadatel o úvěrový produkt nemá žádné negativní záznamy v registrech.
- Internetové stránky podniku jsou na vysoké úrovni, lze zde nalézt kontakty na firmu. Jsou přehledné i pro zákazníky i pro obchodní partnery. Podnik zde uvádí i aktuální reference od zákazníků.
- Vzhled daňového přiznání nevykazoval žádné neobvyklé hodnoty.
- Podnik je dlouholetým klientem banky s úvěrovou historií.
- Podnik má velmi dobrou pověst, je sponzorem českých bobistů a skeletonistů. Získal ocenění od významných architektů.

Naopak nejméně bodů získal podnik 7 Stroj. K rozhodnutí o přidělení nízkého počtu bodů přispělo:

- V nebankovním registru byl nalezen negativní záznam o státní blokaci klienta v celkové částce 15 268 Kč.
- Podnik nevyužívá k prezentaci internetové stránky.
- Vzhled daňového přiznání je v pořádku.
- Jedná se o klienta banky, který již úvěrový produkt u banky využívá, avšak banka zde eviduje několik pozdních splátek.
- Podnik není obecně známý, avšak má pozitivní reference od svých dodavatelů a odběratelů.

Celkové hodnocení bonity s důrazem na kvalitativní ukazatele podniků v odvětví strojírenství zobrazuje tabulka 47.

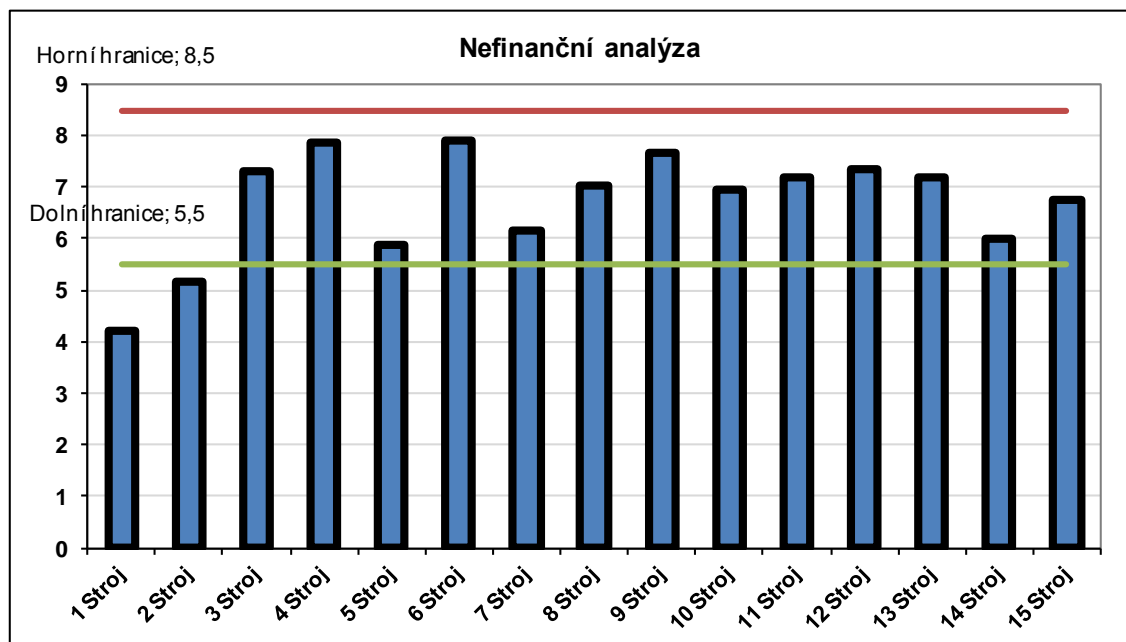
Tabulka 47: Celková nefinanční analýzy, odvětví strojírenství

Nefinanční analýza firem						
Podnik	Celkem	Základní charakteristika podniku	Odvětví podnikání	Zdroje podniku	Tržní aspekty	Ostatní kvalitativní ukazatele
1 Stroj	4,23	3,75	5,20	2,35	3,20	5,90
2 Stroj	5,18	6,05	5,85	3,00	3,60	6,65
3 Stroj	7,30	7,55	7,60	4,90	6,80	8,80
4 Stroj	7,87	9,50	7,85	6,10	6,40	8,90
5 Stroj	5,89	6,75	6,25	3,90	5,00	6,90
6 Stroj	7,89	8,00	6,20	6,85	7,60	10,00
7 Stroj	6,14	6,00	5,20	7,30	7,60	5,05
8 Stroj	7,04	10,00	6,75	3,30	5,40	8,60
9 Stroj	7,66	9,80	6,95	3,70	7,80	8,90
10 Stroj	6,97	6,70	7,25	4,30	7,80	8,00
11 Stroj	7,19	5,80	8,80	5,35	7,00	8,40
12 Stroj	7,36	6,80	8,60	5,30	6,60	8,80
13 Stroj	7,20	7,25	5,80	5,60	7,00	9,40
14 Stroj	6,01	6,65	6,45	4,00	5,80	6,60
15 Stroj	6,77	8,75	5,65	4,40	6,00	8,15

Zdroj: Vlastní zpracování

Data jsou pro snazší přehlednost přepracována do grafu 18. V grafu je možné vidět, kolik podniků je pod dolní hranicí a kolik jich dolní hranici překročilo. Stejně jako ve stavebnictví ani v odvětví strojírenství nebyla překročena horní hranice. Pod dolní hranicí jsou podniky 1 Stroj a 2 Stroj, kterým byla úvěrová žádost bankou zamítnuta.

Graf 18: Nefinanční analýza, odvětví strojírenství

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejhoršího výsledku u nefinanční analýzy dosáhl podnik 1 Stroj, který ve čtyřech hodnocených skupinách získal nejnižší bodové hodnocení. Pouze ve skupině kritérií *ostatní kvalitativní ukazatele* byl výsledek podniku 1 Stroj v pořadí druhým nejhorším. v této skupině byl podnik 7 Stroj se svým výsledkem 5,05 horší než podnik 1 Stroj s výsledkem 5,09. Ve finanční analýze a v indexu IN05 je nejhůře hodnocen podnik 2Stroj, který v nefinanční analýze dosáhl v pořadí druhého nejnižšího výsledku a nepřekonal tedy dolní hranici stanovenou pro přijetí podniku k financování.

Naopak nejvyššího výsledku v hodnocení kvalitativních ukazatelů dosáhl podnik 6 Stroj s hodnotou 7,89, za ním se pak s hodnotou 7,87 umístil podnik 4 Stroj. Podnik 6 Stroj měl nejvyšší hodnocení v poslední skupině hodnocených kritérií a to ve skupině *ostatní kvalitativní ukazatele*. Zde získal maximální počet bodů. Oproti tomu ve finanční analýze byla hodnota indexu IN05 u tohoto podniku tak nízká, že nedosáhla ani dolní hranice. Dle literatury [23] lze říci, že index IN05 očekává, že s 97% pravděpodobností podnik zkrachuje a s 76% pravděpodobností nebude vytvářet hodnotu. Jedná se však o podnik, který byl bankou financován. Předpokládám, že právě historie podniku u banky, jeho dobrá pověst, kvalita jeho odběratelů a dodavatelů a možnost zástavy mu dopomohla k financování.

Ve finanční analýze dosáhl nejvyššího výsledku podnik 9 Stroj, který v rámci nefinanční analýzy oproti ostatním hodnoceným podnikům získal také vysoké hodnocení. Dle finanční analýzy u podniku 9Stroj je 92% pravděpodobnost, že nezbankrotuje a 95% pravděpodobnost tvorby hodnoty. Z výsledku nefinanční analýzy se jedná o podnik poměrně stabilní s dostatečnou bonitou pro získání financování.

Při srovnání finanční a nefinanční analýzy zjistíme, že se výsledky obou analýz úplně neshodují. Shoda byla nalezena ve dvou podnicích a to sice v podniku 1Stroj a 2Stroj. Tento výsledek byl očekáván, protože se jedná o podniky, které banka nefinancovala, takže zde byla vysoká pravděpodobnost špatných výsledků. Podniky byly do hodnocení zařazeny záměrně, aby byl vidět rozdíl v analýzách podniků financovaných a nefinancovaných.

5 Shrnutí výsledků

Celkový výzkum na vybraném vzorku 15 stavebních podniků a 15 podniků ze strojírenství poodhalil klady i zápory při posuzování bonity na základě kvalitativních ukazatelů. Dle mého názoru lze jednoznačně prokázat, že hodnocení bonity na základě kvalitativních ukazatelů vhodně doplňuje hodnocení bonity na základě ukazatelů kvantitativních.

Kvantitativní data (především finanční) jsou informace, jež jsou dodávány úvěrovým žadatelem a vypovídají hlavně o minulosti podniku. Je velmi složité z nich vyčíst, čím přesně byla data ovlivněna a jak budou podniky vypadat v budoucnu. Hodnocení bonity pouze na základě kvantitativních dat (tj. finančních) s sebou přináší i riziko špatného úsudku postaveného na vědomě zmanipulovaných účetních výkazech, které byly podnikem předloženy. Manipulace účetních výkazů má mnoho podob a důvodů. Data mohou být upravována tak, aby své výsledky podnik zlepšil, nebo naopak je možné vědomě je zhoršovat z důvodu daňových povinností. Ať tak či onak, je v zájmu každé bankovní instituce rizikům předcházet. Jednou z možností jak tato rizika minimalizovat je zhodnocení kvalitativních dat, tj. nefinančních ukazatelů.

MSP se vyznačují značnou rozmanitostí, a proto si myslím, že hodnotit je pouze podle účetních výkazů, stejně jako velké podniky, není vhodné. Sám profesor Mugler ve své knize [7] uvádí, že hlavním motivem podnikatele není jen maximalizace zisku, ale také snaha o sociální mocenské postavení, radost z tvůrčí činnosti či snaha o úspěch kvůli úspěchu samému.

Další důležitou stránkou zkoumání kvalitativních dat je nejen zjišťování zdrojů podniku, ale také zjišťování zdrojů jeho jednatelů a majitelů. Např. banka v případě, že majitel či jednatel nabídne vhodnou zástavu nemovitosti, je někdy ochotna snížit své požadavky na finanční výsledky podniku.

Musím však připustit, že nevýhodou hodnocení bonity na základě kvalitativních (nefinančních) ukazatelů může být jistá subjektivita hodnocení a rozhodnutí, která vychází z osobních poznatků hodnotitele. Osobní poznatky jsou získávány kontrolou obchodního místa podniku a rozhovory s jeho majiteli a jednateli, což samozřejmě prodlužuje dobu rozhodování a vyhodnocování úvěrové žádosti. Z mého pohledu většina bank právě z těchto důvodů s kvalitativními daty stále ještě neumí vhodně

zacházet. Kvalita rozhodnutí na základě subjektivního přístupu v rámci nefinanční analýzy vyžaduje zkušené pracovníky s odborným vzděláním.

Moje diplomová práce se snaží snížit míru subjektivity a může být využita jako usnadnění sběru a hodnocení kvalitativních dat pomocí navrženého modelu. Model by mohl být vhodnou pomůckou pro začínající bankéře, kteří budou posuzovat bonitu MSP. Měl by jim především pomoci zaměřit se na oblasti, které na základě dlouhých zkušeností osobně považují za důležité. Dá se říci, že v práci navržený model standardizuje celý proces a lze se podle něj naučit všimnout si významných skutečností podniku. v bankovních institucích může model také pomoci předcházet rizikům z nesplacených úvěrů. Samozřejmě si uvědomuji, že výsledný model není zcela stoprocentní a z důvodu již zmíněné rozmanitosti MSP není možné navržené váhy a bodová hodnocení mechanicky přebírat pro všechna odvětví.

Vlastní výzkum provedený na vybraném vzorku MSP probíhal na podnicích, jejichž hlavní činnost byla ve stavebnictví a strojírenství. Z každého odvětví byly vybrány dva podniky, které si žádaly o úvěr a žádost jim byla bankou zamítnuta a 13 podniků, jejichž žádost o úvěr byla schválena. Na mém průzkumu mě nejvíce překvapily výsledky finanční analýzy. Zde jsem očekávala daleko větší rozdíl ve výsledcích dvou podniků, jež banka nefinancovala a 13 podniků, jež banka financovala. Po kontrole výsledků jsem si však uvědomila, že práce neřeší typ a výši úvěrového produktu a proto i firmy s celkově špatnými finančními výsledky byly financovány např. hypotečním typem podnikatelského úvěru, nebo na základě speciální nabídky ze strany banky. U obou typů financování jsou snižené požadavky banky na finanční výsledky podniků.

V nefinanční analýze bylo očekávání, že pod dolní hranicí budou dva podniky, které banka nefinancovala splněno jak ve stavebnictví, tak ve strojírenství. Zajímavé je, že nejhůře hodnocený podnik, byl často hodnocen nejhůře skoro ve všech skupinách, zatímco nejlépe hodnocený podnik byl nejlépe hodnocen v případě stavebnictví ve dvou skupinách a v případě strojírenství pouze v jedné skupině.

Model jsem chtěla nejprve váhově upravit pro každé odvětví zvlášť a zohlednit tím specifické znaky odvětví např. sezónnost u stavebnictví. Nakonec jsem však váhy pro lepší srovnatelnost výsledků ponechala stejné.

Závěr

V rámci diplomové práce je řešeno téma hodnocení bonity s důrazem na kvalitativní ukazatele. Práce je zaměřena na malé a střední podniky (MSP) s obratem do 50 miliónů korun. Bonita podniků se posuzuje z pohledu banky, kterou podniky žádaly o financování.

V první části práce je vymezen pojem MSP. Je zde nastíněn význam MSP pro českou ekonomiku a vyhodnocují se zde výhody a nevýhody MSP. Zároveň je v první části definován pojem bonity. Informuje jaký účel má bonita pro banku a proč je důležité hodnotit bonitu klientů banky.

V další části se řeší hodnocení bonity MSP na základě kvantitativních ukazatelů a poté na základě kvalitativních ukazatelů. Nejprve jsou navrženy postupy pro hodnocení.

Návrh postupu hodnocení pro kvantitativní (finanční) ukazatele je založen především na poměrové analýze jednotlivých finančních ukazatelů. Ukazatele jsem vybrala na základě údajů v literatuře a svých zkušeností. Pro souhrnné hodnocení kvantitativních ukazatelů jsem vybrala bonitně-bankrotní index IN05, jelikož se jedná o index vytvořený a otestovaný na českých podnicích [23].

Postup pro hodnocení kvalitativních (nefinančních) ukazatelů vychází z hlavního cíle práce a je vytvořen na základě mých zkušeností s úvěrováním. Jedná se o model, který hodnotí podniky na základě kvalitativních dat. Model je založen na bodové metodě, která navíc váhově rozlišuje jednotlivé skupiny informací. Kvalitativní data jsou zde rozdělena na pět skupin s rozdílnými vahami. Těchto pět skupin je ještě rozděleno na pět částí, které jsou bodovány stupnicí 0 – 10, přičemž 0 je nejhorší hodnocení a 10 je nejlepší hodnocení. Každá část je váhově hodnocena. Váhy jsou přiděleny dle důležitosti a vychází z mých osobních zkušeností.

Hodnocení bonity podle kvantitativních a kvalitativních ukazatelů je následně zkoumáno na vybraném vzorku MSP z odvětví stavebnictví a strojírenství, čímž se v práci naplňuje její druhý cíl.

Výsledky mého výzkumu potvrzují, že hodnocení bonity na základě kvalitativních ukazatelů by mělo být součástí úvěrového procesu i přes jeho časovou a odbornou náročnost. Kvalitativní data nám umožňují pohlížet na aktuální situaci podniku a získat informace, které nám finanční analýza neposkytne. Nefinanční analýza podniku se pro bankovní instituce může stát důležitou součástí prevence rizika z nesplacených úvěrů. Pouze kvantitativní a kvalitativní data společně nám mohou zprostředkovat správný a ucelený obraz podniku.

Za slabší stránku modelu lze snad považovat jeho možnou subjektivitu, která by mohla být předmětem diskuzí. Přesto jsem přesvědčena, že předložený model je pro současnou bankovní praxi dobře využitelný a jedná se o ucelený pohled na hodnocení kvalitativních dat pro účely úvěrového financování MSP.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Váhové ohodnocení jednotlivých skupin.....	25
Tabulka 2: Váhové ohodnocení jednotlivých částí ve skupině základní charakteristiky podniku.....	26
Tabulka 3: Bodové hodnocení v části "Sídlo podniku"	26
Tabulka 4: Bodové hodnocení v části "Stáří podniku a jeho působení v oboru"	27
Tabulka 5: Bodové hodnocení v části "Management a vlastnická struktura".....	27
Tabulka 6: Bodové hodnocení v části "Zastupitelnost vedoucích pracovníků "	28
Tabulka 7: Bodové hodnocení v části "Informační systém"	29
Tabulka 8: Váhové ohodnocení jednotlivých částí ve skupině odvětví podnikání	30
Tabulka 9: Bodové hodnocení v části "Technologie"	30
Tabulka 10: Bodové hodnocení v části "Možnosti růstu v odvětví"	31
Tabulka 11: Bodové hodnocení v části "Sezónnost"	31
Tabulka 12: Bodové hodnocení v části "Kvalita výrobků a služeb"	32
Tabulka 13: Bodové hodnocení v části "Platební morálka v odvětví a okruhu podniku"	32
Tabulka 14: Váhové ohodnocení jednotlivých částí ve skupině Zdroje podniku.....	33
Tabulka 15: Bodové hodnocení v části "Nehmotné zdroje"	33
Tabulka 16: Bodové hodnocení v části "Možnosti zástavy"	34
Tabulka 17: Bodové hodnocení v části "Využití subdodavatelů"	35
Tabulka 18: Bodové hodnocení v části "Investiční aktivity"	35
Tabulka 19: Bodové hodnocení v části "Zaměstnanci"	36
Tabulka 20: Váhové ohodnocení jednotlivých částí ve skupině Tržní aspekty ..	36
Tabulka 21: Bodové hodnocení v části "Dodavatelé".....	37
Tabulka 22: Bodové hodnocení v části "Odběratelé"	38
Tabulka 23: Bodové hodnocení v části "Konkurence"	38
Tabulka 24: Bodové hodnocení v části "Závazky"	39
Tabulka 25: Bodové hodnocení v části "Pohledávky"	39

Tabulka 26: Váhové ohodnocení jednotlivých částí ve skupině Ostatní kvalitativní ukazatele	40
Tabulka 27: Bodové hodnocení v části "Bankovní a nebankovní registry"	40
Tabulka 28: Bodové hodnocení v části "Internetové stránky podniku"	41
Tabulka 29: Bodové hodnocení v části "Vzhled daňového přiznání"	42
Tabulka 30: Bodové hodnocení v části "Bankovní historie"	42
Tabulka 31: Bodové hodnocení v části "Pověst"	43
Tabulka 32: Ukazatele rentability ve stavebnictví	46
Tabulka 33: Index IN05, odvětví stavebnictví	51
Tabulka 34: Základní charakteristika podniku, odvětví stavebnictví	52
Tabulka 35: Odvětví podnikání, odvětví stavebnictví	54
Tabulka 36: Zdroje podniku, odvětví stavebnictví	56
Tabulka 37: Tržní aspekty, odvětví stavebnictví	57
Tabulka 38: Ostatní kvalitativní ukazatele, odvětví stavebnictví	59
Tabulka 39: Celková nefinanční analýza, odvětví stavebnictví	60
Tabulka 40: Ukazatele rentability ve strojírenství	63
Tabulka 41: Index IN05, odvětví strojírenství	68
Tabulka 42: Základní charakteristika podniku, odvětví strojírenství	70
Tabulka 43: Odvětví podnikání, odvětví strojírenství	72
Tabulka 44: Zdroje podniku, obor strojírenství	74
Tabulka 45: Tržní aspekty, odvětví strojírenství	75
Tabulka 46: Ostatní kvalitativní ukazatele, odvětví strojírenství	77
Tabulka 47: Celková nefinanční analýzy, odvětví strojírenství	78

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj počtu aktivních subjektů MSP v ČR v letech 2001 -2011.....	9
Graf 2: Přístup MSP k financím.....	12
Graf 3: Ukazatele rentability – EBITDA, obor stavebnictví	47
Graf 4: Ukazatele rentability – EBITDA marže, obor stavebnictví.....	47
Graf 5: Ukazatele rentability –ROA, ROE, ROS, obor stavebnictví.....	48
Graf 6: Ukazatele platební schopnosti, obor stavebnictví.....	49
Graf 7: Ukazatel finanční stability, obor stavebnictví	50
Graf 8: Ukazatel úrovně řízení aktiv, obor stavebnictví	50
Graf 9: Model finanční důvěryhodnosti, obor stavebnictví	51
Graf 10: Nefinanční analýza, obor stavebnictví.....	61
Graf 11: Ukazatele rentability – EBITDA, obor strojírenství.....	64
Graf 12: Ukazatele rentability – EBITDA marže, obor strojírenství.....	65
Graf 13: Ukazatele rentability –ROA, ROE, ROS, obor strojírenství	65
Graf 14: Ukazatele platební schopnosti, obor strojírenství.....	66
Graf 15: Ukazatel finanční stability, obor strojírenství.....	67
Graf 16: Ukazatel úrovně řízení aktiv, obor strojírenství	68
Graf 17: Model finanční důvěryhodnosti, obor strojírenství	69
Graf 18: Nefinanční analýza, obor strojírenství.....	79

Seznam použitých zkratk

EBITDA	Zisk před odečtením úroků, daní, odpisů a amortizace
L1	Běžná likvidita
L2	Pohotová likvidita
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MSP	Malé střední podniky
PHV	Provozní výsledek hospodaření
ROA	Rentabilita aktiv
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
SBA	Small Business Act for Europe, iniciativa Evropské Unie

Seznam použitých zdrojů

Monografie:

- [1] BLAHA, Zdenek Sid a JINDŘICHOVSKÁ, Irena. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3., rozš. vyd. Praha: Management Press, 2006. 194 s. ISBN 80-7261-145-3
- [2] DVOŘÁKOVÁ, Lilia a ČERVENÝ, Josef. *Úloha manažerského účetnictví při řízení hospodárnosti, účinnosti a efektivnosti podnikových procesů a výkonů*. I. díl. 1. vyd. Plzeň: Nava, 2011. ISBN 978-80-7211-397-2.
- [3] HIGGINS, Robert C. *Analysis for financial management*. New York: The McGraw-Hill Companies, 2004. ISBN 0-07-253656-x
- [4] HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-392-8.
- [5] KISLINGEROVÁ, Eva a kol., *Inovace nástrojů ekonomiky a managementu organizací*. 1. vydání. Praha: C. H.Beck, 2008. ISBN 978-80-7179-882-8
- [6] MIČUDOVÁ, Kateřina. *Úpadky podniků: využití predikčních modelů*. Plzeň, 2012. Disertační práce (Ph.D.). Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická.
- [7] MUGLER, Josef. *Podnikové hospodářství malých a středních podniků I*. 2. přepracované vydání, Plzeň: Západočeská univerzita, 2001, Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-708-2729-7.
- [8] PINTO, Jerald E., HENRY Elaine, ROBINSON Thomas R., STOWE John D. Spolupracovník RATH, Raymond D. *Equity Asset Valuation*. John Wiley & Sons, 2010. 2. vydání, nezkrácená verze. ISBN 978-0-470-57143-9
- [9] SLAVÍK, Jakub. *Finanční průvodce nefinančního manažera: jak se rychle zorientovat v podnikových a projektových financích*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 175 s. ISBN 978-80-247-4593-0.

- [10] SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. 4. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H.Beck, 2006, Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-892-4.
- [11] SYNEK, Miloslav. *Ekonomická analýza*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0603-3.
- [12] ŠULÁK, Milan a VACÍK, Emil. *Měření výkonnosti firem*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita, 2003. 137 s. ISBN 80-7043-258-6.
- [13] VINŠ, Petr, LIŠKA Václav. *Rating*. 1. vydání. Praha: C. H.Beck, 2005. ISBN 80-7179-807-X

Internetové odkazy:

- [14] *Vymezení drobného, malého a středního podnikatele a postupů pro zařazování podnikatelů do jednotlivých kategorií*. [online] Evropský fond pro regionální rozvoj, 2009, Aktualizace 01.05.2009, [cit. 04.08.2013] Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/files/archiv/dokumenty/Definice-MSP-010509.pdf>
- [15] *Operační program Podnikání a inovace*. [online] Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013, [cit. 04.08.2013] Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Podnikani-a-inovace>
- [16] *Zákon č. 47/2002 o podpoře malého a středního podnikání ve znění pozdějších předpisů*. [online] Praha: Ministerstvo vnitra, Portál veřejné správy, 2013, [cit. 04.08.2013] Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=53001&recShow=1&nr=47~2F2002&rpp=15#parCnt>
- [17] ING. DUBSKÁ, Drahomíra CSc. *Malé a střední firmy v ekonomice ČR v letech 2003 až 2010*. [online] Český statistický úřad, 2013, Zveřejněno 01.03.2013, [cit. 04.08.2013] Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/p/1161-11>

- [18] *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2011.* [online] Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2013, Publikováno 11.07.2012, [cit. 05.08.2013] Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument105614.html>
- [19] *Přehled údajů SBA 2013, Česká republika.* [online] Přehledy údajů Small Business Act. [cit. 05.04.2014] Dostupné z: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/files/countries-sheets/2013/czechrepublic_cs.pdf
- [20] *Bonita.* [online] Wikipedia, 2013. [cit. 11.08. 2013] Dostupné z: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Bonita_\(finan%C4%8Dnictv%C3%AD\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Bonita_(finan%C4%8Dnictv%C3%AD))
- [21] ING. KOTKOVÁ, Martina Ph.D., ING. KRECHOVSKÁ, Michaela Ph.D. *DOPADY IMPLEMENTACE BASEL III NA FINANČNÍ ŘÍZENÍ PODNIKŮ.* [online elektronický časopis] Trendy v podnikání – vědecký časopis Fakulty ekonomické ZČU v Plzni, 04/2012, [cit. 31.08. 2013] Dostupné z: <http://www.fek.zcu.cz/tvp/doc/akt/tvp-4-2012-clanek-4.pdf>
- [22] DOC. ING. SEDLÁČKOVÁ, CSc. Helena. *Trendy v chápání zdrojů podniku při tvorbě strategie podniku.* [online elektronický časopis] Politická ekonomie – vědecký časopis Vysoké školy ekonomické v Praze, [cit. 17.02. 2014] Dostupné z: <http://www.vse.cz/polek/download.php?jnl=aop&pdf=52.pdf>
- [23] NEUMAIEROVÁ, Inka; NEUMAIER, Ivan Index IN05 : Index IN05. *Evropské finanční systémy : Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference.* [online] Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2005. s. 143-146. [cit. 05.03.2014] Dostupné z: <http://is.muni.cz/do/1456/sborniky/2005/evropske-financni-systemy-2005.pdf>.
- [24] DAMODARAN, Aswath, *Margins by Sector* , [online] Stern School of Business at New York University, New York, 2014. [cit. 05.03.2014] Dostupné z: http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/New_Home_Page/datafile/margin.html

- [25] Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Finanční analýza podnikové sféry se zaměřením na konkurenceschopnost sledovaných odvětví za rok 2012*. [online] Praha, 2013. [cit. 05.03.2014] Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument141226.html>
- [26] Ministerstvo průmyslu a obchodu. Portál BusinessInfo.cz. *Techniky a metody finanční analýzy* [online] Praha, 2009. [cit. 05.03.2014] Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/techniky-a-metody-financni-analyzy-3384.html#absuk>

Seznam příloh

Příloha A: Příklad manipulace účetních dat

Příloha B: Zdroj dat finanční analýza - Aktiva v odvětví stavebnictví

Příloha C: Zdroj dat finanční analýza - Pasiva v odvětví stavebnictví

Příloha D: Zdroj dat finanční analýza – Výkaz zisku a ztrát v odvětví stavebnictví

Příloha E: Zdroj dat finanční analýza - Aktiva v odvětví strojírenství

Příloha F: Zdroj dat finanční analýza - Pasiva v odvětví strojírenství

Příloha G: Zdroj dat finanční analýza – Výkaz zisku a ztrát v odvětví strojírenství

Příloha A: Příklad manipulace účetních dat

Finančnímu úřadu v, ve, pro
CHEBU

01 Daňové identifikační číslo
C, Z, [redacted]

02 Identifikační číslo
[redacted]

03 Daňové přiznání)
 řádně doplněně dodatečně

Důvody pro podání dodatečného daňového přiznání zjištěny dne _____

04 Kód rozlišení typu přiznání **AA**

Zdaňovací období podle § 17a písm. zákona

Finanční úřad v Chebu

Číslo úst: **3 0 -03- 2007** osobní pašne **8**

Č. j.: _____

vše jednáho rozlišo finančního úřadu

Počet podílových fondů, jejichž majetek je obhospodařován

Pořadové číslo podílového fondu

Počet příloh k oddílu **1**

Počet zvláštních příloh) **3**

Počet samostatných příloh) **0**

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů právnických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon")
 za zdaňovací období nebo za období, za které se podává daňové přiznání
 od **01.10.2006** do **31.12.2006**

I. ODDÍL - údaje o poplatníkovi (podílovém fondu)^{*)}

05 Obchodní firma

06 Sídlo právnické osoby
 a) ulice (část obce) a číslo popisné (čísla orientační) _____
 b) obec **FRANTIŠKOVY LÁZNE** c) PSČ **35101**
 d) stát/kód státu **ČESKÁ REP.** e) číslo telefonní _____ f) číslo faxu _____

07 Bankovní spojení

08 Přiznání zpracoval a předložil daňový poradce) ano ne

09 Plná moc daňového poradce k zastupování ušetena u finančního úřadu dno) _____

10 Zákonná povinnost ověření účetní závěrky audítorem) ano ne

11 Účetní závěrka nebo přehledy o majetku a závazcích a o příjmech a výdejích přílohy) ano ne

12 Spojení se zahraničními osobami) ano ne

13 Hlavní (převládající) činnost
Velkoobchod, maloobchod - hostinská činnost
Způsobedkavání

Kód klasifikace OKEČ) _____

(účetní pro rok) účetní rozvahy v roce 2006

23 5464 4976 5464 - verze 8.18

..... (užij jen "dan")

Řádek	Název položky	Vypíni v celých Kč	
		poplatník	hrančí údobí
107	Výsledek hospodaření (zisk + úpisy -) nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji ke dni: 31.12.2006	12494000	

107	Částky neodpovědně zkrácující příjmy (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 1 zákona) a hodnota nepřiznaných příjmů (§ 23 odst. 6 zákona), pokud jsou zahrnuty ve výsledku hospodaření nebo v rozdílu mezi příjmy a výdaji na ř. 10	0	
107	Částky, o které se podle § 23 odst. 3 písm. a) bodů 3 až 12 zákona zvyšuje výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji na ř. 10	0	
40	Výdaje (náklady) uznávané za výdaje (náklady) vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů (§ 25 nebo 24 zákona), pokud jsou zahrnuty ve výsledku hospodaření nebo v rozdílu mezi příjmy a výdaji na ř. 10	0	
50	Rozdíl, o který odpisy hmotného a nehmotného majetku (§ 26 a § 32a zákona) uplatněné v účetnictví převyšují odpisy tohoto majetku stanovené podle § 28 až 33 zákona	0	
617	Úprava základu daně podle § 23 odst. 6 zákona v případě zrušení poplatníka a likvidací	0	
627		0	
70	Meziskocel (ř. 20 + 30 + 40 + 50 + 61 + 62)	0	

100	Příjmy, které nejsou předmětem daně podle § 18 odst. 2 zákona, pokud jsou zahrnuty ve výsledku hospodaření nebo v rozdílu mezi příjmy a výdaji (ř. 10)	0	
101	Příjmy, jež u poplatníka mají nabýt ználosti nebo zřízení za účelem podnikání, nejsou předmětem daně podle § 18 odst. 4 a 13 zákona, pokud jsou zahrnuty ve výsledku hospodaření nebo v rozdílu mezi příjmy a výdaji (ř. 10)	0	
1107	Příjmy osvobozené od daně podle § 19 zákona, pokud jsou zahrnuty ve výsledku hospodaření nebo v rozdílu mezi příjmy a výdaji (ř. 10)	0	
1117	Částky, o které se podle § 23 odst. 3 písm. b) zákona snižuje výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 10)	0	
1127	Částky, o které lze podle § 23 odst. 3 písm. c) zákona snížit výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 10)	0	
120	Příjmy nezahrnované do základu daně podle § 23 odst. 4 písm. a) zákona	0	
130	Příjmy nezahrnované do základu daně podle § 23 odst. 4 písm. b) zákona	0	
1407	Příjmy a částky podle § 23 odst. 4 zákona, s výjimkou příjmů podle § 23 odst. 4 písm. a) a b) zákona, nezahrnované do základu daně	0	
150	Rozdíl, o který odpisy hmotného a nehmotného majetku stanovené podle § 26 až 33 zákona převyšují odpisy tohoto majetku uplatněné v účetnictví	0	
1607	Součet jednotlivých rozdílů, o které částky výdajů (nákladů) vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmů převyšují náklady uplatněné v účetnictví	0	
1617	Úprava základu daně podle § 23 odst. 6 zákona v případě zrušení poplatníka a likvidací	0	
1627		0	
170	Meziskocel (ř. 100 + 101 + 110 + 111 + 112 + 120 + 130 + 140 + 150 + 160 + 161 + 162)	0	

Příloha C, 1 II. úroveň

Identifikační číslo u podléhajícího fondu se tento údaj nevyplňuje

[redacted]

Daňové identifikační číslo u podléhajícího fondu se uvede daňové identifikační číslo investiční společnosti obhospodávající jeho majetek

[redacted]

Pohledové číslo podléhajícího fondu

[redacted]

A. Rozdělení výdajů (nákladů), které se neuznávají za výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, uvedených na řádku 49 podle účtových skupin účtové třídy - náklady

Řádek	Název účtové skupiny (včetně číselného označení)	Vypíná v celých Kč	
		poplatník	finanční úřad
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13	Celkem	0	

B. Odpisy hmotného a nehmotného majetku

a) Daňové odpisy hmotného a nehmotného majetku uplatněné jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů podle § 24 odst. 2 písm. a) zákona

Řádek	Název položky	Vypíná v celých Kč	
		poplatník	finanční úřad
1	Odpisy hmotného a nehmotného majetku zařazeného do odpisové skupiny 1		
2	Odpisy hmotného majetku zařazeného do odpisové skupiny 1a		
3	Odpisy hmotného a nehmotného majetku zařazeného do odpisové skupiny 2		
4	Odpisy hmotného a nehmotného majetku zařazeného do odpisové skupiny 3		
5	Odpisy hmotného majetku zařazeného do odpisové skupiny 4		
6	Odpisy hmotného majetku zařazeného do odpisové skupiny 5		
7	Odpisy hmotného majetku zařazeného do odpisové skupiny 6		
8	Odpisy hmotného majetku podle § 30 odst. 4 zákona		
9	Odpisy hmotného majetku podle § 30 odst. 6 až 8 zákona		
10	Odpisy nehmotného majetku podle § 32a zákona, zaevidovaného do majetku poplatníka ve zdaňovacím období, které začalo v roce 2004		
11	Daňové odpisy hmotného a nehmotného majetku celkem	0	

b) Účelné odpisy hmotného a nehmotného majetku uplatněné jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů podle § 24 odst. 2 písm. v) zákona

12	Účelné odpisy, s výjimkou uvedenou v § 25 odst. 1 písm. z) zákona, u hmotného majetku, který není vymazán pro účely zákona jako hmotný majetek, a nehmotného majetku, který se neodpisuje podle tohoto zákona, uplatněné podle § 24 odst. 2 písm. v) zákona jako výdaj (náklad) k dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů. Pro nehmotný majetek zaevidovaný do majetku poplatníka do 31. prosince 2000 se použije zákon ve znění platném do uvedeného data, a to až do doby jeho vyřazení z majetku poplatníka	0	
----	--	---	--

25	Rezerva na opravy hmotného majetku vytvořená podle § 7 zákona o rezervách v daném zdaňovacím období		
26	Stav rezerv na opravy hmotného majetku (§ 7 zákona o rezervách) ke konci zdaňovacího období		

7) Ostatní zákonné rezervy - vyplňují pouze poplatníci oprávnění k jejich tvorbě a použití

27	Rezerva na péšlební činnost vytvořená podle § 9 zákona o rezervách v daném období, za které se podává daňové přiznání		
28	Stav rezerv na péšlební činnost (§ 9 zákona o rezervách) ke konci období, za které se podává daňové přiznání		
29)	Ostatní rezervy vytvořené podle § 10 zákona o rezervách v daném zdaňovacím období		

D. (neobsazeno)

E. Odečet daňové ztráty od základu daně podle § 34 odst. 1 zákona¹⁾ nebo snížení základu daně podílového fondu o záporný rozdíl mezi jeho příjmy a výdaji podle § 20 odst. 3 zákona (vyplní se v celých Kč)

Řádek	Zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání, v němž daňová ztráta vznikla od - do	Celková výše daňové ztráty vyměřené nebo přiznané za období uvedená ve sl. 1	Číslo daňové ztráty ze sl. 2		
			odečtená v předcházejících zdaňovacích obdobích	odečtená v daném zdaňovacím období	ke které lze odečíst v následujících zdaňovacích obdobích
0	1	2	3	4	5
1	01.04.2003 31.12.2004	0	0	0	0
2					0
3					0
4					0
5					0
6					0
7					0
8					0
9	Celkem				0

F. Odečet podle § 34 odst. 10 a 4 zákona²⁾

a) Odečet podle § 34 odst. 10 zákona²⁾ a § 34 odst. 3 až 10 a 12 zákona, ve znění platném do 31. prosince 2004

Řádek	Název položky	Vyplní v celých Kč	
		poplatník	řádný úřad
1	Celková částka nároku na odečet podle § 34 odst. 10 zákona, ve znění platném od 1. ledna 2006, snížená o část tohoto nároku, uplatněného podle § 40 odst. 28 zákona, ve znění platném od 10. listopadu 2005, za předchozí zdaňovací období	0	
2	Částka odečtu z nároku na ř. 1, uplatněná v daném zdaňovacím období	0	
3	Nevyužitá část nároku uvedeného na ř. 1, jejíž odečet lze uplatnit v dalších zdaňovacích obdobích (ř. 1 - 2)	0	
4	Částka odečtu uplatněná v daném zdaňovacím období z nevyužitého nároku, vzniklého v předchozích zdaňovacích obdobích podle § 34 odst. 3 až 10 a 12 zákona, ve znění platném do 31. prosince 2004	0	
5	Celková částka odečtu uplatněného v daném zdaňovacím období (ř. 2 + 4)	0	

b) Odečet výdajů (nákladů) při realizaci projektů výzkumu a vývoje od základu daně podle § 34 odst. 4 zákona (vyplní se v celých Kč)

Řádek	Zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání, v němž byly vynaloženy výdaje (náklady) při realizaci projektů výzkumu a vývoje od - do	Celková výše výdajů (nákladů) vynaložených v období uvedeném ve sl. 1 při realizaci projektů výzkumu a vývoje	Číslo výdajů (nákladů) ze sl. 2		
			odečtená v předcházejících zdaňovacích obdobích	odečtená v daném zdaňovacím období	ke které lze odečíst v následujících zdaňovacích obdobích
0	1	2	3	4	5
1					0
2					0
3					0
4					0
5	Celkem			0	0

... upraveno usměrňuje podle § 20 odst. 8 zákona)

Řádek	Název položky	Vypíjí v celých Kč	
		poplatník	finanční úřad
1	Celková hodnota darů poskytnutých na účely vymezené v § 20 odst. 8 zákona pro účel 28 základu daně snížené podle § 34 zákona	0	
2	Za ř. 1 hodnota darů poskytnutých vysokým školám a veřejným výzkumným institucím	0	

H. Rozdělení celkového nároku na slevy na daně (§ 35 odst. 1 a § 35a nebo § 35b zákona), který lze uplatnit na ř. 300)

Řádek	Název položky	Vypíjí v celých Kč	
		poplatník	finanční úřad
1	Sleva podle § 35 odst. 1 písm. a) zákona	0	
2	Sleva podle § 35 odst. 1 písm. b) zákona	0	
3	Sleva podle § 35 odst. 1 písm. c) zákona	0	
4	Úhrn slev podle § 35 odst. 1 zákona (ř. 1 + 2 + 3)	0	
5)	Sleva podle § 35a) nebo 35b) zákona	0	

I. Zápočet daně zaplacené v zahraničí

Počet samostatných příloh

Řádek	Název položky	Vypíjí v celých Kč	
		poplatník	finanční úřad
1)	Úhrn daní zaplacených v zahraničí, o které lze snížit daňovou povinnost metodou úpíného zápočtu	0	
2)	Úhrn daní zaplacených v zahraničí, u nichž lze uplatnit metodu prostého zápočtu (úhrn částek z ř. 3 samostatných příloh k tabulce I)	0	
3)	Úhrn částek daní zaplacených v zahraničí, o které lze snížit daňovou povinnost metodou prostého zápočtu (úhrn částek z ř. 7 samostatných příloh k tabulce I)	0	
4	Výše daní zaplacených v zahraničí, kterou lze započítat metodou úpíného a prostého zápočtu (součet částek z ř. 1 a 3)	0	
5	Výše daní zaplacených v zahraničí, kterou lze započítat (kladný rozdíl mezi částkami na ř. 2 a 3, zvýšený o kladný rozdíl mezi částkami na ř. 4 a na ř. 320 ř. oddílu)	0	

J. Rozdělení některých položek v případě komanditní společnosti (vypíjí se v celých Kč)

Řádek	Název položky a číslo řádku II. oddílu, případně číslo řádku vyznačené tabulkou přílohy 6. II. oddílu, s nímž souvisí částka ze sloupce 2 nebo 3 této tabulky	Částka připadající na komplementáře	Částka připadající na komanditisty	Částka ze komanditní společnosti jako celek (sl. 2 + 3)
0	1	2	3	4
1	Základ daně nebo daňová ztráta z ř. 200 (ř. 201)	0	0	0
2	Úhrn vynázejících příjmů (základ daně a daňových ztrát) podléhajících zdanění v zahraničí (ř. 210)	0	0	0
3	Odečet podle § 34 odst. 10 zákona (ř. 1 tabulky F/a)	0	0	0
4	Odečet podle § 34 odst. 4 zákona (ř. 1, sl. 2 tabulky F/b)	0	0	0
5	Hodnota darů poskytnutých na účely vymezené v § 20 odst. 8 zákona (ř. 1 tabulky G)	0	0	0
6	Z ř. 5 hodnota darů poskytnutých vysokým školám a veřejným výzkumným institucím (ř. 2 tabulky G)	0	0	0
7	Celkový nárok na slevy na daně podle § 35 odst. 1 a § 35a nebo § 35b zákona (ř. 4 + ř. 5 tabulky H)	0	0	0
8		0	0	0
9	Úhrn daní zaplacených v zahraničí, kterou lze započítat metodou úpíného a prostého zápočtu (ř. 4 tabulky I)	0	0	0

K. Vybrané ukazatele hospodaření

Řádek	Název položky	Název jednotky	Vypíjí	
			poplatník	finanční úřad
1	Roční úhrn čistého obrátu	Kč	0	
2	Průměrný přepočtený počet zaměstnanců	osoby	0	

III. ODDÍL - výsledná daň investiční společnosti obhospodařující majetek v podílových fondech

Řádek	Název položky	Vypíní v celých Kč	
		poplatek	finanční úřad
1	Čistová daňová povinnost za podílové fondy	0	
2	Čistová daňová povinnost (ř. 1 + ř. 340 II. oddílu)	0	
3	Poslední známá čistová povinnost pro účely stanovení zůstatku podle § 38a zákona	0	

IV. ODDÍL - dodatečné daňové příznání

Řádek	Název položky	Vypíní v celých Kč	
		poplatek	finanční úřad
1	Poslední známá částka daně	0	
2	Nově zjištěná částka daně (ř. 340 II. oddílu, resp. ř. 2 III. oddílu)	0	
3	Zvýšení (+), snížení (-) částky daně (ř. 2 - ř. 1)	0	
4	Poslední známá daňová ztráta	0	
5	Nově zjištěná daňová ztráta (ř. 220 II. oddílu)	0	
6	Zvýšení (+), snížení (-) daňové ztráty (ř. 5 - ř. 4)	0	

V. ODDÍL - placení daně

Řádek	Název položky	Vypíní v celých Kč	
		poplatek	finanční úřad
1	Na zálohách (§ 38a zákona) zapláceno	0	
2 ^a	Na zálohách daně hrazeno plátcem (§ 38a zákona)	0	
3	Daň hrazená penzijními fondy z příjmů uvedených v § 38 odst. 2 zákona, kterou lze podle § 38 odst. 8 zákona zepočítat na jeho celkovou daňovou povinnost	0	
4	Nedoplatek (-) / přeplatek (+) (ř. 1 + ř. 2 + ř. 3 - ř. 340 II. oddílu, resp. ř. 2 III. oddílu) < 0 / (ř. 1 + ř. 2 + ř. 3 - ř. 340 II. oddílu, resp. ř. 2 III. oddílu) > 0	-2998560	

PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY NĚJMU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO PŘÍZNÁNÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ

Osoba oprávněná k podání daňového příznání za právnickou osobu
 Jméno: [redacted] příjmové číslo: [redacted] IČO: [redacted]
 postavení vzhledem k právnické osobě: **JEDNATEL**
 Pokud daňové příznání zpracovává daňový poradce, uveďte další evidenční číslo ověření: [redacted]
 a své sídlo: [redacted]
 Datum: **30.03.2007** Podpis: [redacted]
 E-mail: **sl.petrova@seznam.cz** Telefon: [redacted]
 Příjmení sestává: [redacted]

Za finanční úřad příznanou daňovou povinností vyměřenou – dodatečně vyměřenou – podle § 48 odst. 5 zákona ČNR č. 337/1992 Sb.,

o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, dne [redacted] ve dni [redacted]

Vydávající: [redacted] Podpis odpovědného pracovníka: [redacted]

- Vysvětlivky:
- 1) Nehodí se uvádět
 - 2) Vypíní finanční úřad
 - 3) V případě vykázané ztráty ne uvádě částku se znaménkem minus (-)
 - 4) Vypíní pouze poplatník, který je koncerně společností
 - 5) Pokud poplatníkem daně je koncerně společnost uvede pouze částky připadající na koncernitě
 - 6) Zákon č. 348/1992 Sb., o investiční společnosti a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů
 - 7) Účastník investiční společnosti, který obhospodařuje její majetek. Pro účely elektronického podání daňového příznání se účastník považuje za osobu, která je uvedena v seznamu účastníků investiční společnosti, který obhospodařuje její majetek. Pro účely elektronického podání daňového příznání se účastník považuje za osobu, která je uvedena v seznamu účastníků investiční společnosti, který obhospodařuje její majetek. Pro účely elektronického podání daňového příznání se účastník považuje za osobu, která je uvedena v seznamu účastníků investiční společnosti, který obhospodařuje její majetek.
 - 8) Vypočet částky vykázané na běžném účtu se provádí na samostatném příloze výtisků elektronického formuláře. Pro účely elektronického podání daňového příznání jsou sestaveny také přílohy výtisků elektronického formuláře. Elektronické podání pro koncerně společnost.

účetní závěrečný výčet informací
podle vyhlášky č. 505/2002 Sb.
ve znění p. p.

FINANČNÍ ÚŘAD V CHEBU
Dostalo se dne 30.03.2007
rovněž
předlohu
6
Č.Ú.

ROZVAHA
ve zjednodušeném rozsahu
ke dni 31.12.2006
(v celých tisících Kč)

IC
[redacted]

Místní úřad v Chebu
[redacted]

Státní účetní jednotky
FRANŠIZOVÝ LÁZNE
[redacted]

Označení	AKTIVA	Číslo řádku	Běžné účetní období			Minulé úč. období	
			Drúze	Koróke	Neto	Neto	
a	b	c	1	2	3	4	
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 07 + 12)	001	29.045		29.045	24.210	
A.	Pohledávky ze usazený základní kapitál	002					
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 až 06)	003	13.620		13.620	12.300	
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	13.620		13.620	12.700	
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	005					
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	006					
C.	Okružní aktiva (ř. 08 až 11)	007	15.425		15.425	11.910	
C. I.	Zásoby	008	14.850		14.850	11.535	
C. II.	Okružní pohledávky	009					
C. III.	Krátkodobé pohledávky	010	360		360	230	
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	011	215		215	145	
D. I.	Časové rozlišení	012					

Ušitá účetní kniha
podle vyhlášky č. 300/2002 Sb.
ve znění z. p.

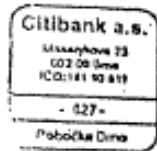
FINANČNÍ ÚŘAD V CHEBU
Dostlo
dat: 30-03-2007 osobní
posila 6
C. i.:

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
ve zjednodušeném rozsahu
ke dni 31. 12. 2006
(v celých tisících Kč)

IC
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted] LADA
[redacted]

Označení	TEXT	Číslo řádku	Skutečnost v účelové období	
			běžném	zminulém
a	b	c	1	2
I.	Tržby za prodej zboží	01	37680	
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	26081	
*	Obchodní marže (I. 01 - 02)	03	11599	
II.	Výkony	04		
III.	Výnosy z finančních investic	05		
*	Přičtené hodnotě (I. 03 + 04 - 05)	06	11599	
C.	Osobní náklady	07		
D.	Daně a poplatky	08	135	
E.	Úspěchy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	09		
II.	Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	10		
F.	Zřetělovací omezení prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	11		
G.	Změny stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti	12		
N.	Ostatní provozní výnosy	13	1030	
H.	Ostatní provozní náklady	14		
V.	Převod provozních výnosů	15		
L.	Převod provozních nákladů	16		
*	Provozní výsledek hospodářství (I. 06 - 07 - 08 - 09 + 10 - 11 - (12/-12) + 13 - 14 + 15 - 16)	17	12494	
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	18		
J.	Prodané cenné papíry k podílům	19		
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	20		
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	21		
K.	Náklady z finančního majetku	22		
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	23		
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	24		
M.	Změny stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	25		
X.	Výnosové účely	26		
N.	Nákladové účely	27		
XI.	Ostatní finanční výnosy	28		
O.	Ostatní finanční náklady	29		

Citibank a.s

a

~~Bankovní informace~~ s.r.o.

POSKYTNUTÍ BANKOVNÍ INFORMACE
BANKOVNÍ PROHLÁŠENÍ

(1) ~~.....~~, se sídlem ~~.....~~ PSC 394 01, IČ ~~.....~~
 („Klient“), zaskoupený ~~.....~~ jednatelem,
 Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně,
 oddíl C, vložka ~~.....~~

(2) Citibank a.s., se sídlem Praha 6, Vokovice, Evropská 423/178, PSČ: 160 40, IČO 16
 19 08 91 jako věřitel („Banka“), zaskoupení Ing. Lindou Faltysovou, zmocněncem,
 Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze,
 oddíl B, vložka 755

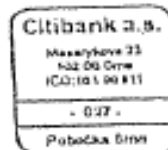
Poskytnuť následující bankovní informaci pro třetí stranu

Klient má u banky poskytnut provozní úvěr ve výši 1 350 000,- Kč (slovy: jeden milion tři sta padesát tisíc korun českých), který je v celé výši splacen a pozastaven ke dni 10.9.2006 na žádost klienta, tento úvěr bude ke dni 1.11.2006 ukončen. V současné době u banky nemá žádný jiný typ úvěru, půjčky či jiného bankovního produktu.

Klient má u banky vedeny běžné účty v měnách CZK, USD, EUR.

V Praze 12.10.2006

 Zastupující Citibank a.s.
 Jméno: Ing. Linda Faltysová
 Funkce: zmocněnce

Ověření - výměna
 Ověřuji, že tento úpis složený z listů
 došlo k souhlasu s listinou, z níž byl
 prokrom, složený z listů,
 v Brně dne 2006

Handwritten note: *Handwritten note: Mám poskytnout náklady bytelnosti pověřeným osobám*

Příloha B: Zdroj dat finanční analýza - Aktiva v odvětví stavebnictví

	1 Stav	2 Stav	3 Stav	4 Stav	5 Stav	6 Stav	7 Stav	8 Stav	9 Stav	10 Stav	11 Stav	12 Stav	13 Stav	14 Stav	15 Stav
Aktiva Celkem	5758	3321	7498	4873	10289	4605	8482	1899	6431	5299	1050	1339	6532	3817	1484
Dlouhodobý majetek	815	818	1095	2227	92	1404	622	1750	535	279	34	143	3022	2359	413
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek	815	818	1095	2227	92	1404	536	1732	535	279	0	143	3022	856	413
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	86	18	0	0	0	0	0	1503	0
Oběžná aktiva	4914	2282	6324	2635	10197	2965	7827	130	4382	5020	1016	1196	3504	1458	1071
Zásoby	1740	1625	75	685	3114	710	0	0	0	162	0	706	167	0	160
Dlouhodobé pohledávky	58	0	0	0	0	0	3605	0	4179	0	0	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	2940	330	5110	1903	3395	1249	192	99	22	3104	0	270	2787	1454	101
Krátkodobý finanční majetek	176	327	1139	47	3688	1006	4030	31	181	1754	1016	220	550	4	810
Ostatní aktiva- Přechodné účty aktiv	29	221	79	11	0	236	33	19	1514	0	0	0	6	0	0

Příloha C: Zdroj dat finanční analýza - Pasiva v odvětví stavebnictví

	1 Stav	2 Stav	3 Stav	4 Stav	5 Stav	6 Stav	7 Stav	8 Stav	9 Stav	10 Stav	11 Stav	12 Stav	13 Stav	14 Stav	15 Stav
Pasiva Celkem	5758	3321	7498	4873	10289	4605	8482	1899	6431	5299	1050	1339	6532	3817	1484
Vlastní kapitál	200	-2427	3232	-264	390	1859	-351	-26	2186	1145	424	207	5651	2004	1314
Základní kapitál	100	100	200	200	100	100	200	200	200	200	200	200	400	0	0
Kapitálové fondy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	5	11	215	0	10	20	0	0	20	20	10	0	40	744	0
Výsledek hospodaření z minulých let	0	-1857	2818	-208	-24	1169	-837	-166	-1225	675	53	4	5494	331	360
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	95	-681	-1	-256	304	570	286	-60	3191	250	171	3	-283	929	954
Cizí zdroje	5551	5745	4185	5079	9899	2746	4419	1925	4244	4154	620	1132	881	1813	170
Rezervy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	0	0	640	0	0	0	0	1864	1047	0	0	0	0	0	0
Krátkodobé závazky	2565	4795	3545	4225	9756	2306	3335	61	1570	4154	145	761	749	1125	170
Bankovní úvěry a výpomoci	2986	950	0	854	143	440	1084	0	1627	0	475	371	132	688	0
Ostatní pasiva - přechodné účty pasiv	7	3	81	58	0	0	4414	0	1	0	6	0	0	0	0

Příloha D: Zdroj dat finanční analýza – Výkaz zisku a ztrát v odvětví stavebnictví

	1 Stav	2 Stav	3 Stav	4 Stav	5 Stav	6 Stav	7 Stav	8 Stav	9 Stav	10 Stav	11 Stav	12 Stav	13 Stav	14 Stav	15 Stav
Tržby za prodej zboží	0	224	0	0	891	3691	0	0	0	0	0	0	0	0	5529
Náklady vynaložené na prodané zboží	0	144	0	0	99	2990	0	0	0	10	0	0	0	0	3539
Obchodní marže	0	80	0	0	792	701	0	0	0	-10	0	0	0	0	1990
Výkony	23868	529	49946	10249	39573	18925	13678	141	6027	9763	3911	2687	6006	15608	0
Výkonová spotřeba	15906	875	46971	8485	35057	13024	9846	200	1609	9009	3621	2403	3172	13421	0
Přidaná hodnota	7962	-266	2975	1764	5308	6602	3832	-59	4418	744	290	284	2834	2187	1990
Osobní náklady	7308	0	2195	1168	4397	5220	3079	0	426	154	0	186	2679	589	611
Daně a poplatky	22	10	12	17	9	0	0	0	9	14	0	5	16	6	0
Odpisy dlouhodobého majetku	69	256	521	0	102	184	346	0	178	117	22	40	220	256	289
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	0	0	65	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	0	0	95	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-15	0	0
Ostatní provozní výnosy	0	0	136	-519	0	2	0	0	188	0	0	0	3	0	0
Ostatní provozní náklady	27	92	229	11	7	25	4	0	132	81	17	0	141	0	0
Převod provozních výnosů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0
Převod provozních nákladů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Provozní výsledek hospodaření	536	-624	124	49	811	1175	403	-59	3861	378	251	60	-204	1336	1090
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prodané cenné papíry a podíly	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Náklady z finančního majetku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosové úroky	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18	0	0
Nákladové úroky	218	0	68	0	0	83	78	0	201	0	25	0	15	369	0
Ostatní finanční výnosy	0	1	0	18	0	0	1	0	16	0	0	0	0	0	0
Ostatní finanční náklady	223	58	18	320	23	522	35	1	86	70	11	56	87	0	0
Převod finančních výnosů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Převod finančních nákladů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finanční výsledek hospodaření	-441	-57	-85	-302	-23	-605	-112	-1	-271	-70	-36	-56	-84	-369	0
Daň z příjmů za běžnou činnost	0	0	40	14	122	0	5	0	399	58	44	1	0	38	136
Výsledek Hospodaření za běžnou činnost	95	-681	-1	-267	666	570	286	-60	3191	250	171	3	-288	929	954
Mimořádné výnosy	0	0	0	305	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0
Mimořádné náklady	0	0	0	308	362	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z příjmů za mimořádné činnosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mimořádný výsledek hospodaření	0	0	0	-3	-362	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0
Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období	95	-681	-1	-270	304	570	286	-60	3191	250	171	3	-283	929	954
Výsledek hospodaření před zdaněním	95	-681	39	-256	426	570	291	-60	3590	308	215	4	-283	967	1090

Příloha E: Zdroj dat finanční analýza - Aktiva v odvětví strojírenství

	1 Stroj	2 Stroj	3 Stroj	4 Stroj	5 Stroj	6 Stroj	7 Stroj	8 Stroj	9 Stroj	10 Stroj	11 Stroj	12 Stroj	13 Stroj	14 Stroj	15 Stroj
Aktiva Celkem	2747	1110	20765	10728	687	5040	3124	3104	16127	9510	12619	9401	1751	946	5272
Dlouhodobý majetek	0	0	92	5051	0	2094	0	596	1381	1150	1752	730	0	0	1855
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek	0	0	92	5051	0	2094	0	596	1381	1150	1752	730	0	0	1855
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	2747	1110	20669	5607	687	2946	3124	2452	14731	8323	10795	8671	1750	946	3327
Zásoby	0	0	3953	2760	0	1004	0	582	403	100	5823	0	0	0	457
Dlouhodobé pohledávky	0	0	663	0	0	0	0	0	0	0	0	0	797	100	0
Krátkodobé pohledávky	669	1110	15116	2155	-854	417	3052	1826	4585	5685	2760	7691	0	759	4603
Krátkodobý finanční majetek	2078	0	937	692	1541	1525	72	44	9743	2538	2212	980	953	87	-1733
Ostatní aktiva- Přechodné účty aktiv	0	0	4	70	0	0	0	56	15	37	72	0	1	0	90

Příloha F: Zdroj dat finanční analýza - Pasiva v odvětví strojírenství

	1 Stroj	2 Stroj	3 Stroj	4 Stroj	5 Stroj	6 Stroj	7 Stroj	8 Stroj	9 Stroj	10 Stroj	11 Stroj	12 Stroj	13 Stroj	14 Stroj	15 Stroj
Pasiva Celkem	2747	1110	20705	10728	687	5040	3124	3104	16127	9510	12619	9401	1751	946	5272
Vlastní kapitál	283	-289	913	4946	255	2154	2583	-2030	11176	1480	3159	1766	287	87	3236
Základní kapitál	200	200	200	400	200	200	2000	200	100	200	200	200	200	200	200
Kapitálové fondy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	10	0	9	40	0	0	0	20	569	10	10	0	20	0	0
Výsledek hospodaření z minulých let	114	-376	-335	2857	0	1806	66	-2272	6726	8	2510	399	58	0	2745
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	-41	-113	1039	1649	55	148	517	22	3781	1262	439	1167	9	-113	291
Cizí zdroje	2464	1399	19790	5631	432	2886	541	5134	4951	8030	9460	7635	1454	859	2014
Rezervy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krátkodobé závazky	2464	1206	17451	4672	432	8691	541	3082	4681	7094	9460	7635	1454	377	1976
Bankovní úvěry a výpomoci	0	193	2339	959	0	-5805	0	2052	270	936	0	0	0	482	38
Ostatní pasiva - přechodné účty pasiv	0	0	2	151	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	22

Příloha G: Zdroj dat finanční analýza – Výkaz zisku a ztrát v odvětví strojírenství

	1 Stroj	2 Stroj	3 Stroj	4 Stroj	5 Stroj	6 Stroj	7 Stroj	8 Stroj	9 Stroj	10 Stroj	11 Stroj	12 Stroj	13 Stroj	14 Stroj	15 Stroj
Tržby za prodej zboží	0	6092	47521	26990	1076	13	0	0	270	35237	31270	0	0	1005	0
Náklady vynaložené na prodané zboží	0	4689	43720	18038	0	15	0	0	125	30967	26668	0	0	935	0
Obchodní marže	0	1403	3801	8952	1076	-2	0	0	145	4270	4602	0	0	70	0
Výkony	2920	167	0	6265	4668	7680	11344	9732	15156	8166	26	25649	4684	0	21389
Výkonová spotřeba	829	1363	696	9441	5575	5242	10699	4112	7903	10019	1894	23632	4392	30	14941
Přidaná hodnota	2091	207	3105	5776	169	2436	645	5620	7398	2417	2734	2017	292	40	6448
Osobní náklady	2046	161	994	3279	153	1347	0	6066	2164	550	931	376	254	142	5519
Daně a poplatky	0	3	7	19	0	9	0	9	16	3	8	6	4	0	42
Odpisy dlouhodobého majetku	0	0	280	403	0	717	0	131	383	140	602	240	0	0	4
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	0	0	0	41	0	12	0	1029	0	0	0	142	0	0	17
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	195
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	0	0	0	62	0	0	0	0	0	0	-43	0	0	0	0
Ostatní provozní výnosy	0	0	72	4	0	2	0	2	6	0	119	1	0	0	268
Ostatní provozní náklady	34	0	291	1	0	166	3	146	12	96	116	28	1	0	39
Převod provozních výnosů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Převod provozních nákladů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Provozní výsledek hospodaření	11	43	1605	2057	16	211	642	299	4829	1628	1239	1510	33	-102	934
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prodané cenné papíry a podíly	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Náklady z finančního majetku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosové úroky	0	0	25	9	42	0	0	0	3	0	3	0	0	0	0
Nákladové úroky	0	7	273	29	0	36	0	72	18	19	255	43	17	0	226
Ostatní finanční výnosy	0	0	155	253	0	0	0	0	16	0	321	0	0	2	1
Ostatní finanční náklady	2	131	235	255	3	14	4	205	169	17	698	16	7	13	319
Převod finančních výnosů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Převod finančních nákladů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finanční výsledek hospodaření	-2	-138	-328	-22	39	-50	-4	-277	-168	-36	-629	-59	-24	-11	-544
Daň z příjmů za běžnou činnost	8	0	238	386	0	13	121	0	891	330	171	284	0	0	99
Výsledek Hospodaření za běžnou činnost	1	-95	1039	1649	55	148	517	22	3770	1262	439	1167	9	-113	291
Mimořádné výnosy	0	6	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0
Mimořádné náklady	42	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z příjmů za mimořádné činnosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mimořádný výsledek hospodaření	-42	-18	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0
Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období	-41	-113	1039	1649	55	148	517	22	3781	1262	439	1167	9	-113	291
Výsledek hospodaření před zdaněním	-33	-113	1277	2035	55	161	638	22	4672	1592	610	1451	9	-113	390

Abstrakt

Dvořáková, Lada. *Hodnocení bonity malých a středních podniků s důrazem na kvalitativní ukazatele*. Diplomová práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 93 s., 2014

Klíčová slova: bonita, malé a střední podniky, kvantitativní ukazatele, kvalitativní ukazatele, finanční analýza, nefinanční analýza

Diplomová práce je zaměřená na hodnocení bonity malých a středních podniků z pohledu banky. Začátek práce je věnován stručné charakteristice malých a středních podniků a vymezení pojmu bonita. Bonita podniků se řeší s důrazem na kvalitativní data, která nám umožňují pohlížet na aktuální situaci podniku a získat informace, jež finanční analýza neposkytuje. Zcela zásadní význam má zde navržený způsob přístupu k posuzování úvěruschopnosti podniků. Základem metody pro posouzení bonity podniku je vytvořený model, který využívá bodové metody hodnocení kvalitativních dat. Model je posléze ověřen na vybraném vzorku malých a středních podniků z odvětví stavebnictví a strojírenství.

Abstract

Dvořáková, Lada. *Assessment of creditworthiness of small and medium enterprises with an emphasis on qualitative indicators*. Diploma thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 93 s., 2014

Key words: creditworthiness, small and medium enterprises, financial analysis, quantitative indicator, qualitative indicators, financial analysis, non-financial analysis

The scope of this diploma thesis is an assessment of creditworthiness of small and medium enterprises from the bank point of view. The beginning of this thesis is dedicated to brief characteristics of small and medium enterprises and delimitation of creditworthiness concept. The creditworthiness of enterprises is solved with emphasis to qualitative data, which allows us to see current condition of a company and to obtain information, which can not be provided by financial analysis. The suggested means of approach to judge the creditworthiness of companies has absolutely fundamental meaning here. The basis of the method for assessment of creditworthiness of a company is the suggested model, which uses system of points for assessment of qualitative data. This model has been applied on a selected sample of small and medium enterprises from two branches which are building industries and machine industries.